

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง
FACTORS AFFECTING FARMER ACCOUNTING
IN THE CENTRAL REGION

ชวนชื่น อั้นจิ้น
CHAUNCHEAN AUNJEEN

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
บัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

FACTORS AFFECTING FARMER ACCOUNTING
IN THE CENTRAL REGION

CHAUNCHEAN AUNJEEN

INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER OF ACCOUNTANCY SCHOOL OF ACCOUNTANCY
SRIPATUM UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2022
COPYRIGHT OF SRIPATUM UNIVERSITY

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่
ภาคกลาง

FACTORS AFFECTING FARMER ACCOUNTING
IN THE CENTRAL REGION

นักศึกษา

ชวนชื่น อันจัน รหัสประจำตัว 65502309

หลักสูตร

บัญชีมหาบัณฑิต

คณะ

บัญชี

อาจารย์ที่ปรึกษา

ดร.มัตติมา กรงเต็น

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ สาระพัด)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ สิ้นจรรยาศักดิ์)

.....กรรมการ

(ดร.มัตติมา กรงเต็น)

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม อนุมัติให้รับการค้นคว้าอิสระ ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต

คณบดีคณะบัญชี

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ สิ้นจรรยาศักดิ์)

วันที่ 1 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2566

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง
คำสำคัญ	คุณลักษณะการทำบัญชี/ สภาพเศรษฐกิจ/ การทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย/ เกษตรกร
นักศึกษา	ชวนชื่น อ้นจิ้น
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.มัทธิมา กรงเด็น
หลักสูตร	บัญชีมหาบัณฑิต
คณะ	คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา	2565

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยด้านคุณลักษณะการทำบัญชีที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร 2) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร เก็บรวบรวมข้อมูลจากเกษตรกรในพื้นที่ภาคกลาง จำนวน 400 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือแบบสอบถาม จากนั้นนำมาวิเคราะห์ค่าทางสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านคุณลักษณะการจัดทำบัญชีที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.46$) 2) ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.32$) 3) ระดับความคิดเห็นต่อการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.37$) 4) ผลการศึกษาปัจจัยด้านคุณลักษณะการทำบัญชีที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร พบว่าปัจจัยด้านลักษณะการทำบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการรับรู้ถึงรายรับ-รายจ่ายที่แท้จริง ด้านการออมเงิน ด้านความสามารถในการชำระหนี้ และด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 5) ผลการศึกษาปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ของเกษตรกร พบว่าปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจส่งผลเชิงบวกต่อจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

INDEPENDENT STUDY	FACTORS AFFECTING FARMER ACCOUNTING IN THE CENTRAL REGION
KEYWORD	ACCOUNTING FEATURES/ ECONOMIC CONDITIONS/ INCOME-EXPENSE ACCOUNTING / FARMERS
STUDENT	CHAUNCHEAN AUNJEEN
ADVISOR	MATTIMA KRONGTEN DR.
LEVEL OF STUDY	MASTER OF ACCOUNTANCY
FACULTY	FACULTY OF ACCOUNTANCY SRIPATUM UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR	2022

ABTRACT

Study of Factors Affecting Farmer Accounting in the Central Region The objectives of this study were: 1) To investigate the accounting attribute factors that affect farmers' income and expense accounting. 2) To examine the economic conditions that influence farmers' income and expense accounting. Data were collected from 400 farmers in the central region using a questionnaire as the data collection instrument. Descriptive statistical analysis, including frequency, percentage, and standard deviation, was conducted. Additionally, hypothesis testing was performed using multiple regression analysis.

The study found that: 1) The level of opinions regarding the factors of accounting characteristics that affect farmers' accounting in the central region is at the highest level of agreement ($\bar{X} = 4.46$). 2) The level of opinions about economic factors influencing the preparation of farmers' accounts in the central region is at the highest level of agreement ($\bar{X} = 4.32$). 3) The level of opinions regarding income-expense accounting among farmers in the central region is at the highest level of agreement ($\bar{X} = 4.37$). 4) The study's results concerning the factors of accounting attributes that impact the preparation of farmers' income accounting expenses revealed that accounting characteristics have a positive effect on the preparation of income-expense accounts of farmers. Factors such as awareness of real income-expense, saving money,

ability to pay debts, and cost control were found to be statistically significant at the 0.05 level. 5) The findings of the study related to economic factors influencing income-expense accounting among farmers showed that these economic factors, which positively affect the preparation of income accounting for farmers' expenses, are statistically significant at the 0.05 level.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระเล่มนี้สามารถสำเร็จได้ด้วยความเมตตาและกรุณาอย่างสูงจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตาภรณ์ สินจรรยาศักดิ์ คณบดีคณะบัญชี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ สารพัด ประธานกรรมการค้นคว้าอิสระ และ ดร.มัทธิดา กรงเต็น อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ที่ได้ให้คำปรึกษาและคำแนะนำอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ให้มีความถูกต้องและความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณอาจารย์ผู้สอนทุกท่านของมหาวิทยาลัยศรีปทุมที่ได้มอบความรู้แก่ข้าพเจ้าจนสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการทำวิจัยฉบับนี้ได้เป็นอย่างดี

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ ดร.พรทิวา แสงเขียว คุณพริ้งภาว สุขสว่าง และคุณจันทร์จิรา ชันพันธ์ ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์พิจารณาตรวจสอบประเมินพร้อมเสนอแนะ

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ เจ้าของผลงานวิจัย งานวิทยานิพนธ์และเอกสารวิชาการ บทความต่างๆ ที่ได้ศึกษาค้นคว้าทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศทุกท่าน และอ้างอิงเพื่อดำเนินการศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ที่ผู้ศึกษาได้นำมาประกอบการศึกษาค้นคว้าและประยุกต์ใช้สำหรับเป็นแนวทางในการศึกษาในครั้งนี้รวมถึงเพื่อนๆ คณะบัญชี รุ่นที่ 18 ทุกท่านที่ได้ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะทำให้ผู้ศึกษาสามารถดำเนินงานออกมาได้แล้วเสร็จ

ผู้ศึกษาขอขอบคุณเกษตรกรในภาคกลางจำนวน 8 จังหวัด ได้แก่ นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง ลพบุรี สระบุรี สุพรรณบุรี และนครปฐมทุกท่าน ที่ได้ให้ข้อมูลความรู้ ข้อคิดเห็น ตลอดจนเสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม

ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และสมาชิกทุกคนในครอบครัว ที่คอยเป็นกำลังใจ และคอยสนับสนุนทุกด้านอย่างดีเสมอมา และทำยนี้ ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลางต่อไป

ชวนชื่น อันจัน

สิงหาคม 2566

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	II
กิตติกรรมประกาศ.....	IV
สารบัญ.....	V
สารบัญตาราง.....	VII
สารบัญภาพ.....	X
บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	3
1.4 กรอบแนวความคิดในการศึกษา.....	4
1.5 ขอบเขตการศึกษา.....	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
1.7 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา.....	6
2 แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.1 ทฤษฎีบัญชีครัวเรือนและแนวคิดเกี่ยวกับบัญชีครัวเรือน.....	9
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับหลักการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย.....	11
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับประโยชน์ของการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย.....	12
2.4 แนวคิดและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	14
2.5 กิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ที่สนับสนุนหรือส่งเสริมให้มีการจัดทำ บัญชีรายรับ-รายจ่ายในครัวเรือน.....	19
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20
3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	38
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	38
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	40

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	3.3 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	41
	3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
	3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
4	ผลการศึกษา.....	44
	4.1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	44
	4.2 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านคุณลักษณะการจัดทำ บัญชีที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง.....	49
	4.3 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผล ต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง.....	54
	4.4 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นต่อการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของ เกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง.....	56
	4.5 ผลการทดสอบสมมติฐาน.....	60
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	76
	5.1 สรุปผลการศึกษา.....	76
	5.2 อภิปรายผล.....	78
	5.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษา.....	81
	บรรณานุกรม.....	83
	ภาคผนวก.....	89
	ภาคผนวก ก แบบสอบถาม.....	90
	ภาคผนวก ข แบบตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของ เครื่องมือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ.....	101
	ภาคผนวก ค ผลการทดสอบหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัย	112
	ภาคผนวก ง ผลการทดสอบคุณภาพความเที่ยงตรงของเครื่องมือวิจัย.....	125
	ประวัติผู้วิจัย.....	128

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	สรุปการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชี เกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง.....	33
3.1	แสดงประชากรกลุ่มเกษตรกรที่อยู่ในเขตพื้นที่ภาคกลาง จำแนกตาม จังหวัด.....	38
3.2	แสดงกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเกษตรกรที่อยู่ในเขตพื้นที่ภาคกลาง จำแนกตาม จังหวัด.....	40
4.1	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ.....	44
4.2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ.....	45
4.3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด...	45
4.4	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนสมาชิกใน ครอบครัว.....	46
4.5	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้รวมของ ครัวเรือน (เฉลี่ยต่อเดือน).....	46
4.6	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกความถี่ในการทำบัญชี ครัวเรือน.....	47
4.7	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายจ่ายรวม (เฉลี่ยต่อ เดือน).....	47
4.8	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะการมีหนี้.....	48
4.9	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามภาระหนี้สินของ ครัวเรือนรวมในปัจจุบัน.....	48
4.10	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามแหล่งที่มาของหนี้สิน	48
4.11	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะการ จัดทำบัญชี.....	49
4.12	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะการ จัดทำบัญชี ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทำบัญชี.....	50
4.13	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะการ จัดทำบัญชี ด้านทักษะการคิดหลักบัญชี.....	51

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.14	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะการจัดทำบัญชี ด้านการปฏิบัติในการจัดบันทึกบัญชี.....	52
4.15	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะการจัดทำบัญชี ด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน.....	53
4.16	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจ.....	54
4.17	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจ ด้านรายจ่ายครัวเรือน.....	54
4.18	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจ ด้านภาระหนี้สิน.....	55
4.19	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร.....	56
4.20	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง....	57
4.21	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการออมเงิน.....	57
4.22	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านความสามารถในการชำระหนี้.....	58
4.23	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย.....	59
4.24	ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านลักษณะการทำบัญชีที่ส่งผลเชิงบวกต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง.....	61
4.25	ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านลักษณะการทำบัญชีที่ส่งผลเชิงบวกต่อจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการออมเงิน.....	62
4.26	ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านลักษณะการทำบัญชีที่ส่งผลเชิงบวกต่อจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านความสามารถในการชำระหนี้....	63

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.27	ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านลักษณะการทำบัญชีที่ส่งผลเชิงบวกต่อจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย.....	65
4.28	ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลเชิงบวกต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง.....	66
4.29	ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลเชิงบวกต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรด้านการออมเงิน.....	68
4.30	ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลเชิงบวกต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรด้านความสามารถในการชำระหนี้.....	69
4.31	ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลเชิงบวกต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย.....	70
4.32	ผลการวิเคราะห์สมมติฐาน.....	71

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	4

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

หนี้สาธารณะของไทยในปีงบประมาณ 2565 ขยายตัว 11.1% จากปี 2564 โดยเป็นการขยายตัวต่อเนื่องเพื่อการฟื้นฟูเศรษฐกิจและชดเชยรายได้ของประชาชนจากวิกฤตการระบาดของโรคโควิด-19 ตั้งแต่ปี 2563 โดย มูลค่าหนี้สาธารณะในปีงบประมาณ 2563 ขยายตัวจากปี 2562 ถึง 13.7% และปี 2564 ขยายตัว 19% ซึ่งสัดส่วน หนี้สาธารณะต่อ GDP ปีงบประมาณ 2565 อยู่ที่ 60% สูงกว่าปีงบประมาณ 2564 ซึ่งมีสัดส่วนอยู่ที่ 58% ในขณะที่ GDP เริ่มฟื้นตัว การขยายมูลค่าหนี้สาธารณะในสัดส่วนสูงเพื่อการฟื้นฟูเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง จะทำให้รัฐบาลต้องเร่งเก็บภาษีเพิ่มขึ้นเพื่อชำระหนี้สาธารณะในอนาคต (วิจัยธุรกิจธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์, 2565)

หนี้ภาครัฐเร็วของไทย ณ ครึ่งปีแรกของปี 2565 เติบโตจากช่วงเดียวกันของปีก่อน 3.5% ชะลอตัวจาก ช่วงสิ้นปี 2564 ซึ่งขยายตัวที่ 3.9% ในขณะที่มูลค่า GDP เริ่มฟื้นตัว ทำให้สัดส่วนของหนี้ภาครัฐเร็วต่อ GDP ชะลอจาก 90% ณ สิ้นปี 2564 มาอยู่ที่ 88.2% ณ ครึ่งปี 2565 ซึ่งสะท้อนถึงการชะลอการบริโภคของประชาชน และ อาจทำให้การขับเคลื่อนการฟื้นฟูเศรษฐกิจผ่านการบริโภคภาคเอกชนขยายตัวช้าตามไปด้วย (วิจัยธุรกิจธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์, 2565)

สถิติหนี้สินของเกษตรกรและมูลค่าทรัพย์สินในภาคการเกษตรที่มีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกันชี้ให้เห็นว่าเกษตรกรได้ใช้เงินลงทุนบางส่วนในทรัพย์สินเพื่อการเกษตร ดังนั้นถึงแม้จะแก้ไขปัญหาโดยการจัดหาพื้นที่ถือครองเพื่อทำเกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้น แต่เกษตรกรก็อาจมีหนี้สินสะสมเพื่อการลงทุนทางการเกษตรเพิ่มขึ้นเช่นกัน (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2565)

จากปัญหาหนี้สินของเกษตรกรที่มีแนวโน้มสูงขึ้นนั้น สาเหตุของปัญหาที่เห็นได้ชัดเจนสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเด็นหลัก ได้แก่ รายได้อยู่ในระดับที่ต่ำและไม่แน่นอน และการขาดการบริหารจัดการเงินได้และรายจ่ายอย่างมีระบบและเหมาะสม ปัญหารายได้ที่ต่ำและไม่แน่นอนนั้นสาเหตุหลักมาจากการทำเกษตรกรรมต้องพึ่งพาธรรมชาติและสภาพดินฟ้าอากาศเป็นสำคัญ ซึ่งความผันผวนของสภาพอากาศในปัจจุบันทำให้การทำเกษตรเป็นไปด้วยความยากลำบากมากขึ้น ผลผลิตทางการเกษตรที่น้อยลง อีกทั้งยังต้องเผชิญกับภาวะภัยแล้งที่มีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น เป็นเหตุให้อัตราการจ้างงานในภาคการเกษตรลดลง และส่งผลกระทบต่อรายได้ของเกษตรกรที่เพาะปลูกพืชเกษตร รวมถึงราคาสินค้าเกษตรที่มีความผันผวน ทำให้เกษตรกรมีรายได้ที่คาดคะเนได้ยากนอกจากนี้ ประเด็นปัญหาหลักอีกข้อหนึ่งคือ เกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่ให้ความสำคัญ

กับการบริหารเงินของตนเองและครอบครัว ทำให้ไม่ทราบถึงรายได้และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน อาจส่งผลให้เกิดการใช้จ่ายที่เกินตัวเนื่องจากขาดความระมัดระวังในการบริหารรายได้ให้สมดุลกับรายจ่ายและการชำระหนี้สิน รวมทั้งไม่มีเงินที่เก็บออมสำหรับการใช้จ่ายยามฉุกเฉิน

ปัจจุบันการจัดทำบัญชีครัวเรือนเข้ามามีบทบาทที่สำคัญที่เป็นเครื่องมือประเภทหนึ่งในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่ช่วยลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น และท้ายที่สุดสามารถแก้ไขปัญหาหนี้สินได้อย่างยั่งยืน ช่วยควบคุมรายรับและ รายจ่ายได้เป็นอย่างดี ช่วยให้ประชาชนสามารถเรียนรู้และบันทึกข้อมูลรายการต่างๆที่แท้จริงของครอบครัวได้อย่างสมดุล ช่วยให้สามารถวางแผนค่าใช้จ่าย กำหนดรายรับที่เหมาะสมกับรายจ่าย ตลอดจน จัดสมดุลชีวิต การเก็บและการออมได้ดียิ่งขึ้น นำไปสู่ความเข้มแข็งและมั่นคงในการพึ่งพาตนเองของชุมชน และเป็นฐานรากสำคัญในการพัฒนาชุมชนได้อย่างยั่งยืน ดังนั้น การจัดทำบัญชีครัวเรือนจึงเป็นรากฐานสำคัญของการนำไปสู่การดำเนินชีวิตแบบพอเพียง (นภาพร ลิขิตวงศ์ขจร, 2550) จากการทบทวนวรรณกรรมงานวิจัยในอดีต จะเห็นว่า การจัดทำบัญชีครัวเรือนมีความสำคัญอย่างมากองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนโดยส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดทำบัญชีครัวเรือนแก่ประชาชนทั่วประเทศ เพราะการบัญชีครัวเรือนมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต ซึ่งการจัดทำบัญชีครัวเรือนเป็นการบันทึกรายรับ-รายจ่ายประจำวัน เพื่อให้ทราบถึงความ เป็นมาของรายรับและรายจ่าย แล้วนำมาวิเคราะห์สถานะทางการเงินของตนเองและครอบครัวได้ หากเกษตรกรจดบันทึกบัญชี ครัวเรือนอย่างสม่ำเสมอแล้ว จะทำให้รู้ค่าใช้จ่าย รู้ต้นทุนในการ ประกอบอาชีพ (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2553) นอกจากนั้น ยังสามารถปรับลด ค่าใช้จ่ายลงได้ ผลที่ตามมาคือ กำไรเพิ่มขึ้นที่ทำให้สามารถวางแผนการประกอบอาชีพในระยะยาวได้ โดยไม่เสี่ยงต่อการขาดทุน ตลอดระยะเวลาเก็บเกี่ยวหรือจำหน่ายผลผลิต (วินิตยา สมบูรณ์, 2554) และโดยส่วนใหญ่พบว่า แนวคิดการบัญชีครัวเรือนประยุกต์จาก (1) เกณฑ์รายรับ (Revenue Basic) เป็นเงินหรือสินทรัพย์ที่วัดมูลค่าได้ที่ได้รับจากการประกอบอาชีพหรือ ผลตอบแทนที่ได้รับจากการให้ผู้อื่นใช้สินทรัพย์ หรือ ผลตอบแทนจากการลงทุนในรูปแบบต่างๆ (2) เกณฑ์รายจ่าย (Expenditure Basic) เป็นการใช้จ่ายเงิน หรือสินทรัพย์ที่วัดมูลค่าได้ ออกไปเพื่อให้ได้สิ่ง ตอบแทนกลับมาหรืออาจไม่ได้รับสิ่งตอบแทนกลับคืนมาในรูปของสินค้าหรือบริการ และ (3) เกณฑ์การคำนวณต้นทุน (Cost Basic) เป็นต้นทุนในการประกอบอาชีพ การผลิตสินค้าต่างๆ เช่น วัตถุดิบ ค่าแรงงาน และค่าใช้จ่ายในการผลิต (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2553) หลักการของระบบบัญชีหรือการจดบันทึกข้อมูลของกระแสเงินสด โดยเฉพาะเมื่อมีรายได้และรายจ่ายที่ไม่แน่นอนแล้ว การจัดทำบัญชีดังกล่าวยิ่งมีความจำเป็นและเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้เกษตรกรสามารถติดตามและวางแผนการใช้จ่าย ควบคุมต้นทุนการผลิต ตลอดจนทราบถึงรายจ่ายไม่จำเป็นต่าง ๆ ที่สามารถลดลงเพื่อให้มีเงินออมที่เพิ่มขึ้น และเพิ่มความสามารถในการชำระหนี้ที่มีอยู่ โดยเกษตรกรควรได้รับการกระตุ้นให้เล็งเห็นความสำคัญของการจัดทำบัญชีอย่างมีวินัยจนเกิดการปรับพฤติกรรมอย่างยั่งยืนต่อไปในอนาคต ซึ่งหากไม่มีการวางแผน

ทางการเงินและการบริหารรายจ่ายให้เพียงพอกับรายได้ที่เหมาะสมกับสภาพของแต่ละครัวเรือนแล้ว เกษตรกรอาจไม่ทราบว่ารายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย และนำไปสู่การใช้จ่ายจนเกินตัว โดยอาจไปกู้เงินมาเพื่อใช้จ่ายเพิ่มเติม จนส่งผลให้หนี้สินของครัวเรือนเกษตรเพิ่มสูงขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ นำมาซึ่งปัญหาการเงินภายในครอบครัวและลุกลามไปยังระดับชุมชน จนถึงอาจก่อปัญหาแก่ระบบเศรษฐกิจและการเจริญเติบโตของประเทศได้

จากความเป็นมาดังกล่าวข้างต้น การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้ศึกษาสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยคุณลักษณะและสภาพเศรษฐกิจที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง เพื่อให้การจัดทำบัญชีครัวเรือนที่เหมาะสมและสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้กับสังคมและภูมิลำเนาต่างๆ ให้เกิดการพัฒนาและยกระดับวิถีชีวิตให้อยู่ในระดับหรือเหนือกว่ามาตรฐานสังคมสากลให้เป็นที่ยอมรับ เกษตรกรภาคกลางสามารถที่จะจัดทำ ติดตามและสามารถคำนวณรายรับ-รายจ่ายของครัวเรือนได้ และใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ถึงสาเหตุและกำหนดแนวทางการดำเนินชีวิตการพัฒนาองค์ความรู้ตลอดจนการบริหารจัดการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคครัวเรือนได้อย่างยั่งยืนในอนาคตได้ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยด้านคุณลักษณะการทำบัญชีที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร

1.2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร

1.3 สมมติฐานการวิจัย

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่กล่าวไว้ในบทที่ 2 จึงได้นำมากำหนดเป็นสมมติฐานในการศึกษาดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านลักษณะการทำบัญชีที่ส่งผลเชิงบวกต่อจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านลักษณะการทำบัญชีที่ส่งผลเชิงบวกต่อจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรด้านการออมเงิน

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านลักษณะการทำบัญชีที่ส่งผลเชิงบวกต่อจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรด้านความสามารถในการชำระหนี้

สมมติฐานที่ 4 ปัจจัยด้านลักษณะการทำบัญชีที่ส่งผลเชิงบวกต่อจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย

สมมติฐานที่ 5 ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลเชิงบวกต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง

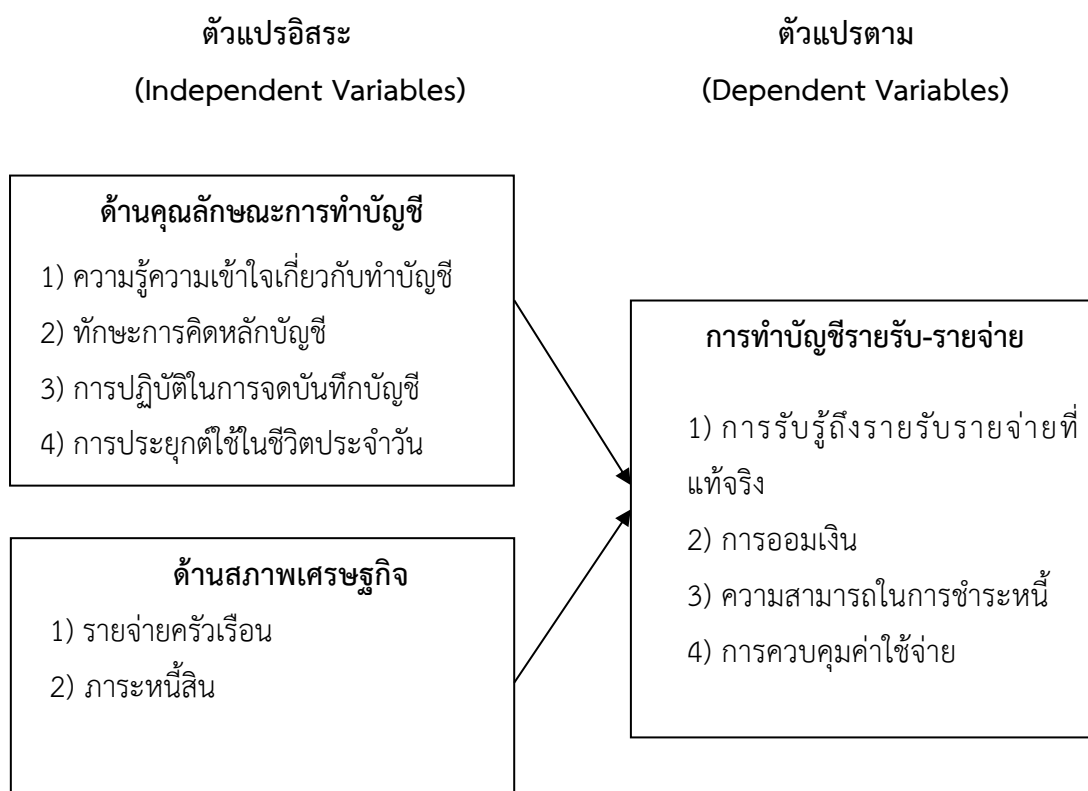
สมมติฐานที่ 6 ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลเชิงบวกต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรด้านการออมเงิน

สมมติฐานที่ 7 ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลเชิงบวกต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรด้านความสามารถในการชำระหนี้

สมมติฐานที่ 8 ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลเชิงบวกต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย

1.4 กรอบแนวคิดในการศึกษา

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง ผู้ศึกษากำหนดตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

1.5 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง รวมทั้ง จำนวน 362,866 ครัวเรือน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2565) ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง ลพบุรี สระบุรี สุพรรณบุรี และนครปฐม ทั้งนี้ ผู้ศึกษากำหนดขอบเขตที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่องปัจจัยคุณด้านคุณลักษณะการทำบัญชีและด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง ดังนี้

1) ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

1.1) ปัจจัยการด้านคุณลักษณะการทำบัญชี ได้แก่

- 1.1.1) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทำบัญชี
- 1.1.2) ทักษะการคิดหลักบัญชี
- 1.1.3) การปฏิบัติในการจดบันทึกบัญชี
- 1.1.4) การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

1.2) ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจ ได้แก่

- 1.2.1) รายจ่ายครัวเรือน
- 1.2.2) ภาระหนี้สิน

2) ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ปัจจัยด้านการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ได้แก่

- 2.1) การรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง
- 2.2) การออมเงิน
- 2.3) ความสามารถในการชำระหนี้
- 2.4) การควบคุมค่าใช้จ่าย

1.5.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ เกษตรกรในภาคกลางจำนวน 8 จังหวัด ได้แก่ นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง ลพบุรี สระบุรี สุพรรณบุรี และนครปฐม ซึ่งเป็นผู้ที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร กับกรมส่งเสริมการเกษตร มีจำนวน 362,866 ครัวเรือน (อ้างอิงข้อมูลกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ณ 13 กุมภาพันธ์ 2566)

2) กลุ่มตัวอย่างสำหรับการเก็บข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยนี้คือ เกษตรกรที่รายได้หลักของครอบครัวมาจากการทำเกษตรกรรม และรู้จักการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ในเขตพื้นที่ภาคกลาง โดยผู้ศึกษาจะทำการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างโดยตรง จำนวน 400 ตัวอย่าง ตัวอย่างจาก

สูตรของ Taro Yamane และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประชาชนที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ เกษตรกร ในพื้นที่นี้จะเก็บข้อมูลจากเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง จำนวน 400 คน

1.5.2 ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษานี้ ผู้ศึกษากำหนดขอบเขตด้านระยะเวลาตั้งแต่เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2565 – มิถุนายน พ.ศ. 2566

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ด้านวิชาการ

- 1) ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรในเขตภาคกลาง
- 2) สามารถนำผลการศึกษาที่ได้ ไปใช้ในการส่งเสริมให้ครัวเรือนกลุ่มเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลางเกิดความสนใจและตระหนักถึงความสำคัญของการจัดทำบัญชี
- 3) ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของกลุ่มเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง ซึ่งผู้ศึกษาสามารถนำไปพัฒนางานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคตได้

1.6.2 ด้านการนำไปปฏิบัติการ

- 1) หน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการศึกษาไปใช้ เป็นนำข้อมูลในการวางแผนให้ครัวเรือนในกลุ่มเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลางเห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ของการจัดทำบัญชีครัวเรือน
- 2) ชุมชนนำผลการศึกษาไปส่งเสริมให้เกษตรกรเกิดการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อให้ครัวเรือนมีการใช้จ่ายเงินในอนาคตได้อย่างเหมาะสม และมีการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดคุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย ทำให้เกิดการออมกลายเป็นชุมชนเข้มแข็ง

1.7 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

1.7.1 บัญชีรายรับ-รายจ่าย หมายถึง การวางแผนการใช้จ่ายของครอบครัวเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง ให้มีความเหมาะสมรายรับ และรายจ่ายทำให้ตนเองและครอบครัวทราบรายรับ-รายจ่าย หนี้สิน และเงินคงเหลือในแต่ละวัน โดยครอบครัวต้องมีรายรับมากกว่ารายจ่าย แต่หากพบว่า ครอบครัวมีรายรับน้อยกว่ารายจ่ายก็ต้องหาแนวทางนำเงินมาให้จ่ายให้เพียงพอ

1.7.2 ปัจจัยด้านคุณลักษณะการทำบัญชี หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง

1.7.3 ด้านความรู้เข้าใจ หมายถึง การส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำบัญชีการเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง เพื่อให้ดำรงชีวิตให้อยู่รอดภายใต้สังคมในปัจจุบันด้วยการพึ่งพาตนเอง รู้จักความพอมีพอใช้ โดยเฉพาะการใช้จ่ายเงินอันเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินชีวิต

1.7.4 ด้านทักษะการคิดหลักบัญชี หมายถึง ความสามารถในการคิด และปฏิบัติโดยยึดหลักการ ระบบทางการบัญชีที่ถูกต้อง เพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้เหมาะสมและเป็นไปตามกระบวนการที่ชัดเจน ถูกต้อง

1.7.5 ด้านการปฏิบัติในการจัดบันทึกบัญชีครัวเรือน หมายถึง ความสามารถด้านการจัดบันทึก รายละเอียดจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวันได้อย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน

1.7.6 ด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน หมายถึง ความสามารถในการนำองค์ความรู้ด้านการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อไปบูรณาการและประกอบการวางแผนการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากที่สุด

1.7.7 ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจ หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง

1.7.8 ด้านบัญชีรายจ่ายครัวเรือน หมายถึง เงินหรือสินทรัพย์ที่วัดมูลค่าได้ โดยจ่ายออกไปเพื่อให้ได้สิ่งตอบแทนกลับมา เช่น ค่าอาหาร ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์ ค่าน้ำมัน ค่าใช้จ่ายทำเกษตรกร เป็นต้น

1.7.9 ด้านภาระหนี้สิน หมายถึง ภาระผูกพันในปัจจุบันของกิจการ เป็นผลของเหตุการณ์ในอดีต ซึ่งการชำระภาระผูกพันนั้นคาดว่าจะส่งผลให้กิจการสูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต

1.7.10 การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย หมายถึง การส่งเสริมความรู้เข้าใจเกี่ยวกับการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง

1.7.11 ด้านรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง หมายถึง การทำบัญชีครัวเรือนทำให้เกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง ทราบถึงรายจ่ายที่แท้จริงของครอบครัว และลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นลง เช่น รายจ่ายเกี่ยวกับการพนัน สิ่งเสพติดของมีนเมา รายจ่ายฟุ่มเฟือย เป็นต้น เป็นการสร้างนิสัยมิให้ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย

1.7.12 ด้านการออมเงิน หมายถึง การทำบัญชีครัวเรือนทำให้เกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง ทราบถึงรายรับมากกว่ารายจ่ายที่แท้จริงของครอบครัว และมีเงินคงเหลือ ซึ่งเรียกว่า “เงินออม” ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการวางแผนชีวิตและกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตและครอบครัว

1.7.13 ด้านความสามารถในการชำระหนี้ หมายถึง ภาระผูกพันที่ต้องชดใช้คืนในอนาคตของครอบครัวเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง โดยการชดใช้อาจจ่ายเป็นเงินหรือของมีค่า ที่ครอบครัวหรือ

ตนเองมีอยู่ เช่น การกู้ยืมเงินจากเพื่อนบ้าน การกู้ยืมเงินจากกองทุนต่าง ๆ การซื้อสินค้าหรือบริการเป็นเงินเชื่อ การซื้อสินทรัพย์เป็นเงินผ่อนชำระ หรือการเช่าซื้อ เป็นต้น

1.7.14 ด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย หมายถึง การทำบัญชีครัวเรือนทำให้เกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง รู้จักการนำข้อมูลการใช้จ่ายเงินภายในครอบครัวมาจัดเรียงลำดับความสำคัญของรายจ่าย และสามารถวางแผนการใช้จ่ายเงิน โดยพิจารณาแต่ละรายการในแต่ละวันมีรายจ่ายใดที่มีความจำเป็นและรายจ่ายใดไม่จำเป็นก็ให้ตัดออก เพื่อให้การใช้จ่ายเงินภายในครอบครัวมีพอใช้และเหลือเก็บ ทำให้เกิดการออมทรัพย์เพื่อใช้สอยในสิ่งที่จำเป็นในอนาคต

1.7.15 เกษตรกร หมายถึง ผู้ประกอบการเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง รวมทั้งสิ้นจำนวน 8 จังหวัด ประกอบด้วย นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง ลพบุรี สระบุรี สุพรรณบุรี และนครปฐม

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง ผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูลเอกสาร แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามหัวข้อต่างๆ ดังนี้

- 2.1 ทฤษฎีบัญชีครัวเรือนและแนวคิดเกี่ยวกับบัญชีครัวเรือน
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับหลักการจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับประโยชน์ของการจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย
- 2.4 แนวคิดและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 2.5 กิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ที่สนับสนุนหรือส่งเสริมให้มีการจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่ายในครัวเรือน
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทฤษฎีบัญชีครัวเรือนและแนวคิดเกี่ยวกับบัญชีครัวเรือน

ทฤษฎีบัญชีครัวเรือน (Household Account) มาจากแนวทางในการแก้ปัญหา และใช้ในการประเมินวิธีปฏิบัติทางการบัญชี กรอบความคิด หรือข้อมูลอื่น ๆ ที่มีความจำเป็นและเป็นกรอบของการผสมผสานระหว่างประสบการณ์ ค่านิยม ความรอบรู้ในบริบทสำหรับการประเมินค่า และการนำเอาประสบการณ์ในชีวิตจริงมาใช้

2.1.1 ความหมายของการทำบัญชีครัวเรือน

การทำบัญชีครัวเรือนมาจากหลักการพื้นฐานของการบัญชี คือ การจดบันทึก (Record Management) และการจดบันทึกมาจากเหตุการณ์และข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในแต่ละวันตามวิถีชีวิต และ รูปแบบ ของแต่ละครัวเรือน และ แนวคิดทางบัญชีคือ หลักการจับคู่รายได้กับค่าใช้จ่ายเพื่อให้ทราบผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ว่าดีหรือไม่อย่างไร ซึ่งหากผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นติดลบแสดงว่า ค่าใช้จ่ายสูงกว่ารายได้จำเป็นจะต้องมีการแก้ไข ทั้งนี้ มีนักวิชาการ ได้ให้ความหมายของการทำบัญชีครัวเรือนไว้ ดังนี้

นภาพร ลิขิตวงศ์ขจร (2550) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือนไว้ว่า การจดบันทึกรายรับและจ่ายประจำวันของครัวเรือนที่เกี่ยวกับกิจกรรมการรับและการจ่ายเงินสดในครัวเรือน โดยนำเอาข้อมูลบัญชีครัวเรือนมาใช้ประโยชน์ในการช่วยวางแผนการเงินของครอบครัวในอนาคตและสามารถนำไปใช้แก้ไขปัญหาหนี้สินเพื่อความเป็นอยู่ของครอบครัวที่ดีขึ้นของครอบครัวด้วยการตัดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นออก ทำให้ทราบเงินสดคงเหลือ

เขาวลี พงศ์ผาติโรจน์ และวรศักดิ์ ทุมมานนท์ (2552) ให้ความหมายเกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือนไว้ว่า บัญชีครัวเรือนเป็นบัญชีที่ใช้สำหรับบันทึกรายได้และรายจ่ายที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันว่าในแต่ละวันว่า มีรายได้เข้ามาแล้ว หรือจ่ายค่าใช้จ่ายออกไปแล้วเท่าไร

ภัทรา เรื่องสินภิญญา (2554) ให้ความหมายเกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือนไว้ว่าเป็นการบันทึกรายได้และรายจ่าย ประโยชน์ที่ผู้ทำบัญชีครัวเรือนได้รับ การมีรายได้ที่เพิ่มขึ้นมีค่าใช้จ่ายที่ลดลง เงินออมเพิ่มขึ้น หนี้สินลดลงตามมา และสามารถแก้ไขปัญหาหนี้สินของครัวเรือนได้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ให้นั้นให้เกิดความพอเพียง ความพอประมาณกับตัวเอง ดำรงอยู่อย่างพอมีพอใช้ไม่เดือดร้อน โดยยึดทางสายกลาง มีความรู้ คุณธรรมเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต วัตถุประสงค์ของการบันทึกบัญชีโดยทั่ว ๆ ไปจุดมุ่งหมายของการบันทึกการทางการบัญชีก็เพื่อจัดให้มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ที่กิจการเป็นเจ้าของหนี้สินที่กิจการได้ก่อไว้ และทุนของเจ้าของกิจการที่นำมาลง ตลอดจนผลการดำเนินงานของกิจการดังกล่าวมุ่งเน้นเพื่อการบริหารงานทางธุรกิจ โดยการจัดทำรายงานทางการบัญชีเพื่อให้เจ้าของกิจการทราบถึงผลการดำเนินงานที่ผ่านมาว่าได้กำไรหรือขาดทุนเท่าไร หากเกิดการขาดทุนหรือกำไรน้อยกว่าที่ควรจะเป็นจะได้หาหนทางแก้ไขเพื่อให้สามารถดำเนินธุรกิจให้อยู่รอดปลอดภัย และสามารถเจริญเติบโตต่อไปในอนาคตได้ในปัจจุบัน นอกจากการจัดทำบัญชีเพื่อประโยชน์ทางธุรกิจแล้ว ยังสามารถจัดทำบัญชีเพื่อประโยชน์ส่วนบุคคลได้อีกด้วย โดยมีการนำการบัญชีเข้ามาประยุกต์ใช้กับเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเรียกว่า “บัญชีครัวเรือน” วัตถุประสงค์ของการบันทึกบัญชีครัวเรือนก็เพื่อให้ผู้บันทึกทราบถึงรายได้และค่าใช้จ่ายของตนและครอบครัว และเนื่องจากทุกครั้งที่บันทึกบัญชีจะทราบถึงยอดเงินคงเหลือของตน จึงสามารถวางแผนการใช้จ่ายต่อไปได้อย่างรอบคอบ ไม่ใช้จ่ายเกินกว่าเงินคงเหลือเมื่อผู้บันทึกทำการวิเคราะห์รายได้และค่าใช้จ่ายของตนที่ได้บันทึกไว้แล้วจะสามารถลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ทำให้เกิดการประหยัดและการออมและหากมีการใช้จ่ายเท่าที่มีก็จะไม่ก่อให้เกิดหนี้สินจึงสามารถแก้ไขปัญหาหนี้สินได้อย่างยั่งยืน

สุภัทรธร ทวีจันทร์ (2556) ได้ศึกษา “การบูรณาการบัญชีครัวเรือนเพื่อเสริมสร้างภูมิปัญญาทางบัญชีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษาชุมชนบ้านกลาง ตำบลชะยูง อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ” พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม ทำให้ไม่มีเวลาในการที่จะบันทึกการที่เป็นปัจจุบันในแต่ละวัน และไม่สามารถยอมรับความเป็นจริงเกี่ยวกับการจัดทำกรรับ-จ่ายได้และคิดว่าถ้าหากไม่บันทึกทันทีก็พอจะจำรายละเอียดได้และเมื่อเวลาผ่านไปก็ลืมและเพิกเฉยที่จะย้อนกลับมาทบทวนเพื่อลงรายการ และพอทำเป็นประจำก็เกิดความขี้เกียจและไม่ทำ อีกทั้งขาดแรงกระตุ้นหรือแรงจูงใจจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำบัญชีและขาดตัวแทนในการถ่ายทอดและให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยมีเพียง 3 ครัวเรือนเท่านั้นที่จัด

บันทึกอย่างสม่ำเสมอ ด้วยเหตุผลว่าต้องการทราบว่าในแต่ละวันครอบครัวมีการจ่ายอะไรไปบ้างและมีเงินเหลือเท่าไรในแต่ละวัน เพื่อวางแผนการใช้จ่ายในอนาคต

สำนักงานส่งเสริมกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (2557) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือนไว้ว่า เป็นการจดบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับเงื่อนไขปัจจัยในการดำรงชีวิตของตนเองและภายในครอบครัว ชุมชน รวมถึงประเทศ ในส่วนของการทำบัญชีภายในครอบครัวนั้น เรียกว่าการทำบัญชีครัวเรือน (Household Accounting)

ทั้งนี้จากความหมายการจดทำบัญชีครัวเรือนข้างต้นผู้ศึกษาสามารถสรุปความหมายได้ว่า บัญชีครัวเรือนเป็นการจดบันทึกรายการรับจ่ายเงินของครอบครัว แสดงข้อมูลรายรับและรายจ่ายของครัวเรือนเพื่อนำข้อมูลทางบัญชีไปใช้เป็นเครื่องมือในการวางแผนการเงินของครอบครัว ช่วยทำให้ครัวเรือนได้ทราบรายละเอียดของรายรับและรายจ่าย ทำให้ครัวเรือนลดรายจ่ายที่ก่อให้เกิดความฟุ่มเฟือยหรือรายจ่ายที่ไม่จำเป็นต่อครัวเรือน

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับหลักการทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย

ทิวากร สารานุกูลรักษ์ (2555) กล่าวว่า การทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย หมายถึง การจดบันทึกรายการข้อมูลด้านการเงินของการปฏิบัติงาน ทั้งที่เกี่ยวกับรายการที่รับเข้ามาและรายการที่ต้องจ่ายออกไป เพื่อให้มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องข้องทางด้านการเงิน ตลอดจนผลของการดำเนินงาน นั้นว่าคงเหลือเงินหรือไม่ จำนวนเท่าไร และเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกิจการว่าได้กำไรหรือขาดทุนเพียงใด โดยมีคำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการจัดทำบัญชี ดังนี้

- 1) รายรับ เป็นข้อมูลทั้งหมดที่ได้รับเงินเข้ามา เช่น หนี้ เงินกู้ ค่าขายของ ค่าขายผลผลิต เป็นต้น
- 2) รายจ่าย เป็นข้อมูลรายจ่ายทั้งหมดในการประกอบกิจการ เช่น ค่าขนส่ง ค่าวัตถุดิบ ค่าจ้างแรงงาน เป็นต้น
- 3) เงินคงเหลือ คือ ผลต่างระหว่างรายรับกับรายจ่ายทั้งหมด
- 4) ราคาขาย คือ ราคาสินค้าหรือบริการที่กำหนดขึ้น ซึ่งอาจได้เงินมากกว่าหรือน้อยกว่าต้นทุนก็ได้
- 5) ต้นทุน หมายถึง ทรัพย์สินทั้งหลายที่นำมาลงทุนไว้ ขณะที่แรกเริ่มดำเนินการ และนำมาเพิ่มเติมภายหลัง ต้นทุนไม่จำเป็นต้องเป็นเงินสดอย่างเดียว อาจเป็นสิ่งของอย่างอื่น เช่น วัสดุ อุปกรณ์ แรงงาน สินค้า ยานพาหนะ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เวลาในการปฏิบัติงาน หรือค่าเสื่อมราคาของอุปกรณ์ เป็นต้น

การจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย ต้องมีการสรุปบัญชีเป็นขั้นตอนสุดท้าย โดยมีหลักการสรุปกำไรหรือขาดทุน ดังนี้

- 1) รายรับมากกว่ารายจ่าย ซึ่งหักเงินค่าหุ้น เงินกู้ ที่ใช้ในการลงทุนแล้ว คือกำไร
- 2) รายรับน้อยกว่ารายจ่าย ซึ่งหักเงินค่าหุ้น เงินกู้ ที่ใช้ในการลงทุนแล้ว คือ ขาดทุน

กิตติชัย นวลทอง (2557) กล่าวว่า สิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน จำเป็นต้องบันทึก จดจำ เพื่อเป็นแนวทางในการนำมาประเมินและวิเคราะห์ถึงฐานะของครอบครัว เพราะการจดบันทึกจะทำให้ทราบถึงที่มาของเงิน และรายการที่ทำให้เงินรั่วไหลออก เมื่อเอารายการเหล่านั้นมาประเมินและแยกแยะออกเป็นหมวดหมู่ นำแต่ละหมวดมาวิเคราะห์ก็จะทำให้พบเงินในส่วนที่เก็บได้ คือการออมไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉิน การจดบันทึกรายการต่างๆ ในครัวเรือน จึงมีความจำเป็นสำหรับการจัดทำแผนหรือเป้าหมายทางการเงินในครอบครัวเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นแผนหรือเป้าหมายการเงินในครัวเรือนจึงต้องควบคู่กับระบบบัญชีในครัวเรือน ซึ่งต้องกำหนดรูปแบบให้มีความสอดคล้องกัน มีการกำหนดรายการแยกเป็นหมวดหมู่ ด้านรายรับ - รายจ่าย ที่ง่ายต่อการจดบันทึก

สรุปได้ว่า หลักการของการจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่ายในครัวเรือน คือการจดบันทึกรายการที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลด้านการเงินที่เกิดขึ้นในแต่ละวันภายในครอบครัว โดยแยกเป็นหมวดหมู่ เพื่อให้ง่ายต่อการนำมาวิเคราะห์ได้ต่อไป

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับประโยชน์ของการจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย

วันเพ็ญ เพ็ญสมพงษ์ (2551) ได้อธิบายประโยชน์ของการจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย จากประสบการณ์ตรงว่า การจัดทำบัญชีทำให้รู้จักตนเอง รู้จักสิ่งที่ควรใช้จ่าย รู้วิธีการจัดการกับรายรับและรายจ่ายที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน ช่วยฝึกความมีระเบียบของตน ลดสิ่งฟุ่มเฟือย รู้จักอดออม และมีความระมัดระวังเรื่องการใช้จ่ายมากขึ้น รู้คุณค่าของเงิน และทำเป็นประจำจนติดเป็นนิสัยและสามารถเก็บออมเพื่ออนาคตของตนและครอบครัวได้

กาญจนา ประสพศิลป์ (2553) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของการจัดทำบัญชีครัวเรือน ไว้ดังนี้

1. ทำให้ตนเองและครอบครัวทราบรายรับ-รายจ่าย หนี้สิน และเงินคงเหลือของวัน
2. นำข้อมูลการใช้จ่ายเงินในครอบครัวมาจัดเรียงลำดับความสำคัญของรายจ่ายและวางแผนการใช้จ่ายเงิน โดยพิจารณาแต่ละรายการในแต่ละวันว่ามีรายจ่ายใดที่มีความสำคัญมาก และรายจ่ายใดไม่จำเป็นให้ตัดออก เพื่อให้การใช้จ่ายเงินภายในครอบครัวมีพอใช้ และเหลือเก็บเพื่อการออมทรัพย์สำหรับใช้สิ่งจำเป็นในอนาคต บัญชีครัวเรือนถือเป็นส่วนสำคัญในการปฏิบัติตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

นอกจากนั้น งานวิจัยของภัทรณรินทร์ นิลวดีพุดพิพัชร (2554) ได้กล่าวถึงเกี่ยวกับประโยชน์ของการจัดทำบัญชีครัวเรือน ดังนี้

1. ทำให้สามารถเห็นรายรับ และรายจ่ายอย่างชัดเจน
2. ประชาชนตระหนักถึงค่าใช้จ่ายที่ตนเองจ่ายเรื่องใดมากที่สุด
3. ประชาชนเมื่อทราบถึงที่มาของค่าใช้จ่ายสามารถลดค่าใช้จ่ายลงจะทำให้มีเงินออมมากขึ้น
4. ประชาชนรู้จักการประหยัดเพิ่มมากขึ้น
5. ประชาชนสามารถนำข้อมูลค่าใช้จ่ายสินค้าอุปโภค บริโภคที่เกิดขึ้นในเดือนที่ผ่านมา เปรียบเทียบสินค้าที่ซื้อมาในรอบเดือนปัจจุบันได้อย่างชัดเจน

ภัทรา เรื่องสินภิญญา (2555) กล่าวว่า การบันทึกบัญชีครัวเรือน จะทำให้ทราบยอดคงเหลือของเงินที่เป็นปัจจุบัน ทำให้สามารถวางแผนการใช้จ่ายเงินที่ยังคงเหลืออยู่ได้อย่างรอบคอบ ระมัดระวัง และมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะได้ไม่ใช้จ่ายเกินกว่ารายได้ สามารถควบคุมพฤติกรรมในการใช้จ่ายของตนได้ ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นลง มีเงินออมเพิ่มขึ้น และทำให้มีหนี้สินลดลง

รัฐนันท์ พงศ์วิริทธิ์ธร และ นิศรา จันทรเจริญสุข (2556) ได้ศึกษาเรื่อง “การจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน” พบว่าการจัดทำบัญชีอย่างมีส่วนร่วมส่งผลและมีความสำคัญต่อแนวทางการพัฒนาชุมชน เนื่องจากทำให้ชุมชนเกิดการวางแผนการใช้จ่ายอย่างรอบคอบ โดยอาศัยการจดบันทึกรายรับรายจ่ายอย่างถูกต้อง และนำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาหาวิธีการเพิ่มรายได้ และตัดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นอย่างเหมาะสม และทำให้แต่ละครัวเรือนตระหนักถึงสถานการณ์การใช้จ่ายของตน

จากนิยามต่าง ๆ ข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ประโยชน์ของการจัดทำบัญชี รายรับ - รายจ่าย ในครัวเรือน คือ การรู้จักตนเอง สามารถควบคุมพฤติกรรมการใช้จ่ายและลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นลงได้ ส่งผลให้มีเงินออมเพิ่ม และมีฐานะอันมั่นคงในอนาคต หรือสามารถสรุปได้ตามหัวข้อดังนี้

1. ทำให้ทราบถึง รายรับ - รายจ่ายและหนี้สินต่างๆ ที่เกิดขึ้น การจดบันทึกบัญชีรายรับ - รายจ่ายในครัวเรือน ทำให้ทราบว่าในแต่ละวัน ครอบครัวมีรายรับจากช่องทางใดบ้าง และรายจ่ายที่จ่ายไปนั้น เกิดจากกิจกรรมใด มีการก่อหนี้สิน หรือชำระหนี้มากน้อยเพียงใด
2. สามารถจัดเรียงลำดับความสำคัญในการใช้จ่าย ในชีวิตประจำวัน ทราบถึงจำนวนเงินที่ใช้จ่ายไป ครอบครัวสามารถนำข้อมูลมาใช้ในการบริหารและวางแผนการใช้จ่ายเงินเพื่อเพิ่มสภาพคล่องให้ครอบครัว โดยพิจารณาแต่ละรายการในแต่ละวันมีรายจ่ายใดที่มีความสำคัญมาก และรายจ่ายใดที่ไม่จำเป็นให้ตัดออกไป เพื่อสร้างนิสัยการประหยัด อดออม ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด และคุ้มค่า โดยค่าใช้จ่ายที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อครอบครัว เช่น รายจ่ายเกี่ยวกับการพนัน สิ่งเสพติดของมีนเมา หรือรายจ่ายฟุ่มเฟือย ก็สามารถตัดออกไป เพื่อสร้างสร้างฐานะความมั่นคงให้กับครัวเรือน
3. ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ คนทำงานสามารถหารายได้เสริมนอกเวลาทำงานปกติ

4. รู้เงินคงเหลือ การทำบัญชีครัวเรือนคล้ายคลึงกับการทำงานกระแสเงินสด ในรูปแบบบริษัท ทำให้ทราบว่าครอบครัวมีเงินสำหรับใช้จ่ายในอนาคตเท่าใด และมีเหลือเพียงพอสำหรับทำธุรกิจในอนาคตได้มากน้อยเพียงใด

5. สร้างความสามัคคีในครอบครัว การทำบัญชีรายรับ - รายจ่ายในครัวเรือน ต้องทำความเข้าใจภายในครอบครัว เพื่อให้ทุกคนร่วมมือร่วมแรง สร้างนิสัยให้กับตนเอง รู้จักประหยัด รู้จักอดออม ลดหรือเลิกใช้จ่ายหรือสิ่งที่ไม่จำเป็นออก

2.4 แนวคิด และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง เป็นผลมาจากการใช้แนวทางการพัฒนาประเทศไปสู่ความทันสมัย ซึ่งได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแก่สังคมไทยอย่างมากในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม สังคมและสิ่งแวดล้อม อีกทั้งกระบวนการของความเปลี่ยนแปลงมีความสลับซับซ้อนจนยากที่จะอธิบายในเชิงสาเหตุและผลลัพธ์ได้ เพราะการเปลี่ยนแปลงทั้งหมดต่างเป็นปัจจัย ที่เชื่อมโยงซึ่งกันและกัน สำหรับผลของการพัฒนาในด้านบวกนั้น ได้แก่ การเพิ่มขึ้นของอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ความเจริญทางวัตถุ และสาธารณูปโภคต่าง ๆ ระบบสื่อสารที่ทันสมัย หรือการขยายปริมาณและ กระจายการศึกษาอย่างทั่วถึงมากขึ้น แต่ผลด้านบวกเหล่านี้ส่วนใหญ่กระจายไปถึงคนในชนบท หรือผู้ด้อยโอกาสในสังคมน้อย แต่ว่า กระบวนการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้เกิดผลลบติดตามมาด้วย เช่น การขยายตัวของรัฐเข้าไปในชนบท ได้ส่งผลให้ชนบทเกิดความอ่อนแอในหลายด้าน ทั้งการต้องพึ่งพิงตลาดและพ่อค้าคนกลางในการส่งสินค้า ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ระบบความสัมพันธ์แบบเครือญาติ และการรวมกลุ่มตามประเพณี เพื่อการจัดการทรัพยากรที่เคยมีอยู่ แต่เดิมแตกสลายลง ภูมิความรู้ที่เคยใช้แก้ปัญหาและสั่งสมปรับเปลี่ยนกันมาถูกลืมเลือนและเริ่มสูญหายไป สิ่งสำคัญ ก็คือ ความพอเพียงในการดำรงชีวิต ซึ่งเป็นเงื่อนไขพื้นฐานที่ทำให้คนไทยสามารถพึ่งตนเอง และดำเนินชีวิตไปได้อย่างมีศักดิ์ศรีภายใต้อำนาจและควมมีอิสระในการกำหนดชะตาชีวิตของตนเอง ความสามารถในการควบคุมและจัดการเพื่อให้ตนเองได้รับการสนองต่อความต้องการต่างๆ รวมทั้ง ความสามารถในการจัดการปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ซึ่งทั้งหมดนี้ถือว่าเป็นศักยภาพพื้นฐานที่คนไทยและสังคมไทยเคยมีอยู่แต่เดิม ต้องถูกกระทบกระเทือน ซึ่งวิกฤตเศรษฐกิจจากปัญหาฟองสบู่และปัญหาความอ่อนแอของชนบท รวมทั้งปัญหาอื่นๆ ที่เกิดขึ้น ล้วนแต่เป็นข้อพิสูจน์และยืนยันปรากฏการณ์นี้ได้เป็นอย่างดี (นัฐกานต์ ทพิยโสถล, 2557: 946-947)

ประเทศไทยในปัจจุบัน ให้ความสนใจเกี่ยวกับการพัฒนาที่เป็นตัวของตัวเองมากขึ้น โดยแนวคิดในการพัฒนาที่จะเป็นทางเลือกใหม่ ซึ่งช่วยให้สังคมไทยสามารถปรับตัวให้อยู่รอดและดำเนินชีวิตได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน นั่นคือ การนำเอาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เข้ามารับใช้ ชุมชนและภาครัฐตลอดจนภาคเอกชน เล็งเห็นบทบาทสำคัญของการพัฒนาดังกล่าวจึงได้น้อมนำเอา

แนวความคิดการพัฒนาเชิงปรัชญาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลที่ 9 ไปกำหนดนโยบาย เพื่อพัฒนาประเทศต่อไป และให้หลุดพ้นจากห้วงของภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ โดยเศรษฐกิจพอเพียง คือสิ่งสำคัญที่ถือว่า เป็นปรัชญาที่ชี้แนวทางในการดำรงอยู่ และการปฏิบัติงานของประชาชนทุกระดับ ได้แก่ ระดับครอบครัว ระดับชุมชน และระดับของรัฐ ทั้งการพัฒนาและบริหารประเทศแบบสายกลาง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อยุคโลกาภิวัตน์ ฉะนั้น ความพอเพียง จึงหมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีภูมิคุ้มกันในตัวดี นอกจากนั้น การเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน จะต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวัง ในการนำวิธีการต่างๆ มาใช้วางแผนและดำเนินการของทุกขั้นตอน ในขณะเดียวกัน ต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติทุกระดับ ให้มีจิตสำนึกเรื่องคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และมีความรอบรู้ ความอดทน ความเพียรมีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลซึ่งพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และกว้างขวางทั้งทางด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี (สมพร เทพสิทธา. 2548: 7)

จะเห็นได้ว่า เศรษฐกิจพอเพียง แปลว่า Sufficiency Economy คำว่า Sufficiency Economy นี้ไม่มีในตำราเศรษฐกิจ เนื่องจากเป็นทฤษฎีใหม่ Sufficiency Economy คือ การเกิดความคิดแปลกใหม่ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญสนใจ โดยที่เราสามารถนำไปปรับปรุง หรือ นำเอาหลักการนั้นไปปรับใช้ เพื่อให้เศรษฐกิจของประเทศและโลกของได้มีการพัฒนาได้ดียิ่งขึ้น

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทาน เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2540 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2540: เว็บไซต์)

.....ความจริงเคยพูดเสมอในที่ประชุมอย่างนี้ว่า การที่จะเป็นเสือนั้น มันไม่สำคัญ สำคัญที่เราพออยู่พอกิน และมีเศรษฐกิจการเป็นอยู่แบบพอมีพอกิน แบบพอมีพอกินหมายความว่าอุ้มชูตัวเองได้ให้มีพอเพียงกับตัวเอง อันนี้เคยบอกว่า ความพอเพียงนี้ไม่ได้หมายความว่าทุกคนครอบครัว จะต้องผลิตอาหารของตัวเอง จะต้องทอผ้าใส่ให้ตัวเอง สำหรับครอบครัว อย่างนั้นมันเกินไป แต่ว่าในหมู่บ้านหรือในอำเภอจะต้องมีความพอเพียงพอสมควร บางสิ่งบางอย่างที่ผลิตได้มากกว่าความต้องการก็ขายได้ แต่ในที่ไม่ห่างไกลเท่าไร ไม่ต้องเสียค่าขนส่งมาก

อย่างนี้นักเศรษฐกิจต่าง ๆ ก็มาบอกว่าล้ำสมัย จริงอาจจะล้ำสมัย เพราะว่าคนอื่นเขาก็ต้องมีการเศรษฐกิจที่ต้องมีการแลกเปลี่ยน เรียกว่าเป็นเศรษฐกิจการค้า ไม่ใช่เศรษฐกิจความพอเพียงรู้สึกไม่หรรษาแต่ประเทศไทย

เป็นประเทศที่มีบุญอยู่ว่าการผลิตที่พอเพียงทำได้.....

พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา 4 ธันวาคม 2541 (สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2541 : เว็บไซต์)

“...ให้พอเพียงนี้ก็หมายความว่า

มีกินมีอยู่ ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่หรูหราก็ได้แต่ว่าพอ.

แม้บางอย่างอาจจะดูฟุ่มเฟือย แต่ถ้าทำให้มีความสุข

ถ้าทำได้ก็สมควรที่จะทำ สมควรที่จะปฏิบัติ.

อันนี้ก็ความหมายอีกอย่างของเศรษฐกิจ

หรือระบบพอเพียง...พอเพียงนี้อาจจะมีมาก

อาจจะมีของหรูหราก็ได้แต่ว่าต้องไม่ไปเบียดเบียนคนอื่น.

ต้องให้พอประมาณตามอัตภาพ

พูดจาก็พอเพียง ทำอะไรก็พอเพียง ปฏิบัติตนก็พอเพียง...”

2.4.1 ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชที่มีผู้ให้
ความหมายของคำว่า “เศรษฐกิจพอเพียง” ไว้ดังนี้

ประเวศ วะสี (2550) ได้กล่าวว่า เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง พอเพียงในอย่างน้อย
7 ประการด้วยกัน ได้แก่

1. พอเพียงสำหรับทุกคน
2. จิตใจพอเพียงทำให้รักและเอื้ออาทรคนอื่นได้คนที่ไม่พอจะรักคนอื่นไม่เป็นและ
ทำลายมาก
3. สิ่งแวดล้อมพอเพียง การอนุรักษ์และเพิ่มพูนสิ่งแวดล้อมทำให้ยังชีพและค้าขาย
เช่น การทำเกษตรแบบผสมผสาน ทำให้ได้มีรายได้พร้อมกับได้อาหารเพื่อยังชีพ
4. ชุมชนเข้มแข็งและพอเพียง เป็นการที่คนในชุมชนมีการร่วมมือกัน สามารถ
แก้ปัญหาต่าง ๆ ให้คำปรึกษาซึ่งกันและกัน ทำให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งและพอเพียง
5. ปัญญาพอเพียงได้มีการการเรียนรู้ด้วยกัน ในทางการปฏิบัติและปรับตัวกันได้อย่าง
ต่อเนื่อง
6. อยู่บนพื้นฐานวัฒนธรรมธรรมพอเพียง วัฒนธรรม หมายถึง วิถีชีวิตของกลุ่มคนที่
สัมพันธ์อยู่กับสิ่งแวดล้อมที่หลากหลาย ดังนั้นเศรษฐกิจพอเพียงจึงควรสัมพันธ์และเติบโตขึ้นจากฐาน
วัฒนธรรม

7. มีความมั่นคงพอเพียง จึงจะทำให้สุขภาพจิตดี เมื่อทุกอย่างพอเพียงเกิดความสมดุล (Equilibrium) ความสมดุล คือ ความเป็นปกติ และยั่งยืน ซึ่งเราอาจกล่าวถึงเศรษฐกิจพอเพียงในชื่ออื่นๆ เช่น เศรษฐกิจพื้นฐาน เศรษฐกิจสมดุล เศรษฐกิจบูรณาการ เศรษฐกิจศีลธรรม เป็นต้น

สรุปได้ว่า เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง เศรษฐกิจที่สามารถทำให้เกิดความพอเพียงหรือพอประมาณกับตนเองอยู่ได้อย่างพอกินพอใช้ไม่เดือดร้อน เป็นการยึดทางสายกลาง เมื่อทำอะไรก็ตามให้พอเหมาะพอควร

สุเมธ ตันติเวชกุล (2550) ได้กล่าวสรุปความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริไว้ว่า หมายถึง เศรษฐกิจที่สามารถอุ้มชูตัวเองได้ให้มีความพอเพียงกับตัวเองอยู่ได้โดยไม่ต้องเดือดร้อน ซึ่งต้องสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจของตัวเองให้ดีเสียก่อน สามารถให้ตนเองสามารถอยู่ได้อย่างพอกินพอใช้ มิได้มุ่งหวังที่จะสร้างความเจริญ ยกเศรษฐกิจให้เจริญอย่างรวดเร็วเพียงอย่างเดียว

ทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศ ให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียงหมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบ ภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆมาใช้ในการวางแผน และการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุล และพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สิ่งแวดล้อม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช (รัชกาลที่9) ได้พัฒนาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อที่จะให้พสกนิกรชาวไทยได้เข้าถึงทางสายกลางของชีวิต และเพื่อคงไว้ซึ่งทฤษฎีของการพัฒนาที่ยั่งยืน ทฤษฎีนี้เป็นพื้นฐานของการดำรงชีวิต ซึ่งอยู่ระหว่างสังคมระดับท้องถิ่นจนถึงระดับสากล จุดเด่นของแนวปรัชญานี้คือ แนวทางที่สมดุลโดยชาติสามารถทันสมัย และก้าวสู่ความเป็นสากลได้โดยปราศจากการต่อต้านกระแสโลกาภิวัตน์และการอยู่ร่วมกันของคนในสังคม หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีความสำคัญในช่วงปี พ.ศ. 2540 ซึ่งเป็นช่วงที่ประเทศไทย ต้องประสบปัญหาภาวะทางเศรษฐกิจ และต้องการรักษาความมั่นคงและเสถียรภาพเพื่อที่จะยืนหยัดในการไม่พึ่งพาผู้อื่น

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่ยึดหลักทางสายกลาง ที่ชี้แนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติของประชาชนในทุกระดับให้ดำเนินไปในทางสายกลาง มีความพอเพียง และมีความพร้อมที่จะจัดการต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะต้องอาศัยความรอบรู้ รอบคอบ และระมัดระวังใน

การวางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอน ทั้งนี้ เศรษฐกิจพอเพียงเป็นการดำเนินชีวิตอย่างสมดุลและยั่งยืน เพื่อให้สามารถอยู่ได้แม้ในโลกโลกาภิวัตน์ที่มีการแข่งขันสูง

ดร.จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา ประธานคณะกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง อธิบายถึงการพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ว่าเป็นการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวตลอดจนการใช้ความรู้ ความรอบคอบละคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจและการกระทำต่าง ๆ จากการใช้แนวทางการพัฒนาประเทศไปสู่ความทันสมัย ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแก่สังคมไทยอย่างมากในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม สังคมและสิ่งแวดล้อม “ปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง” คือ วิธีรู้ วิธีคิด และวิธีปฏิบัติเพื่อพัฒนาตนของทุกคน ทุกอาชีพ ทุกชุมชน เพื่อความอยู่ดีมีสุขร่วมกันของทุกคน เรียกคืนความดีงามที่เราเคยมีอยู่กลับมาและค้นหาทางเดิน ที่ถูกต้องกันใหม่ โดยการศึกษาให้มีความรู้จริงในสิ่งที่มี สิ่งที่ทำให้มีคุณธรรม คือ ความขยันอดทน ซื่อสัตย์ สุจริต มีความรู้ความคิด และการกระทำที่พอประมาณ พอดี มีเหตุมีผล มีการระวังตนไม่ประมาท รู้จักระวังภัยในชีวิต การรู้ การคิด และการกระทำลักษณะนี้เรียกว่า การปฏิบัติตามปรัชญาความคิดเศรษฐกิจพอเพียง (พิมพ์รัก พุ่มเจริญ ,2559)

2.4.2 องค์ประกอบของเศรษฐกิจพอเพียง

รงค์ ประพันธ์พงศ์ (2550) ได้กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มุ่งเน้นในทางสายกลาง ออกมาในรูปแบบมีขมิมาปฏิบัติตามหลักพุทธศาสนา คำนิยามของหลักเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบ 3 คุณลักษณะ เป็นในแบบห่วงสอดร้อยประสานกัน และนำไปสู่การปฏิบัติ ดังนี้

1. ความพอประมาณ ให้ความหมายว่า ความพอดีที่ไม่น้อยและไม่มากเกินไปหรือเกินเหมาะสม โดยไม่เบียดเบียนตนเอง คนรอบตัวและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

2. ความมีเหตุผล ให้ความหมายไว้ว่า การตัดสินใจที่มีองค์ประกอบเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้นจะต้องมีเหตุผล โดยสามารถพิจารณาจากเหตุและปัจจัยที่เกี่ยวข้องนั้น และคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการทำอย่างรอบคอบ

3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ให้ความหมายไว้ว่า การที่ได้เตรียมตัวให้พร้อมกับการรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และได้คำนึงถึงความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ หรือสถานการณ์ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต และนอกจากคุณลักษณะ 3 ห่วงดังกล่าวแล้วสิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งคือการกำหนดเงื่อนไขไว้ 2 ประการ เพื่อการตัดสินใจและดำเนิน

กิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้นต้องอาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐานนั้นคือเงื่อนไขต่อไป

ก. เงื่อนไขความรู้ ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ด้านความรู้รอบคอบ ความสนใจที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาประยุกต์ให้เชื่อมโยงกัน ในการวางแผนและระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

ข. เงื่อนไขคุณธรรมที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

จากนิยามต่าง ๆ ข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่ชี้แนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติของประชาชนในทุกระดับให้ดำเนินไปในทางสายกลาง มีความพร้อมที่จะจัดการต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง มีความรอบรู้ รอบคอบ และ ระมัดระวัง ในการวางแผนและดำเนินชีวิตให้สามารถอยู่ได้ในยุคโลกโลกาภิวัตน์

2.5 กิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ที่สนับสนุนหรือส่งเสริมให้มีการจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่ายในครัวเรือน

จากปัญหานี้ครัวเรือนที่ถือเป็นปัญหาสำคัญของคนไทยมาช้านาน ภาครัฐ มีการกำหนดเป้าหมายเพื่อลดปัญหาความยากจน โดยเริ่มระบุไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - 2549) ในการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือทางความคิด ร่วมกันทำ และร่วมกันแก้ไขปัญหาความยากจน ควบคู่ไปกับการเสริมสร้างความมั่นคงทางด้านอาชีพและ การเพิ่มเสริมสร้างรายได้ให้ประชาชน ซึ่งภาครัฐและเอกชน จึงมีแนวความคิดให้คนทำงานหลากหลายอาชีพ เล็งเห็นความสำคัญในประเด็นดังกล่าว อีกทั้งยังตระหนักถึงสภาวะเศรษฐกิจของครอบครัวโดยการส่งเสริมให้คนทำงาน หลากหลายอาชีพจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่ายในครัวเรือน ผ่านโครงการและกิจกรรมต่างๆ อาทิ

1. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ หรือ ธ.ก.ส. (2549) ได้สนับสนุนการจัดทำสมุดบัญชีรายรับ - รายจ่ายในครัวเรือน เพื่อกระตุ้นให้เกิดการออมอย่างต่อเนื่อง โดยการแจกสมุดบัญชีครัวเรือนและมีรางวัลจูงใจสำหรับผู้จัดทำบัญชีครัวเรือนอย่างต่อเนื่องด้วย

2. กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2551) ได้จัดทำรายการวิทยุประเภทรายการสนทนาตอน รณรงค์ทำบัญชีครัวเรือน ผ่านทางคลื่น (AM 1386 KHz) ระยะเวลา 30 นาที โดยมุ่งหวังให้ประชาชน เห็นความสำคัญของการทำบัญชี และนำผลของการจัดทำบัญชีมาปรับใช้ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีการแจกสมุดจดบัญชีรายรับ - รายจ่ายในครัวเรือน 4 รูปแบบ แต่ละรูปแบบ แยกแยะเป็นประเภทของการทำงาน

3. ธนาคารออมสิน (2551) ได้จัดทำคู่มือการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชน เพื่อวางมาตรฐาน ในการจัดทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้าน ให้อยู่ในมาตรฐานเดียวกันทั่วทุกจังหวัดในประเทศไทย เพื่อให้สะดวกในการนำรายรับ - รายจ่าย มาวิเคราะห์ต่อไป

4. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2552) จัดการเสวนา “โครงการสร้างชีวิตใหม่อย่างพอเพียง ด้วยบัญชีครัวเรือน” ณ จังหวัดกาญจนบุรี โดยมีรูปแบบโครงการเน้นเป็นการพบปะเสวนาในเวทีชาวบ้านโดยตรง เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องร่วมแสดงความคิดเห็นในการทำบัญชี ซึ่งจะเป็นการสร้างการมีส่วนร่วมให้แก่คนในชุมชน ไม่ให้เกิดความเบื่อหน่าย ท้อแท้ โดยใช้บัญชีเป็นเครื่องมือเพื่อค้นหาสาเหตุ และสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างถูกต้องและตรงจุด

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.6.1 ผลงานวิจัยในประเทศ

ไชยา ทองด้อย (2554) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรและศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกร จากผลศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรมีการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรด้านเพิ่มศักยภาพ ในด้านการศึกษา ด้านการสร้างปัญญา และด้านการมีส่วนร่วมจัดอยู่ในระดับมากมีส่วนที่สำคัญในการจัดทำบัญชีครัวเรือน จากการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกร จำแนกตาม อายุ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ธานินทร์ อุดมศรี (2554) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือนในตำบลหารแก้ว อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ส่วนมากแล้วกลุ่มตัวอย่างมีการออมที่ไม่เกิน 1,000 บาทต่อเดือน มีการออมทุกเดือน และมีวัตถุประสงค์ในการออมเพื่อการศึกษาของคนในครอบครัว เก็บไว้ในยามเจ็บป่วย ยามชราส่วนมากออมในรูปแบบเงินฝากและประกันชีวิต ผลการศึกษาด้านปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือนในตำบลหารแก้ว อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ จากการศึกษาพบว่า โดยเฉลี่ยแล้วปัจจัยทั้ง 5 ปัจจัยมีผลต่อการออมของครัวเรือนมากที่สุดถึงปานกลาง ได้แก่ ปัจจัยด้านรายได้ มีผลต่อการออมมากและต่อมา ได้แก่ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์การออม พบว่าปัจจัยทำให้เงินออมมีความปลอดภัยมีผลต่อการออมเงินมากที่สุด และปัจจัยที่มีผลมากมี 2 ปัจจัย ได้แก่ มีให้เลือกหลายรูปแบบและเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่าย ปัจจัยด้านผลตอบแทนจากการออม พบว่าปัจจัยอัตราผลตอบแทนที่ได้รับจากการออมเงินเป็นปัจจัยที่มีผลมากที่สุดต่อการออมของครัวเรือน และปัจจัยด้านทำเลที่ตั้งของสถาบันการเงิน พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการออมมาก ตั้งอยู่ในทำเลที่เดินทางสะดวกและปัจจัยสุดท้ายเป็นปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาดของสถาบันการเงิน ได้

พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเงินมากที่สุด เป็นการมีของที่ระลึกแจกเมื่อเข้าไปติดต่อเรื่องการออม และการมีเอกสารอธิบายถึงประโยชน์ในการออมเงิน

ถนอมพรรณ ดิษฐ์สันเทียะ (2554) ได้ศึกษา “ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กรณีศึกษา กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในเขตตำบลสีมูม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา” พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์ไม่ครบถ้วนคือ ระดับการศึกษาของคณะกรรมการบริหารและ ผู้จัดทำบัญชีกลุ่มออมทรัพย์ เครื่องใช้สำนักงานไม่ทันสมัย และขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก

สุกัญญา ชัยวิชู (2554) การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชากรในอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยที่ส่งเสริมสนับสนุน ปัจจัยด้านการรับรู้ และปัจจัยด้านปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชากรในอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ศึกษาได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากรในอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยาจำนวนทั้งสิ้น 400 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ คือ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน รายได้รวมต่อเดือน รายจ่ายรวมต่อเดือน และเงินออมต่อเดือน มีความสัมพันธ์ทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ อยู่ที่ระดับ 0.05 ปัจจัยทางสังคม มีความสัมพันธ์ทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญกับพฤติกรรม การจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชากรในอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จากการวิเคราะห์ผลโดยการจำแนกกลุ่ม (Multiple Discriminates Analysis: MDA) เพื่อจำแนกกลุ่มของปัจจัยด้านการส่งเสริมสนับสนุน ปัจจัยด้านการรับรู้ และปัจจัยด้านปัญหา และอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยดังกล่าวสามารถจำแนกกลุ่มพฤติกรรมการจัดทำบัญชีครัวเรือนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ

ต่อศักดิ์ จิตต์วัฒนา (2555) ได้ศึกษาเรื่อง การรับรู้และการปฏิบัติในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของกลุ่มเกษตรกรในตำบลบ้านนา อำเภอแกลง จังหวัดระยอง ผลการศึกษาพบว่า การรับรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนอยู่ในระดับมาก รับรู้จากการได้เข้ารับการอบรม ได้มีความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน รองลงมาคือได้เข้าใจคำว่าเงินสดยกมา และมีการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับบัญชีครัวเรือน การปฏิบัติในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของกลุ่มเกษตรกรใน ตำบลบ้านนา อำเภอแกลง จังหวัดระยอง อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การลงรายการในช่องหมายเหตุเป็นประจำ เมื่อได้มีจ่ายชำระหนี้แก่เจ้าหนี้หรือค่าใช้จ่าย มีสมุดบันทึกเล็กติดตัวไว้ลงรายการที่จ่ายออกไป หลังจากทำบัญชีครัวเรือนเสร็จ ก็ได้นำไปให้กับผู้ตรวจบัญชีครัวเรือนทำการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ และท่านใช้หลักการของการทำบัญชีครัวเรือนมาใช้ในการจัดการรายรับ-รายจ่ายภายในครอบครัว ตามลำดับ

ภาวนีย์ ธนาอนวัช (2556) ศึกษาเรื่อง บัญชีครัวเรือนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อชีวิตที่เพียงพอ จากการศึกษพบว่า ผลของความคิดเห็นในระดับความรู้ของหัวหน้าครัวเรือนส่วน

ใหญ่ได้อยู่ในระดับปานกลางคิด ด้านทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ความรู้ที่ได้มา และประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดทำบัญชีครัวเรือนนั้นได้ช่วยในการวางแผนการออมของท่านในอนาคตได้มากที่สุด ลำดับรองลงมาเมื่อครอบครัวได้มีการจัดทำบัญชีครัวเรือน ครอบครัวจะมีเงินออมมาก ด้านทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ซึ่งถ้าประชาชนในชุมชนมีความรู้ ความเข้าใจที่ได้จากการอบรมจากการจัดทำบัญชีครัวเรือนจะนำมาช่วยในการวางแผนการออมเงิน และมีเงินออมมากขึ้น

กิติวัฒน์ ล้อมฉิมพลี (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนชุมชนบ้านปากคลองบางโพธิ์เหนือ จังหวัดปทุมธานี นี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการทำบัญชีครัวเรือนของประชาชน ชุมชนบ้านปากคลองบางโพธิ์เหนือ จังหวัดปทุมธานี และเพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนชุมชนบ้านปากคลองบางโพธิ์เหนือจังหวัด ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนชุมชนบ้านปากคลองบางโพธิ์เหนือจังหวัดปทุมธานี ได้แก่ การมีความจำเป็นต้องทำบัญชีครัวเรือน การทำให้มีเงินออมมากขึ้น การทำให้ทราบรายละเอียดรายได้และรายจ่ายของครอบครัวในแต่ละเดือน การทำให้มีการใช้จ่ายอย่างรอบคอบและไม่ฟุ่มเฟือย การทำให้สามารถปฏิบัติตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือน มีผลต่อ ชุมชนบ้านปากคลองบางโพธิ์เหนือจังหวัดปทุมธานี ในการทำบัญชีครัวเรือน ได้แก่ การทำบัญชีครัวเรือนมีความยุ่งยากและทำให้เสียเวลา ไม่ต้องการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง ไม่สามารถจดจำรายการใช้จ่ายในวันที่ผ่านมามามากมาย บัญชีครัวเรือนไม่ชอบและไม่สนใจในประโยชน์ของการบันทึกบัญชีครัวเรือน

นัฐกานต์ ทิพย์โสทธิ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของประชาชนในการทำบัญชีครัวเรือนของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อทราบถึงความรู้ความเข้าใจของประชาชนในการทำบัญชีครัวเรือน และเพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จากผลการศึกษาพบว่า ด้านทัศนคติมีผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนอยู่ในระดับข้างมาก ซึ่งประกอบไปด้วยปัจจัยย่อยตามลำดับมากที่สุดถึงน้อย โดยทัศนคติคิดว่าการจัดทำบัญชีครัวเรือนมีประโยชน์ต่อการใช้ชีวิต ทัศนคติด้านมีเงินออมเพิ่มขึ้นเมื่อครอบครัวได้จัดทำบัญชีครัวเรือน ทัศนคติคิดว่าการจัดทำบัญชีครัวเรือนจะช่วยวางแผนการออมเงินของครอบครัวในอนาคต ด้านความรู้ความเข้าใจของการจัดทำบัญชีครัวเรือนอยู่ในระดับกลาง ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยย่อย ได้แก่ ความเข้าใจในขั้นตอนของการจัดทำบัญชีครัวเรือนโดยได้รับการอบรมจากหน่วยงานของรัฐ ปัญหาและอุปสรรคของการจัดทำบัญชีครัวเรือนจัดอยู่ในระดับปานกลาง

สนธิญา สุวรรณราช (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของความรู้ความเข้าใจ ทัศนคติ การส่งเสริมสนับสนุน และปัญหาอุปสรรค ที่มีต่อพฤติกรรมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของสมาชิก การศึกษาเชิงประจักษ์ สหกรณ์เครดิตยูเนียนทิพย์ช้าง ตำบลปรางดง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดลพบุรี ศึกษาความรู้ความเข้าใจ ทัศนคติ การส่งเสริมสนับสนุน และปัญหาอุปสรรค กับพฤติกรรมการจัดทำ

บัญชีครัวเรือน โดยผลการศึกษาพบว่า ทั้งสี่ด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมในการจัดทำบัญชีครัวเรือน การทำบัญชีครัวเรือนได้ทำให้ผู้จัดทำทราบจำนวนค่าใช้จ่ายในแต่ละวัน ได้มีการวางแผนการชำระหนี้สหกรณ์ตรงเวลา มีเงินออมเพื่อไว้ใช้จ่ายในอนาคต แต่สมาชิกไม่มีเวลาในการลงบัญชี เวลาและงานส่งผลต่อการทำบัญชี และครัวเรือนยังต้องมีความรู้ความเข้าใจที่จะบันทึกบัญชีทัศนคติในการบันทึกบัญชีที่ดี และต้องได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะส่งผลให้พฤติกรรมการทำบัญชีครัวเรือนของสมาชิก

อรทัย ดุษฎีดาเกิง (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือนและทัศนคติต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรได้มีทัศนคติที่ดีในการจัดทำบัญชีครัวเรือน และได้ทราบถึงประโยชน์ในการจัดทำ แต่พบปัญหาว่าเกษตรกรยังขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการทำบัญชีครัวเรือน และยังมีภารกิจที่ต้องรับผิดชอบในแต่ละวันมาก ทำให้เกษตรกรไม่สามารถจดบันทึกบัญชีได้อย่างสม่ำเสมอ และแหล่งข้อมูลยังไม่มากพอจากภาครัฐและเอกชนเพื่อศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการทำบัญชี และเกษตรกรคิดว่าการจัดทำบัญชีเป็นเรื่องที่ยุ่งยาก ซ้ำซ้อนและเสียเวลา โดยเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างต้องการให้เจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องเข้ามาให้ความรู้ คำแนะนำ รวมถึงการจัดฝึกอบรมให้อย่างต่อเนื่องและอย่างใกล้ชิด เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าว ที่พบระหว่างการจัดทำบัญชีครัวเรือน

เกรียงไกร ศิลปะรัมย์ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง องค์ประกอบการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือน กรณีศึกษาเกษตรกรชาวสวนยาง ตำบลบางชัน อำเภอบางชัน จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบปัจจัยส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือน ประกอบด้วย 3 ปัจจัย 1.ปัจจัยด้านการส่งเสริมจากหน่วยงานหรือองค์กรของรัฐ มี 4 ตัวแปร ได้แก่ การให้ความรู้จากเจ้าหน้าที่ การใช้ความรู้ที่ได้จากเจ้าหน้าที่ การติดตามจากเจ้าหน้าที่ และความเข้าใจในการปฏิบัติภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายหัวข้อ กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในเรื่องการติดตามผลจากภาครัฐทุก ๆ 3 เดือน 2.ปัจจัยด้านการยึดนนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติ 5 ตัวแปร ได้แก่ ความมั่นคงของการดำรงชีวิต มีการเตรียมตัว เตรียมความพร้อม รู้จักการพัฒนา ใช้ชีวิตด้วยความมีสติ และการสร้างพื้นฐานในการดำรงชีวิต ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายหัวข้อพบว่า ความมีศีลธรรมอันดีในการดำรงชีวิตอยู่ในระดับที่หนึ่ง 3.ปัจจัยด้านการบริหารจัดการทางการเงินของครัวเรือน มี 4 ตัวแปร ได้แก่ ระบบการแก้ไขและการจัดการหนี้สิน ระบบการวางแผนทางการเงิน ระบบการพยากรณ์ความต้องการใช้เงิน และระบบความร่วมมือและการป้องกันหนี้สิน ซึ่งตัวแปรระบบการแก้ไขและการลดหนี้สินอยู่ในระดับมากที่สุด พบว่าการทำบัญชีครัวเรือนลดวิกฤตหนี้สินโดยจัดการรายรับรายจ่ายให้สมดุล ลดปัญหาขาดสภาพคล่องทางการเงินได้

ณัฐภัทร คาสิ่งห้วงษ์ และ สุภาภรณ์ พวงชมพู (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การวางแผนชำระหนี้ของเกษตรกรรายย่อยด้วยบัญชีครัวเรือน กรณีศึกษา ลูกค้าเกษตรกรธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาบางหล่อ อำเภอสรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู เพื่อศึกษารูปแบบการจัดทำบัญชีครัวเรือนของลูกค้า ธ.ก.ส. ที่เป็นเกษตรกร ผลศึกษาพบว่าลูกค้าเกษตรกรมีการจัดทำบัญชีครัวเรือน 3 รูปแบบ 1. การจัดทำบัญชีครัวเรือน 2-3 วันครั้ง 2. จัดทำบัญชีครัวเรือนเป็นประจำวัน 3. จัดทำบัญชีครัวเรือนทุกสัปดาห์ และมีข้อเสนอแนะ ด้านปัญหาอุปสรรคในการวางแผนทางการเงินด้วยบัญชีครัวเรือนของลูกค้าเกษตรกร ในการจัดทำบัญชีครัวเรือนทำให้เสียเวลา มีความยุ่งยาก และการไม่สามารถบันทึกรายการได้เนื่องจากการมีปัญหาในเรื่องการเขียนหนังสือ ดังนั้นเจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. ควรเข้าไปให้ ความรู้และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อกระตุ้นให้ลูกค้าเกษตรกรจัดทำบัญชีครัวเรือนได้อย่างถูกต้องและต่อเนื่อง

ธรรณชนก นิลมณีและคณะ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมและสภาพปัญหาการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อลดปัญหาหนี้สินของเกษตรกรจังหวัดปราจีนบุรีมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา พฤติกรรม สภาพปัญหา และอุปสรรคการจัดทำบัญชีครัวเรือนของกลุ่มเกษตรกรจังหวัดปราจีนบุรี ผลการศึกษาพบว่า ตัวแทนกลุ่มเกษตรกรจังหวัดปราจีนบุรีส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ช่วงอายุมากกว่า 50 ปี ประกอบอาชีพเกษตรกร จบการศึกษาสูงสุดระดับประถมศึกษา และมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนอยู่ในช่วง 4-6 คน ซึ่งมีรายได้ และรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วง 4,001-10,000 บาท แต่มีภาระหนี้สินสูงกว่าคือ 10,001-50,000 บาท โดยแหล่งที่มาของหนี้สินมาจากสินค้าทางการเกษตร และในการจัดทำบัญชีครัวเรือนตัวแทนของกลุ่มส่วนใหญ่ได้รู้จักการทำบัญชีครัวเรือนอยู่ในระดับปานกลาง โดยได้รับการแนะนำจากหน่วยงานภาครัฐ มีวัตถุประสงค์ในการจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อควบคุมค่าใช้จ่ายในครอบครัว ได้เริ่มทำบัญชีครัวเรือนในช่วง 7-12 เดือน และบันทึกบัญชีเป็นรายสัปดาห์หรือรายอาทิตย์ แต่พบว่ามีปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือน การอ่านไม่ออกและเขียนไม่ได้ ขาดประสบการณ์ในการทำบัญชีครัวเรือนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่ไม่มีการติดตามผล ส่งผลให้ตัวแทนกลุ่มเกษตรกรจังหวัดปราจีนบุรีส่วนใหญ่ขาดการบันทึกบัญชีครัวเรือนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

دنۇفل ۋىشەيىر (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีและปัจจัยการจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชน อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการศึกษาพบว่า ด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดบัญชีครัวเรือนจัดอยู่ในระดับมาก ซึ่งประกอบไปด้วยปัจจัยย่อย ได้แก่ ได้มีความรู้ความเข้าใจในบัญชีครัวเรือนนำมาช่วยวางแผนออมเงิน นำความรู้ความเข้าใจถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนกับบุคคลอื่นได้ด้วย ด้านทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือนจัดอยู่ในระดับมาก ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยย่อยในการจัดทำบัญชีครัวเรือนเป็นทางหนึ่งในการช่วยลดค่าใช้จ่ายและ

หารายได้เพิ่มสำหรับครอบครัว ส่งเสริมให้ลูกและหลานได้รู้จักบันทึกรายละเอียด รายรับและรายจ่าย และด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการจัดทำบัญชีครัวเรือนจัดอยู่ในระดับมาก ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยย่อย ได้แก่ มีการประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานเกี่ยวข้องเข้ามาฝึกอบรม ให้ความรู้ สำหรับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประเมินประสิทธิผลในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ด้านลดรายจ่าย ด้านการเพิ่มรายได้ ด้านการประหยัดการออม ด้านการเรียนรู้ ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และด้านการเอื้ออาทร จัดอยู่ในระดับมาก และในส่วนของแนวทางส่งเสริมประสิทธิผลการจัดทำบัญชีครัวเรือนทั้งสามด้านเหมาะสมกับประชาชน อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

พจนานุกรม มุลวันตี (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบของพฤติกรรมในการจัดทำบัญชีครัวเรือนที่มีต่อคุณภาพชีวิตในครอบครัวของเกษตรกรบ้านหนองตาไก่ ตำบลลุมพิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบของพฤติกรรมในการจัดทำบัญชีครัวเรือน คุณภาพชีวิตในครอบครัวเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลกระทบของพฤติกรรมในการจัดทำบัญชีครัวเรือน เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในครอบครัวและทดสอบความสัมพันธ์และผลกระทบของปัจจัยที่มีผลกระทบของพฤติกรรมในการจัดทำ บัญชีครัวเรือนกับคุณภาพชีวิตในครอบครัว จากผลจากการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบของพฤติกรรมในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ด้านทัศนคติของผู้ทำบัญชี ด้านทัศนคติของหัวหน้าครอบครัวด้านความร่วมมือจากสมาชิกในครอบครัว ด้านจัดสรรเวลาในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ด้านความรู้และความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ด้านทักษะในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ด้านทักษะในการจัดทำบัญชีครัวเรือน และด้านการมองเห็นประโยชน์หรือความสำคัญในการทำบัญชีครัวเรือนอยู่ในระดับมาก ในด้านคุณภาพชีวิตในครอบครัว ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านระดับความเป็นอิสระของบุคคลด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านความเชื่อส่วนบุคคลอยู่ในระดับมาก เกษตรกรบ้านหนองตาไก่ที่มีเพศแตกต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมในการจัดทำบัญชีครัวเรือนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 เกษตรกรบ้านหนองตาไก่ที่มีอายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว อาชีพ และรายได้แตกต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลกระทบของพฤติกรรมในการจัดทำบัญชี ด้านทัศนคติของผู้ทำบัญชี ด้านทัศนคติของหัวหน้าครอบครัว ด้านความร่วมมือจากสมาชิกในครอบครัว ด้านการจัดสรรในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ด้านทักษะในการจัดทำบัญชีครัวเรือน และด้านการมองเห็นประโยชน์หรือความสำคัญในการจัดทำบัญชีครัวเรือนไม่แตกต่างกัน เกษตรกรบ้านหนองตาไก่ที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตในครอบครัว ด้านระดับความเป็นอิสระส่วนบุคคล และด้านความเชื่อส่วนบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเกษตรกรบ้านหนองตาไก่ที่มีสภาพภาพ จำนวนสมาชิกในครอบครัว อาชีพ และรายได้แตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตในครอบครัว ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านระดับความเป็นอิสระของบุคคล ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านความเชื่อ

ส่วนบุคคลไม่แตกต่างกัน ปัจจัยที่มีผลกระทบของพฤติกรรมในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ด้านทัศนคติของผู้ทำบัญชี ด้านการจัดสรรเวลาในการจัดทำบัญชีครัวเรือน และด้านการจัดสรรเวลาในการจัดทำบัญชีครัวเรือน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพชีวิตในครอบครัว ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านความเชื่อส่วนบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พิมพ์รัก พุ่มเจริญ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรและแนวทางในการส่งเสริมให้เกษตรกรมีการจัดทำบัญชีรายรับและรายจ่ายที่เหมาะสม ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่งผลให้เกษตรกรจัดทำบัญชีรายรับและรายจ่าย ได้แก่ การมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนและเป้าหมายที่จัดทำอย่างชัดเจน โดยผลจากการจัดทำดังกล่าวมาใช้ประโยชน์ในอาชีพเกษตรกร ในภาคการณ้ราคาเกลือในปีหน้า สำหรับเกษตรกรกลุ่มที่ไม่มีการจัดทำบัญชีพบว่าสาเหตุหลักที่ไม่จัดทำบัญชี เกษตรกรได้เชื่อมั่นตนเองว่าจะสามารถบริหารเงินได้โดยไม่ต้องจัดทำบัญชีครัวเรือน เพราะเนื่องจากรายรับและรายจ่ายเป็นรายการที่เกิดขึ้นซ้ำ ๆ เป็นกิจวัตรประจำวันแล้วยังรวมถึงการที่เกษตรกรไม่สามารถนำผลที่บันทึกมาใช้เกิดประโยชน์ สิ่งนี้ถือเป็นปัจจัยที่ได้ส่งผลให้เกษตรกรไม่มีการจัดทำบัญชีครัวเรือนหรือเกิดการล้มเลิกในการทำบัญชีครัวเรือน และถึงจะมีทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี รู้วิธีการจัดบันทึก บอกได้ถึงประโยชน์ของการจัดทำ แต่ปัจจัยดังกล่าวไม่ส่งผลให้เกษตรกรจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย เช่นเดียวกับวุฒิการศึกษาที่ไม่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชี ถ้าต้องการให้เกษตรกรมีการจัดทำบัญชีอย่างสม่ำเสมอเพิ่มมากขึ้น ต้องมีหน่วยงานต่าง ๆ ทำการส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ในการจัดทำบัญชีอย่างครบวงจร มีการสร้างเป้าหมายที่สามารถจับต้องได้และเห็นผลในระยะสั้น การติดตามและช่วยเหลือกรณีที่เกษตรกรมีข้อสงสัยหรือต้องการคำแนะนำ

สายสมร สังข์เมฆ (2559) ศึกษาเรื่อง การจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนในชุมชนเกาะยาวใหญ่จังหวัดพังงา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนในชุมชนเกาะยาวใหญ่ จังหวัดพังงา และเพื่อเปรียบเทียบการจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนในชุมชนเกาะยาวใหญ่ จังหวัดพังงา จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล จำแนกตามระดับการศึกษาและรายได้รวมของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนของประชาชนในชุมชนเกาะยาวใหญ่จังหวัดพังงา ผลการวิจัยพบว่า การจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนในชุมชนเกาะยาวใหญ่ จังหวัดพังงา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเรียงลำดับดังนี้ ด้านการส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐ ด้านการสนับสนุนจากสถาบันการศึกษาในชุมชน ด้านบุคคล และด้านการชำระหนี้สินของครัวเรือน ส่วนการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่าระดับการศึกษา และรายได้รวมของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนไม่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนในชุมชนเกาะยาวใหญ่ จังหวัดพังงา

อารยา อังไพบูลย์กิจ (2559) ได้ศึกษา “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรจังหวัดสุรินทร์” พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรที่พบ

มากที่สุดคือ เกษตรกรมีค่าใช้จ่ายสูงจึงทำให้ไม่อยากทำบัญชีครัวเรือน รองลงมาคือ ไม่มีการบันทึกบัญชีครัวเรือนอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอจึงไม่อยากทำบัญชีครัวเรือน ขาดประสบการณ์ในการทำบัญชีครัวเรือน การทำบัญชีครัวเรือนมีความยุ่งยากและทำให้เสียเวลาขาดความรู้ความเข้าใจในการทำบัญชีครัวเรือน มีภารกิจที่ต้องรับผิดชอบมากทำให้ไม่สามารถทำบัญชีครัวเรือนได้ ขาดกำลังใจและแรงจูงใจในการทำบัญชี อ่านและเขียนหนังสือไม่ได้จึงทำให้ไม่สามารถทำบัญชีครัวเรือนได้ ขาดบุคคลที่คอยช่วยทำบัญชีครัวเรือน มีปัญหาด้านสายตาจึงทำให้ไม่อยากบันทึกบัญชีตามลำดับ และสำหรับปัจจัยที่ทำให้เกษตรกรจดบันทึกคือ การตระหนักและเล็งเห็นประโยชน์ของการจัดทำบัญชีครัวเรือน และความรู้ความเข้าใจในระบบการบันทึกบัญชีครัวเรือนจากการศึกษางานวิจัยต่าง ๆ ข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชี การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ ความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ของเกษตรกร และการขาดแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

พิมพ์พิศา วรณวิจิตร และ ปวีณา กองจันทร์ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในจังหวัดมหาสารคาม โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัยและอำเภอนาเชือกจำนวน 44 กลุ่ม การวิจัยเป็นเชิงคุณภาพ ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับการวิเคราะห์สถิติ เชิงพรรณนา (Descriptive Statistics Analysis) และการวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ตัวแปรอิสระ ความรู้ทางด้านบัญชี ประสบการณ์ในการทำบัญชี การอบรมการทำบัญชี ความเข้าใจในขั้นตอนการทำบัญชีของกลุ่มและหน่วยงานการกำกับดูแล ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ การจัดทำบัญชี ประกอบด้วย การจัดทำทะเบียนคุม การจัดทำบัญชีหลักการจัดทำและรายงาน งบการเงินได้ตามกำหนดเวลา จากการวิจัย พบว่า ความรู้ทางด้านบัญชีและความเข้าใจ ในขั้นตอนการทำบัญชีของผู้จัดทำบัญชีส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต โดยปัจจัยด้านความรู้ทางด้านบัญชีของผู้จัดทำบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ และปัจจัยด้านความเข้าใจในขั้นตอนการจัดทำบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี ของกลุ่มออมทรัพย์

จินตนา จันทนนท์ (2561) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน ในเขตตำบลห้วยยาง อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนและเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ในเขตตำบลห้วยยาง อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร พบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน ในเขตตำบลห้วยยาง อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในเรื่องการรับรู้และมีความเข้าใจเกี่ยวกับการทำบัญชี มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมาการได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือนจากเจ้าหน้าที่รัฐ

เป็นประจำมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนเรื่องเข้าใจการจดบันทึกบัญชีครัวเรือน หลังจากได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านความรู้ในการจัดทำบัญชีครัวเรือนอยู่ในระดับมาก ส่วนเรื่องการนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติจริงในการทำบัญชีครัวเรือนได้ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่การจัดทำบัญชีครัวเรือนด้านทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้พบว่าปัจจัยด้านการรับรู้ ส่งผลเชิงบวกต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนในเขตตำบลห้วยยาง อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจส่งผลเชิงบวกต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนในเขตตำบลห้วยยาง อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และพบว่าปัจจัยด้านทัศนคติส่งผลเชิงบวกต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนในเขตตำบลห้วยยาง อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ภาพิต ศรีสว่างวงศ์ (2562) ศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดทำบัญชีครัวเรือนสู่การสร้างภูมิปัญญาทางบัญชีภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของวิสาหกิจชุมชนจังหวัดมหาสารคาม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดทำบัญชีครัวเรือนในชีวิตประจำวันภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของวิสาหกิจชุมชนจังหวัดมหาสารคาม เพื่อศึกษาทัศนคติ ปัญหา อุปสรรคของการประยุกต์ใช้การบัญชีครัวเรือนภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของวิสาหกิจชุมชนจังหวัดมหาสารคาม และเพื่อศึกษาแนวทางการจัดทำบัญชีครัวเรือนสู่การสร้างภูมิปัญญาทางบัญชีภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของวิสาหกิจชุมชนจังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มวิสาหกิจชุมชนจังหวัดมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวคิดการจัดทำบัญชีครัวเรือนสู่การสร้างภูมิปัญญาทางบัญชีภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของวิสาหกิจชุมชนจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมรายด้าน ได้แก่ ด้านแนวคิดการจัดทำบัญชีครัวเรือน ด้านแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และด้านการเสริมสร้างภูมิปัญญาทางบัญชีอยู่ในระดับมาก โดยพบว่า ด้านแนวคิดการจัดทำบัญชีครัวเรือนซึ่งประกอบด้วย ด้านเกณฑ์รายรับ ด้านเกณฑ์รายจ่าย ด้านเกณฑ์การคำนวณต้นทุน ด้านการออมเงินอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และด้านความรู้คู่คุณธรรม อยู่ในระดับมาก สำหรับด้านกระบวนการเสริมสร้างภูมิปัญญาทางบัญชี ประกอบด้วย ด้านการรับรู้และส่งเสริมองค์ความรู้ ด้านการปฏิบัติในการจดบันทึกบัญชีครัวเรือน ด้านทักษะการคิดหลักบัญชี ด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน อยู่ในระดับมาก

แสงเดือน อยู่เกิด (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของกลุ่มศิลปหัตถกรรมในเขตจังหวัดภาคกลาง ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างผู้จัดทำบัญชีครัวเรือนมีการทำบัญชีครัวเรือนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ทำให้ทราบ

รายละเอียดจำนวนเงินของรายรับและรายจ่ายของครัวเรือน ทราบถึงแหล่งที่มาของรายได้และรายจ่าย การทำบัญชีครัวเรือนทำให้ครัวเรือนมีเงินเหลือเพื่อการเก็บออมไว้ใช้ในอนาคต การทำบัญชีครัวเรือนทำให้สามารถวางแผนการเพิ่มหรือลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นได้ การทำบัญชีครัวเรือนช่วยสร้างความน่าเชื่อถือและรักษาเครดิตทำให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่าย บัญชีครัวเรือนช่วยในการบริหารจัดการหนี้สินที่จัดหามาแบ่งปันส่วนค่าใช้จ่ายให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่เหมาะสมและให้ค้ำค้ำกับภาระดอกเบี้ยที่เกิดขึ้น การทำบัญชีครัวเรือนทำให้ท่านสามารถวางแผนชำระหนี้ได้ตรงตามเวลาที่กำหนด การทำบัญชีครัวเรือนสามารถวิเคราะห์ต้นทุนผลิตสินค้าและกำไรโดยนำมาจากรายละเอียดการจัดทำบัญชีและนำไปใช้วางแผนจัดสรรทรัพยากรที่มีให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับครัวเรือน การทำบัญชีครัวเรือนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการควบคุมค่าใช้จ่ายและต้นทุนการผลิตของครัวเรือน ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า 1. ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนคือ ปัจจัยด้านการส่งเสริมและสนับสนุนมีอิทธิพลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนในภาพรวมทั้งระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 2. ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนคือ ปัจจัยด้านทัศนคติและปัจจัยด้านการส่งเสริมและสนับสนุนมีอิทธิพลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน ด้านรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริงที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 3. ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนคือ ปัจจัยด้านทัศนคติและปัจจัยด้านการส่งเสริมและสนับสนุนมีอิทธิพลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน ด้านการเก็บออมเงินที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 4. ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนคือ ปัจจัยด้านการส่งเสริมและสนับสนุนที่มีอิทธิพลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน ด้านความสามารถในการชำระหนี้ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 5. ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนคือ ปัจจัยด้านการส่งเสริมและสนับสนุนที่มีอิทธิพลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน ด้านการควบคุมค่าใช้จ่ายต้นทุที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

2.8.2 ผลงานวิจัยต่างประเทศ

Woodcock (1983: 181-200) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพของทีมงาน (Effective Teamwork) พบว่า การพัฒนาตนเอง โดยการศึกษาเพิ่มเติมและการฝึกอบรม เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการทำงานให้ดีขึ้น เป็นยุทธศาสตร์ที่มีความสำคัญ

Rubin (2000) ได้ศึกษา “อุปนิสัยของนักบัญชีที่มีประสิทธิภาพ” ผลการศึกษาพบว่า นักบัญชีที่มีประสิทธิภาพจะเป็นผู้ที่มีการวางแผนในการทำงานสิ่งต่าง ๆ ล่วงหน้าก่อนที่จะสั่งให้ทำ เป็นผู้แสวงหาทางเลือกใหม่ ๆ ไม่หยุดนิ่ง เป็นผู้ที่มีเป้าหมายอยู่ในใจจัดลำดับความสำคัญของงาน เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายนั้นได้ และเป็นผู้ที่เข้าใจและจัดลำดับงานได้อย่างเป็นระบบ เป็นผู้ที่มีความคิดว่าจะชนะหรือประสบความสำเร็จตามคาดหวังโดยจะเอาชนะหรือการประสบความสำเร็จไม่ทำให้คนอื่นเดือดร้อนมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ตนปฏิบัติหรือได้รับหมายอย่างเต็มที่

เป็นผู้รับฟังเหตุผลความคิดเห็นจากผู้อื่นตลอดจนแสวงหาข้อเท็จจริงแล้วจึงโน้มน้าวให้ผู้อื่นเข้าใจ ยอมรับในความคิดเห็นของตนเอง และเป็นผู้ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดีและให้ความสำคัญในการทำงาน เป็นทีม และเป็นผู้มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ จนส่งผลต่อประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพในการทำงาน

King, Lembke, and Smith (2001: 19) ได้ให้ความหมายของการบัญชี (Accounting) หมายถึง กระบวนการระบุ การวัดมูลค่า การจำแนก เก็บรวบรวมข้อมูล สรุป และการ ติดต่อสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ เบื้องต้น เพื่อนำไปใช้ ประโยชน์ในการตัดสินใจ

Carnegie & Edwards (2001) ศึกษา “การปฏิบัติทางวิชาชีพบัญชีในออสเตรเลีย” พบว่า การปฏิบัติทางวิชาชีพบัญชี ได้จัดตั้งองค์กรวิชาชีพทางบัญชีขึ้นในวิกตอเรียโดยนักบัญชีเป็นผู้มี หน้าที่ความรับผิดชอบทางการบัญชีในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำเสนอต่อบุคคลภายนอกอีกครั้ง เป็นผู้ให้สัญญาณความเคลื่อนไหวทางเศรษฐกิจ เพื่อให้การจัดทำรายงานการเงินที่มีคุณภาพ และ ถูกต้องตามแม่บทการบัญชี ซึ่งได้จัดตั้งสถาบันวิชาชีพบัญชีขึ้น ซึ่งได้สอบถามกับกลุ่มนักบัญชีจำนวน 54 คน พบว่า การปฏิบัติงานวิชาชีพบัญชีมีการแข่งขันกันภายในกลุ่มจึงควรมีการพัฒนาตนเองอย่าง ต่อเนื่อง ต้องปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบต่อทางวิชาชีพบัญชี โดยพัฒนาตนให้มีความรู้ ความสามารถในวิชาชีพบัญชี ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างเคร่งครัด และถูกต้องโปร่งใส ตรวจสอบได้ มีความเที่ยงธรรมและสุจริตต่อวิชาชีพที่ปฏิบัติ เพื่อส่งผลให้เกิดการทำงานให้มี ประสิทธิภาพและคุณภาพต่อผู้มีส่วนได้เสียต่อไป

Veeken และ Woulers (2002) ได้ศึกษาการใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีในการ บริหารการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทก่อสร้าง พบว่า บริษัทก่อสร้างจะมีการวางแผนการดำเนินงาน ก่อนที่จะเริ่มโครงการ และมีการนำข้อมูลทางการบัญชีมาใช้ในการตัดสินใจในเรื่องของการตั้งราคา ราคาที่คาดหวัง และต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดในแต่ละโครงการ การใช้ข้อมูลทางการบัญชีนั้นผู้บริหาร ระดับสูงนำข้อมูลทางการบัญชีเกี่ยวกับต้นทุนของโครงการที่เกิดขึ้นจริงมาใช้เพื่อประเมินผล ประกอบการของโครงการว่ามีกำไรหรือขาดทุนและการใช้พยากรณ์เหตุการณ์ในอนาคตเพื่อใช้ในการ วางแผนกลยุทธ์ แต่ผู้บริหารระดับกลางจะใช้เพื่อการดูการเปลี่ยนแปลงของราคาทรัพยากรต่าง ๆ ที่ใช้ในโครงการในสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงสูง และใช้ข้อมูลเพื่อวัดผลการปฏิบัติงานในแต่ละด้าน และเปรียบเทียบข้อมูลเพื่อใช้สำหรับการวางแผนการดำเนินงาน

Swangnate (2004) ศึกษาทักษะทางด้านบัญชีที่ผู้บริหารรับเข้าทำงานในองค์กร พบว่าผู้บริหารฝ่ายบัญชีและการเงินมีความคาดหวังต่อทักษะความเป็นมืออาชีพมาเป็นอันดับสอง รองจากด้านความคาดหวังในจริยธรรม ส่วนในด้านทักษะความเป็นมืออาชีพนั้น ผู้บริหารฝ่ายบัญชี และการเงินมีระดับความคาดหวังในทักษะด้านบุคคลเป็นอันดับแรก ตามด้วยทักษะในการเรียนรู้งาน

อย่างชาญฉลาด และทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการติดต่อสื่อสาร นอกจากนี้พบว่าผู้บริหารฝ่ายบัญชีและการเงินที่มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งงานปัจจุบัน ระดับการศึกษา ขนาดธุรกิจที่แบ่งตามจำนวนพนักงานประจำที่แตกต่างมีความคาดหวังต่อคุณลักษณะของนักวิชาชีพบัญชีที่แตกต่างกัน

Kavanagh and Drennan (2008) ศึกษาเกี่ยวกับ “ทักษะและคุณลักษณะที่นักบัญชีต้องการ” งานวิจัยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาถึงความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ เกี่ยวกับความจำเป็นในการสำเร็จการศึกษาด้านบัญชีเพื่อพัฒนาทักษะที่กว้างขึ้นเพื่อให้สามารถประกอบอาชีพด้านการบัญชีได้ การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการที่หลากหลายเพื่อตรวจสอบการรับรู้และความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญสองคน: นักศึกษาและนายจ้าง ผลการวิจัยระบุว่านักเรียนเริ่มตระหนักถึงความคาดหวังของนายจ้างในด้านการสื่อสารทักษะการวิเคราะห์วิชาวาชีพและการทำงานเป็นทีม แม้ว่านายจ้างจะยังคงคาดหวังว่าจะมีความเข้าใจที่ดีเกี่ยวกับทักษะการบัญชีขั้นพื้นฐานและทักษะการวิเคราะห์ที่แข็งแกร่ง แต่พวกเขาที่ต้องการ 'ความตระหนักทางธุรกิจ' และความรู้ในแง่ของโลกแห่งความจริง ทั้งนักเรียนและนายจ้างรายงานวาทักษะและคุณลักษณะที่ไม่จำเป็นทางด้านเทคนิคและวิชาชีพหลายอย่างนั้นไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเพียงพอในโปรแกรมบัญชีของมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาสาขาบัญชีมีความเข้าใจว่า ทักษะของนักบัญชีที่ผู้ว่าจ้างคาดหวังคือ ทักษะในการสื่อสาร การคิดวิเคราะห์ ความเป็นมืออาชีพและการทำงานร่วมกันเป็นทีม ส่วนผู้ว่าจ้างต้องการนักบัญชีที่มีความรู้พื้นฐานทางบัญชีเป็นอย่างดี และมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ในการแก้ปัญหา ทั้งนี้ นักศึกษาสาขาบัญชีและผู้ว่าจ้างมีความคิดเห็นที่ตรงกันว่า ความรู้ความสามารถและทักษะของความเป็นมืออาชีพนั้น ยังไม่ถูกพัฒนาในการศึกษาในมหาวิทยาลัยอย่างเพียงพอ เพื่อให้เป็นไปตามความคาดหวังของนายจ้าง

Rahmah Ismail (2012) ศึกษาเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้รายจ่ายกับการออมของครัวเรือนในคาบสมุทรมมาเลเซีย จากผลการการศึกษาพบว่า รายได้ค่าใช้จ่ายและการออมมีความสัมพันธ์กัน ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นกับความต้องการที่หลากหลายนั้นมีความสำคัญต่อการยกระดับสถานะสุขภาพและสวัสดิการของครัวเรือน ในทางกลับกันการออมมีความจำเป็นสำหรับการใช้ในอนาคต ตามทฤษฎีการบริโภคแบบการบริโภคแตกต่างกันไปตามระดับรายได้ของครัวเรือน ครัวเรือนที่มีรายได้สูงมีแนวโน้มที่จะจัดสรรเปอร์เซ็นต์ความต้องการในชีวิตประจำวันน้อยลง เช่น อาหาร เสื้อผ้า และการใช้จ่ายสินค้าฟุ่มเฟือยที่สูงขึ้นสัดส่วนของการประหยัดอยู่ที่ระดับรายได้ต่ำซึ่งเพิ่มขึ้นเมื่อรายได้เพิ่มขึ้น และลดลงอีกครั้ง บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ค่าใช้จ่ายและการออมของครัวเรือนในคาบสมุทรมมาเลเซีย การวิเคราะห์ใช้ข้อมูลจากครัวเรือนที่สัมภาษณ์ในปี 2550/2551 กรอบการสุ่มตัวอย่าง จำนวนครัวเรือนในคาบสมุทรมมาเลเซีย และกลุ่มตัวอย่างถูกเลือกโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน ตามสัดส่วนของครัวเรือน

ในแต่ละรัฐในคาบสมุทรมมาเลเซีย การวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าความยืดหยุ่นของรายรับรายจ่ายสูงสุดสำหรับค่าเช่าและการชำระเงินกู้รวมถึงสุขภาพในขณะที่ความยืดหยุ่นต่ำสุดถูกบันทึกไว้สำหรับความต้องการรายวัน แสดงว่าค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ของครัวเรือนจัดสรรให้กับค่าเช่า จ่ายเงินกู้และค่าใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาลเมื่อมีรายได้เพิ่มขึ้น ในแง่ของการออมครัวเรือนส่วนใหญ่จัดสรรเพียงเล็กน้อยของรายได้ของพวกเขาเพื่อการออมในขณะที่มีบางครัวเรือนที่ไม่มีเงินออมและบางคนใช้จ่ายมากกว่ารายได้

Vidisha Gunesh Ramlugun (2012) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การตัดสินใจในทำบัญชีในสาธารณรัฐมอริเชียส จากผลจากการศึกษาพบว่า การทำบัญชีแยก 4 ประเภท ได้แก่ การจัดทำงบประมาณ การเก็บบันทึก การตัดสินใจ และการวางแผนทางการเงินระยะยาวนั้นมีการปฏิบัติที่ชัดเจนเราพบว่าการวางแผนทางการเงินในระยะยาวนั้นมีความชัดเจนน้อยที่สุด สิ่งที่เกิดขึ้นจากการศึกษาครั้งนี้ ความกังวลต่อหนี้สินและความต้องการอย่างสูงที่จะอยู่ในการควบคุมการเงินของที่อยู่อาศัย ความพร้อมของเงินสดเป็นปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ บันทึกทางบัญชีอย่างง่าย เช่น ใบแจ้งหนี้ ใบเสร็จและใบแจ้งยอดธนาคารถูกจัดทำโดยนักบัญชีในครัวเรือนเพื่อใช้อ้างอิง โดยผลจากการศึกษาพบว่า การตัดสินใจทำบัญชีในสาธารณรัฐมอริเชียสมาจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น ความเสี่ยงด้านหนี้สิน การคำนวณภาษี เหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ การแต่งงาน การเสียชีวิต และพบว่าคอมพิวเตอร์มีบทบาทน้อยมากในการบัญชีครัวเรือนในมอริเชียส อย่างไรก็ตามในประเทศอื่น ๆ เจ้าของคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลได้เปลี่ยนระบบบัญชีครัวเรือนด้วยตนเองโดยซอฟต์แวร์การเงินบ้าน แอปพลิเคชัน มอบขอบเขตใหม่ให้กับการบัญชีครัวเรือนและความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวที่ป้อนและใช้ข้อมูลทางการเงิน การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อเตรียมบัญชีอาจทำให้บัญชีครัวเรือนใช้เวลาเฉลี่ยนลง สามารถเก็บบันทึกได้นานมากในขณะที่มั่นใจได้ว่าข้อมูลจะไม่สูญหาย นอกจากนี้การอ้างอิงถึงค่าใช้จ่ายก่อนหน้าสามารถทำได้เร็วขึ้น

Okoro (2013) ศึกษาเรื่อง การประเมินสมรรถนะผู้ทำบัญชี ที่สำเร็จการศึกษาด้านธุรกิจจากมหาวิทยาลัย เพื่อการเป็นผู้ประกอบการในประเทศไนจีเรีย การศึกษาพบว่า แม้ว่าสถาบันการศึกษาจะได้จัดหลักสูตรการบัญชีเพื่อการเป็นผู้ประกอบการให้ผู้ศึกษาแต่พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษายังปฏิบัติงานในด้านนี้ไม่เต็มที่เท่าที่ควร โดยผลการวิจัยพบว่า เป็นผลมาจากการจัดหาเงินทุนเพื่อการจัดตั้งธุรกิจ และผู้ประกอบการมีความอ่อนด้อยในเรื่องภาษี และเรื่องการเงิน อัตราแลกเปลี่ยน และสถาบันการศึกษามีความจำเป็นต้องให้ความรู้ การฝึกอบรมในด้านความรู้ด้านการบัญชี เพื่อให้ผู้ประกอบการมีความสามารถในการทำงานได้ดีขึ้น

Pongwiritthon and Janjaroensuk (2013) ได้ให้ความหมายของการจัดทำบัญชีครัวเรือน ว่าหมายถึง การจดบันทึกรายรับ-รายจ่ายของครัวเรือน ช่วยทำให้ตนเองและครอบครัวทราบรายรับ-รายจ่าย หนี้สินและเงินคงเหลือในแต่ละวัน สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการจัดลำดับ

ความสำคัญของรายจ่าย และการวางแผนการใช้จ่ายได้ โดยสามารถแยกแยะได้เกี่ยวกับรายจ่ายที่ไม่จำเป็นออกได้

Carnegie, Garry and Walker, Stephen. (2017) Household accounting in Australia. ผลการวิจัยพบว่า บัญชีครัวเรือนเป็นเครื่องมือสำหรับการควบคุมการบริโภคพิเศษหญิง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเวลาของวิกฤตและการบัญชีในบ้านของออสเตรเลียเน้นในการทำธุรกรรมตามปกติเมื่อเทียบกับการจัดทำงบประมาณและงบการเงินบัญชีครัวเรือนในประเทศออสเตรเลียได้ดำเนินการบันทึกโดยผู้หญิงและผู้ชาย จากการตรวจสอบพบว่าในปัจจุบันยังคงมีการบันทึกบัญชีภายในครัวเรือน

Garry and Stephen (2017) ศึกษาเกี่ยวกับบัญชีครัวเรือนในออสเตรเลีย จากผลการศึกษพบว่า บัญชีครัวเรือนเป็นเครื่องมือสำหรับการควบคุมการบริโภค โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเวลาของวิกฤตและการบัญชีในบ้านของออสเตรเลียเน้นในการทำธุรกรรมตามปกติเมื่อเทียบกับการจัดทำงบประมาณและงบการเงินบัญชีครัวเรือนในประเทศออสเตรเลียได้ดำเนินการบันทึกโดยผู้หญิงและผู้ชาย จากการตรวจสอบพบว่าในปัจจุบันยังคงมีการบันทึกบัญชีภายในครัวเรือน

สรุปการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง ดังนี้

ตารางที่ 2.1 สรุปการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง

ผู้ศึกษา/หัวข้อวิจัย	คุณลักษณะการทำบัญชี				สภาพเศรษฐกิจ		การทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย			
	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบัญชี	ทักษะการคิดทบทวนบัญชี	การปฏิบัติในการจัดบันทึกบัญชี	การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	รายจ่ายครัวเรือน	ภาระหนี้สิน	รับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง	การออมเงิน	ความสามารถในการชำระหนี้	การควบคุมค่าใช้จ่าย
สนธิญา สุวรรณราช (2557) ผลกระทบของความรู้ความเข้าใจทัศนคติ การส่งเสริมสนับสนุนและ	✓							✓		

ตารางที่ 2.1 สรุปการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง (ต่อ)

ผู้ศึกษา/หัวข้อวิจัย	คุณลักษณะ การทำบัญชี				สภาพ เศรษฐกิจ		การทำบัญชี รายรับ-รายจ่าย			
	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบัญชี	ทักษะการคิดทบทวนบัญชี	การปฏิบัติในการจัดบันทึกบัญชี	การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	รายจ่ายครัวเรือน	ภาระหนี้สิน	รับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง	การออมเงิน	ความสามารถในการชำระหนี้	การควบคุมค่าใช้จ่าย
ปัญหาอุปสรรค ที่มีต่อพฤติกรรมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของสมาชิกการศึกษาเชิงประจักษ์ สหกรณ์เครติดยุเนี่ยนทิพย์ช้าง ตำบลปงยางตก อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง										
จำตรีหญิง กิตติวัฒน์ ล้อมฉิมพลี (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนชุมชนบ้านปากคลองบางโพธิ์เหนือ จังหวัดปทุมธานี							✓	✓		✓
ธรรมชนก นิลมณีและคณะ (2558) การศึกษาพฤติกรรมและสภาพปัญหาการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อลดปัญหาหนี้สินของเกษตรกรจังหวัดปราจีนบุรี					✓	✓				
دنุพล วิเชียร(2559)ประสิทธิผลในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนอำเภอพุนพินจังหวัดสุราษฎร์ธานี	✓							✓		✓

ตารางที่ 2.1 สรุปการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง (ต่อ)

ผู้ศึกษา/หัวข้อวิจัย	คุณลักษณะ การทำบัญชี				สภาพ เศรษฐกิจ		การทำบัญชี รายรับ-รายจ่าย			
	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบัญชี	ทักษะการคิดทบทวนบัญชี	การปฏิบัติในการจัดบันทึกบัญชี	การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	รายจ่ายครัวเรือน	ภาระหนี้สิน	รับรั้งรายรับรายจ่ายที่แท้จริง	การออมเงิน	ความสามารถในการชำระหนี้	การควบคุมค่าใช้จ่าย
จิตนา จันทนนท์ (2561) ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนในเขตตำบลห้วยยาง อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร	✓		✓							
แสงเดือน อยู่เกิด (2562) ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของกลุ่มศิลปินหัตถกรรมในเขตจังหวัดภาคกลาง	✓						✓	✓	✓	✓
ปภาพิต ศรีสว่างวงศ์ (2562) ศึกษาแนวทางการจัดทำบัญชีครัวเรือนสู่การสร้างภูมิปัญญาทางการบัญชีครัวเรือนสู่การสร้างภูมิปัญญาทางบัญชีภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของวิสาหกิจชุมชนจังหวัดมหาสารคาม		✓		✓	✓	✓				
Rahmah Ismail (2012) ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างรายได้รายจ่ายกับการออมของครัวเรือนในคาบสมุทรมมาเลเซีย	✓							✓		✓

ตารางที่ 2.1 สรุปการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง (ต่อ)

ผู้ศึกษา/หัวข้อวิจัย	คุณลักษณะ การทำบัญชี				สภาพ เศรษฐกิจ		การทำบัญชี รายรับ-รายจ่าย			
	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบัญชี	ทักษะการคิดทบทวนบัญชี	การปฏิบัติในการจัดบันทึกบัญชี	การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	รายจ่ายครัวเรือน	ภาระหนี้สิน	รับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง	การออมเงิน	ความสามารถในการชำระหนี้	การควบคุมค่าใช้จ่าย
Vidisha Gunesh Ramlugun (2012) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การตัดสินใจในทำบัญชีในสาธารณรัฐมอริเชียส	✓									✓
Okoro (2013) ศึกษาเรื่อง การประเมินสมรรถนะผู้ทำบัญชี ที่สำเร็จ การศึกษาด้านธุรกิจจากมหาวิทยาลัย			✓							✓
Pongwiritthon and Janjaroensuk. (2013) ได้ให้ความหมายของการจัดทำบัญชีครัวเรือน			✓			✓				
Carnegie, Garry and Walker, Stephen. (2017). Household accounting inAustralia.			✓							✓
Garry and Stephen (2017) ศึกษาเกี่ยวกับบัญชีครัวเรือนในออสเตรเลีย					✓					✓

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง ผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูลเอกสาร แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยทฤษฎีบัญชีครัวเรือน (Household Account) มาจากแนวทางในการแก้ปัญหา และใช้ในการประเมินวิถีปฏิบัติทางการบัญชี กรอบความคิด หรือข้อมูลอื่น ๆ ที่มีความจำเป็นและเป็นกรอบของการผสมผสานระหว่างประสบการณ์ ค่านิยม ความรอบรู้ในบริบทสำหรับการประเมินค่า และการนำเอาประสบการณ์ในชีวิตจริงมาใช้ ในขณะที่แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง สะท้อนถึงปัญหาหนี้ครัวเรือน ที่ถือเป็นปัญหาสำคัญของคนไทยมาช้านาน ภาครัฐจึงมีการกำหนดเป้าหมายเพื่อลดปัญหาความยากจน ทั้งปัจจัยด้านลักษณะการทำบัญชี และสภาพเศรษฐกิจ ในการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือทางความคิด ร่วมกันทำ และร่วมกันแก้ไขปัญหาความยากจน ควบคู่ไปกับการเสริมสร้างความมั่นคงทางด้านอาชีพและการเพิ่มเสริมสร้างรายได้ให้ประชาชน ซึ่งภาครัฐและเอกชน จึงมีแนวความคิดให้คนทำงานหลากหลายอาชีพ เล็งเห็นความสำคัญในประเด็นดังกล่าว อีกทั้งยังตระหนักถึงสภาวะเศรษฐกิจของครอบครัวโดยการส่งเสริมให้คนทำงาน หลากหลายอาชีพจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่ายในครัวเรือน ผ่านโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง รูปแบบการศึกษา การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Qualitative Research) ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาค้นคว้าวิจัยจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำบัญชี โดยเน้นศึกษาค้นคว้าจาก บทความ ตำรา เอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง และผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถามใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการใช้สถิติพรรณนาในการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งมีรายละเอียดวิธีการดำเนินงานวิจัย ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
- 3.3 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร (Population)

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ คราวเรือนของกลุ่มเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง รวมทั้งสิ้นจำนวน 8 จังหวัด ประกอบด้วย นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง ลพบุรี สระบุรี สุพรรณบุรี และนครปฐม ซึ่งมีจำนวนครัวเรือนรวมทั้งสิ้น 362,866 ครัวเรือน แสดงดังนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงประชากรกลุ่มเกษตรกรที่อยู่ในเขตพื้นที่ภาคกลาง จำแนกตามจังหวัด

จังหวัด	ประชากร (ครัวเรือน)
นนทบุรี	21,739
ปทุมธานี	29,393
พระนครศรีอยุธยา	41,723
อ่างทอง	26,424
ลพบุรี	71,547
สระบุรี	34,198

ตารางที่ 3.1 แสดงประชากรกลุ่มเกษตรกรที่อยู่ในเขตพื้นที่ภาคกลาง จำแนกตามจังหวัด (ต่อ)

จังหวัด	ประชากร (ครัวเรือน)
สุพรรณบุรี	90,144
นครปฐม	47,698
รวม	362,866

ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ปี 2565)

3.1.2 การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Probability Samplings)

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม โดยผู้ศึกษากำหนดขนาดตัวอย่าง โดยใช้หลักการคำนวณของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ไม่เกินที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังสูตรคำนวณต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดย n คือ จำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N คือ จำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษา
 e คือ ค่าความผิดพลาดที่ยอมรับได้ (โดยการศึกษาคั้งนี้ กำหนดให้

มีค่าเท่ากับ 0.05)

แทนค่าในสูตรได้ดังนี้

$$n = \frac{362,866}{1 + 362,866 (0.05)^2}$$

$$n = 400$$

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ มีเท่ากับ 400 คน

ผู้ศึกษาได้ทำการแจกแจงตามขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 ตัวอย่าง การเลือกตัวอย่างจะใช้การเลือกประเภทตามความน่าจะเป็น (Probability Samplings) โดยใช้วิธีเลือกตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Proportional Stratified Random Samplings) โดยการเลือกจะทำการแบ่งกลุ่มครัวเรือนแต่ละจังหวัดก่อน แล้วจึงดำเนินการเลือกครัวเรือนแต่ละจังหวัดมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง

โดยการกำหนดขนาดตัวอย่างในแต่ละจังหวัดโดยใช้วิธีแบบเป็นสัดส่วนกับขนาดของกลุ่ม (Proportionate) ดังนี้

ตารางที่ 3.2 แสดงกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเกษตรกรที่อยู่ในเขตพื้นที่ภาคกลาง จำแนกตามจังหวัด

จังหวัด	ประชากร (ครัวเรือน)	กลุ่มตัวอย่าง (ครัวเรือน)
นนทบุรี	21,739	$21,739 \times 400 / 362,866 = 24$
ปทุมธานี	29,393	$29,393 \times 400 / 362,866 = 32$
พระนครศรีอยุธยา	41,723	$41,723 \times 400 / 362,866 = 46$
อ่างทอง	26,424	$26,424 \times 400 / 362,866 = 29$
ลพบุรี	71,547	$71,547 \times 400 / 362,866 = 79$
สระบุรี	34,198	$34,198 \times 400 / 362,866 = 38$
สุพรรณบุรี	90,144	$90,144 \times 400 / 362,866 = 99$
นครปฐม	47,698	$47,698 \times 400 / 362,866 = 53$
รวม	362,866	400

ดังนั้น ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือเกษตรกร ในเขตพื้นที่ภาคกลาง จำนวน 362,866 ครัวเรือน (ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2565) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาเกษตรกรในภาคกลาง ซึ่งได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างกรณีที่มีประชากรคำนวณโดยใช้สูตร Yamane จำนวน 400 ราย โดยผู้ศึกษาเก็บข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้กระจายตามเกณฑ์ คุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างหลายประการโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จำนวน 400 ชุด โดยแบ่งรายละเอียดของคำถามออกเป็น 5 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 10 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว รายได้รวมของครัวเรือน(เฉลี่ยต่อเดือน) ท่านทำบัญชีครัวเรือนสม่ำเสมอเพียงใด รายจ่ายรวม(เฉลี่ยต่อเดือน) ปัจจุบันท่านมีหนี้สินหรือไม่ ภาระหนี้สินของครัวเรือนรวมในปัจจุบัน และแหล่งที่มาของหนี้สิน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับด้านคุณลักษณะการจัดทำบัญชี ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทำบัญชี ทักษะการคิดหลักบัญชี การปฏิบัติในการจดบันทึกบัญชี และการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายจ่ายครัวเรือน และภาระหนี้สิน

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ได้แก่ การรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง การออมเงิน ความสามารถในการชำระหนี้ และการควบคุมค่าใช้จ่าย

ทั้งนี้ ลักษณะคำถามในส่วนที่ 2 ส่วนที่ 3 และส่วนที่ 4 เป็นคำชนิดปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยใช้แบบวัดของ LikertScale ซึ่งมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2555)

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	ระดับคะแนน	5 คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	ระดับคะแนน	4 คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	ระดับคะแนน	3 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	ระดับคะแนน	2 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	ระดับคะแนน	1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินและเกณฑ์การพิจารณา ผู้ศึกษามีการกำหนดหลักเกณฑ์การแปลผลคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น โดยใช้วิธีอิงเกณฑ์ แบ่งออกเป็น 5 ระดับ และใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ ดังนี้ (ปิยะ นากสงค์ และคณะ, 2565)

ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 5 เป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม

3.3 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

3.3.1 การทดสอบวัดค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity)

การนำแบบประเมิน IOC เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ในการพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหา ความครอบคลุม และการสอดคล้องของเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และคัดเลือกข้อความที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Congruence) ที่มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553)

3.3.2 การทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability)

การตรวจสอบความเชื่อมั่น โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาชอัลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งเป็นวิธีที่นิยมใช้วัดค่าความเที่ยง โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการวิจัยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาฯ ควรมีค่าในระดับ 0.70 ขึ้นไป และค่าจำแนกรายข้อมีค่ามากกว่า 0.30 จึงถือได้ว่าเป็นแบบสอบถามที่มีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปศึกษากับกลุ่มตัวอย่างได้ (Hair et al., 2006)

ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงของแต่ละตัวแปรได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาฯ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.7186 ถึง 0.908 และค่าอำนาจจำแนกรายข้อมีค่าอยู่ระหว่าง 0.481 ถึง 0.904 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.70 และค่าอำนาจจำแนกรายข้อมีค่ามากกว่า 0.30 ทั้งนี้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาฯถือได้ว่าเป็นแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือ จึงนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างได้

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง โดยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างพร้อมกับตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน และความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. แจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตพื้นที่ภาคกลาง จำนวน 400 คน โดยทำการแจกแบบสอบถามใช้แบบสอบถามออนไลน์ (Google Form) และแจกแบบสอบถาม
3. ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและนำแบบสอบถามทั้งหมดไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ทางสถิติ

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเก็บข้อมูลครบถ้วน ผู้ศึกษาได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม จากนั้นจึงนำแบบสอบถามมาลงรหัส (Coding) ตามวิธีการศึกษาทางสถิติและดำเนินการประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ดังนี้

- 1) สถิติวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และนำเสนอข้อมูลในตารางเพื่ออธิบายเบื้องต้นเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง

แบบสอบถาม ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้สอบแบบสอบถามแสดงผลเป็นความถี่และค่าร้อยละ

แบบสอบถาม ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการด้านคุณลักษณะการจัดทำบัญชี แสดงผลเป็นค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

แบบสอบถาม ส่วนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการด้านสภาพเศรษฐกิจ แสดงผลเป็นค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

แบบสอบถาม ส่วนที่ 4 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร แสดงผลเป็นค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) ที่ใช้ในการอธิบายความสัมพันธ์ที่ส่งผลหรือมีอิทธิพลต่อตัวแปรอิสระคือ ปัจจัยด้านคุณลักษณะการจัดทำบัญชี และปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจกับตัวแปรตาม คือ การทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรในพื้นที่ภาคกลาง เพื่อทดสอบว่าตัวแปรอิสระมีอิทธิพลต่อตัวแปรตามหรือไม่ และใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เก็บรวบรวมข้อมูลกับ คริวเรือนของกลุ่มเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง รวมทั้งสิ้นจำนวน 8 จังหวัด ประกอบด้วย นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง ลพบุรี สระบุรี สุพรรณบุรี และนครปฐมจำนวน 400 ราย โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

4.1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านคุณลักษณะการจัดทำบัญชีที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง

4.3 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง

4.4 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นต่อการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร

4.5 ผลการทดสอบสมมติฐาน

4.1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว รายได้รวมของครัวเรือน ท่านทำบัญชีครัวเรือนสม่ำเสมอเพียงใด และแหล่งที่มาของการขอสินเชื่อ แสดงผลการศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

(n = 400)

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	208	52.00
หญิง	192	48.00
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างของเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง ที่ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศชายมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.00 และเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 48.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

(n = 400)

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
15-30 ปี	89	22.20
31-40 ปี	125	31.20
41-50 ปี	135	33.80
มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	51	12.80
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างของเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง ที่ตอบแบบสอบถามมีอายุระหว่าง 41-50 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.80 รองลงมาคือ มีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.20 อายุระหว่าง 15-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.20 และอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 12.80 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด

(n = 400)

ระดับการศึกษาสูงสุด	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	12	3.00
มัธยมศึกษา	122	30.50
ปวช./ปวส./อนุปริญญา	118	29.50
ปริญญาตรี	131	32.80
สูงกว่าปริญญาตรี	17	4.20
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างของเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง ที่ตอบแบบสอบถาม จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.80 รองลงมาคือ จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 30.50 จบการศึกษาระดับปวช./ปวส./อนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ 29.50 จบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 4.20 และจบการศึกษาระดับประถมศึกษา น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัว

(n = 400)

จำนวนสมาชิกในครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
มีสมาชิกในครอบครัว 1-3 คน	111	27.80
มีสมาชิกในครอบครัว 4-6 คน	244	61.00
มีสมาชิกในครอบครัว 7 คนขึ้นไป	45	11.20
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างของเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง ที่ตอบแบบสอบถามมีสมาชิกในครอบครัว 4-6 คน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.00 รองลงมาคือ มีสมาชิกในครอบครัว 1-3 คน คิดเป็นร้อยละ 27.80 และมีสมาชิกในครอบครัว 7 คนขึ้นไป น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 11.20 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้รวมของครัวเรือน (เฉลี่ยต่อเดือน)

(n = 400)

รายได้รวมของครัวเรือน	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 5,000 บาท	17	4.20
5,001 – 10,000 บาท	64	16.00
10,001 – 20,000 บาท	113	28.20
20,001 – 30,000 บาท	127	31.80
มากกว่า 30,000 บาท	79	19.80
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างของเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง ที่ตอบแบบสอบถามมีรายได้รวมของครัวเรือน 20,001 – 30,000 บาทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.80 รองลงมาคือ รายได้รวม 10,001 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 28.20 รายได้รวมมากกว่า 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 19.80 รายได้รวม 5,001 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 16.00 และรายได้รวมไม่เกิน 5,000 บาท น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.20 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกความถี่ในการทำบัญชีครัวเรือน

(n = 400)

ความถี่ในการทำบัญชีครัวเรือน	จำนวน	ร้อยละ
ทุกวัน	23	5.80
1-2 ครั้งต่อสัปดาห์	113	28.20
3 -4 ครั้งต่อสัปดาห์	92	23.00
5 ครั้งต่อสัปดาห์	41	10.20
มากกว่า 5 ครั้งต่อสัปดาห์	42	11.50
ไม่เคย	89	22.30
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างของเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง ที่ตอบแบบสอบถามมีความถี่ในการทำบัญชีครัวเรือน 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.20 รองลงมาคือ ทำบัญชีครัวเรือน 3 -4 ครั้งต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 23.00 ไม่เคยทำบัญชีครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 22.30 ทำบัญชีครัวเรือนมากกว่า 5 ครั้งต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 11.50 และทำบัญชีครัวเรือนทุกวันน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.80 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายจ่ายรวม (เฉลี่ยต่อเดือน)

(n = 400)

รายจ่ายรวม (เฉลี่ยต่อเดือน)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 4,000 บาท	29	7.10
4,001 – 10,000 บาท	141	35.30
10,001 – 20,000 บาท	141	35.30
มากกว่า 20,000 บาท	89	22.30
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างของเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง ที่ตอบแบบสอบถามมีรายจ่ายรวม 4,001 – 10,000 บาทต่อเดือน ซึ่งเท่ากับกับ รายจ่ายรวม 10,001 – 20,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 35.30 รองลงมาคือ มีรายจ่ายรวมมากกว่า 20,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 22.30 และมีรายจ่ายรวมต่ำกว่า 4,000 บาทต่อเดือน น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 7.10 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะการมีหนี้สิน

(n = 400)

ลักษณะการมีหนี้สิน	จำนวน	ร้อยละ
มีหนี้สิน	284	71.00
ไม่มีหนี้สิน	116	29.00
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างของเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง ที่ตอบแบบสอบถามมีหนี้สินมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 71.00 และไม่มีหนี้สิน คิดเป็นร้อยละ 29.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามภาระหนี้สินของครัวเรือนรวมในปัจจุบัน

(n = 400)

ภาระหนี้สินของครัวเรือนรวมในปัจจุบัน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 50,000 บาท	163	40.80
50,001 – 100,000 บาท	129	32.20
100,001 – 200,000 บาท	70	9.50
มากกว่า 200,000 บาท	38	7.50
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.9 พบว่า กลุ่มตัวอย่างของเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง ที่ตอบแบบสอบถามมีภาระหนี้สินของครัวเรือนรวม ต่ำกว่า 50,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.80 รองลงมาคือภาระหนี้สินของครัวเรือนรวม 50,001 – 100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 32.20 ภาระหนี้สินของครัวเรือนรวม 100,001 – 200,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 9.50 และภาระหนี้สินของครัวเรือนรวมมากกว่า 200,000 บาท น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 7.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามแหล่งที่มาของหนี้สิน

(n = 400)

แหล่งที่มาของหนี้สิน	จำนวน	ร้อยละ
สินค้าอุปโภค บริโภค	83	20.80
อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้	74	18.50

ตารางที่ 4.10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามแหล่งที่มาของหนี้สิน (ต่อ)

(n = 400)

แหล่งที่มาของหนี้สิน	จำนวน	ร้อยละ
ยานพาหนะ	137	34.30
บ้าน ที่ดิน	87	21.80
อื่น ๆ	19	4.60
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างของเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง ที่ตอบแบบสอบถาม มีภาระหนี้สินจากยานพาหนะ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.30 รองลงมาคือ ภาระหนี้สินจากบ้านและที่ดิน คิดเป็นร้อยละ 21.80 ภาระหนี้สินจากสินค้าอุปโภค บริโภค คิดเป็นร้อยละ 20.80 ภาระหนี้สินจากอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ คิดเป็นร้อยละ 18.50 และภาระหนี้สินจากแหล่งอื่น ๆ น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.60 ตามลำดับ

4.2 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านคุณลักษณะการจัดทำบัญชีที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง

ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านคุณลักษณะการจัดทำบัญชีที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง ประกอบด้วย ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทำบัญชี ทักษะการคิดหลักบัญชี การปฏิบัติในการจดบันทึกบัญชี และการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน แสดงผลการศึกษาดังนี้

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะการจัดทำบัญชี

คุณลักษณะการจัดทำบัญชี	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
1. ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทำบัญชี	4.48	0.63	มากที่สุด	1
2. ด้านทักษะการคิดหลักบัญชี	4.45	0.58	มากที่สุด	4
3. ด้านการปฏิบัติในการจดบันทึกบัญชี	4.45	0.61	มากที่สุด	3
4. ด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	4.47	0.57	มากที่สุด	2
รวม	4.46	0.56	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.11 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านคุณลักษณะการจัดทำบัญชีที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง พบว่า โดยภาพรวมของเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง ที่ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.46$)

เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทำบัญชี ($\bar{X} = 4.48$) รองลงมาคือ ด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 4.47$) ด้านการปฏิบัติในการจัดบันทึกบัญชี ($\bar{X} = 4.45$) และด้านทักษะการคิดหลักบัญชี ($\bar{X} = 4.45$) ตามลำดับ

แสดงรายละเอียดรายด้านของปัจจัยด้านคุณลักษณะการจัดทำบัญชีที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง ดังนี้

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะการจัดทำบัญชีด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทำบัญชี

ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทำบัญชี	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
1. การทำบัญชีสามารถวางแผน บริหารการเงินเป็นส่วนช่วยในการพัฒนาตนเอง ได้ฝึกความมีเหตุมีผล รู้จักความพอประมาณ	4.50	0.74	มากที่สุด	1
2. การบันทึกรายรับรายจ่ายประจำวันประจำเดือน ได้เห็นภาพรวมว่าตนเองและครอบครัวมีรายรับและรายจ่ายเท่าไร และจากแหล่งใด	4.48	0.73	มากที่สุด	3
3. การทำบัญชีทำให้ท่านลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นเพื่อให้มีเงินออมสูงขึ้น	4.50	0.71	มากที่สุด	2
4. การทำบัญชีจะต้องมีการเก็บข้อมูล รายรับและรายจ่าย ที่ถูกต้อง	4.47	0.70	มากที่สุด	4
รวม	4.48	0.63	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.12 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านคุณลักษณะการจัดทำบัญชีที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทำบัญชี พบว่า โดยภาพรวมของเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง ที่ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.48$)

เมื่อพิจารณาในรายประเด็น พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ประเด็น คือ การทำบัญชีที่สามารถวางแผนบริหารการเงิน เป็นส่วนช่วยในการพัฒนาตนเอง ได้ฝึกความมีเหตุมีผล รู้จักความพอประมาณ ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมาคือ การทำบัญชีทำให้ท่านลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นเพื่อให้มีเงินออมสูงขึ้น ($\bar{X} = 4.50$) การบันทึกรายรับรายจ่ายประจำวัน ประจำเดือน ได้เห็นภาพรวมว่าตนเองและครอบครัวมีรายรับและรายจ่ายเท่าไร และจากแหล่งใด ($\bar{X} = 4.48$) และการทำบัญชีจะต้องมีการเก็บข้อมูล รายรับและรายจ่าย ที่ถูกต้อง ($\bar{X} = 4.47$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะการจัดทำบัญชี ด้านทักษะการคิดหลักบัญชี

ด้านทักษะการคิดหลักบัญชี	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
1. ท่านมีความรู้ความเข้าใจในการคิดหลักการบัญชีได้ดี	4.39	0.78	มากที่สุด	4
2. ท่านเชื่อว่าทักษะการคิดตามหลักการบัญชีจะช่วยในการทำงานเป็นระบบมากยิ่งขึ้น	4.48	0.67	มากที่สุด	1
3. การทำบัญชีของท่าน ทำให้ท่านสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน	4.45	0.62	มากที่สุด	3
4. การทำบัญชี ทำให้ครัวเรือนมีวินัยทางการเงิน สามารถลดภาระหนี้สินที่มีอยู่ได้เร็วขึ้น	4.48	0.64	มากที่สุด	2
รวม	4.45	0.58	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.13 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านคุณลักษณะการจัดทำบัญชี ที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง ด้านทักษะการคิดหลักบัญชี พบว่า โดยภาพรวมของเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลางที่ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.45$)

เมื่อพิจารณาในรายประเด็น พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ประเด็น คือ เชื่อว่าทักษะการคิดตามหลักการบัญชีจะช่วยในการทำงานเป็นระบบมากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.48$) รองลงมาคือ การทำบัญชี ทำให้ครัวเรือนมีวินัยทางการเงิน สามารถลดภาระหนี้สินที่มีอยู่ได้เร็วขึ้น ($\bar{X} = 4.48$) การทำบัญชี ทำให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ($\bar{X} = 4.45$) และมีความรู้ความเข้าใจในการคิดหลักการบัญชีได้ดี ($\bar{X} = 4.39$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะการจัดทำบัญชีด้านการปฏิบัติในการจัดบันทึกบัญชี

ด้านการปฏิบัติในการจัดบันทึกบัญชี	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
1. ท่านมีความรู้ความเข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติในการจัดบันทึกบัญชีคร่าวๆเป็นอย่างดี	4.42	0.71	มากที่สุด	4
2. ท่านมีการจัดบันทึกรายการที่เกิดขึ้นทุกครั้งที่มีรายรับ-รายจ่ายเกิดขึ้นเป็นกิจวัตร	4.43	0.71	มากที่สุด	3
3. ท่านมีการจัดบันทึกบัญชีคร่าวๆอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเพิ่มทักษะความชำนาญด้านการปฏิบัติในการบันทึกบัญชีมากยิ่งขึ้น	4.44	0.70	มากที่สุด	2
4. สามารถนำข้อมูลทางการบัญชีมาจัดบันทึกบัญชีคร่าวๆมาวิเคราะห์แก้ปัญหาได้	4.49	0.68	มากที่สุด	1
รวม	4.45	0.61	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.14 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านคุณลักษณะการจัดทำบัญชีที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง ด้านการปฏิบัติในการจัดบันทึกบัญชี พบว่าโดยภาพรวมของเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลางที่ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.45$)

เมื่อพิจารณาในรายประเด็น พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ประเด็น คือ สามารถนำข้อมูลทางการบัญชีมาจัดบันทึกบัญชีคร่าวๆมาวิเคราะห์แก้ปัญหาได้ ($\bar{X} = 4.49$) รองลงมาคือ มีการจัดบันทึกบัญชีคร่าวๆอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเพิ่มทักษะความชำนาญด้านการปฏิบัติในการบันทึกบัญชีมากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.44$) มีการจัดบันทึกรายการที่เกิดขึ้นทุกครั้งที่มีรายรับ-รายจ่ายเกิดขึ้นเป็นกิจวัตร ($\bar{X} = 4.43$) และมีความรู้ความเข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติในการจัดบันทึกบัญชีคร่าวๆเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.42$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะการจัดทำบัญชีด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
1. สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ด้านการจัดทำบัญชีครัวเรือนไปบูรณาการในการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม	4.45	0.72	มากที่สุด	4
2. มีความเข้าใจในหลักการจัดทำบัญชีครัวเรือนเป็นอย่างดี จึงสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจของการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.46	0.65	มากที่สุด	3
3. ท่านนำความรู้ที่ได้รับจากการจัดทำบัญชีครัวเรือนไปปรับใช้ในการประกอบการวางแผนการดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดี	4.48	0.78	มากที่สุด	2
4. ท่านสามารถสรุปเทคนิคหรือวิธีการจัดทำบัญชีครัวเรือนที่เข้าใจได้ง่ายๆ จึงทำให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน	4.50	0.65	มากที่สุด	1
รวม	4.47	0.57	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.15 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านคุณลักษณะการจัดทำบัญชีที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง ด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน พบว่า โดยภาพรวมของเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลางที่ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.47$)

เมื่อพิจารณาในรายประเด็น พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ประเด็น คือ สามารถสรุปเทคนิคหรือวิธีการจัดทำบัญชีครัวเรือนที่เข้าใจได้ง่ายๆ จึงทำให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมาคือ นำความรู้ที่ได้รับจากการจัดทำบัญชีครัวเรือนไปปรับใช้ในการประกอบการวางแผนการดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.48$) มีความเข้าใจในหลักการจัดทำบัญชีครัวเรือนเป็นอย่างดี จึงสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจของการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.46$) และสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ด้านการจัดทำบัญชีครัวเรือนไปบูรณาการในการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.45$) ตามลำดับ

4.3 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง

จากผลการศึกษาระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง ประกอบด้วย รายจ่ายครัวเรือน และภาระหนี้สิน แสดงผลการศึกษาดังนี้

ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจ

ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
1. ด้านรายจ่ายครัวเรือน	4.35	0.85	มากที่สุด	1
2. ด้านภาระหนี้สิน	4.29	0.91	มากที่สุด	2
รวม	4.32	0.84	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.16 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง พบว่า โดยภาพรวมของเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง ที่ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.32$)

เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านรายจ่ายครัวเรือน ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมาคือ ด้านภาระหนี้สิน ($\bar{X} = 4.29$) ตามลำดับ

แสดงรายละเอียดรายด้านของปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง ดังนี้

ตารางที่ 4.17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจด้านรายจ่ายครัวเรือน

ด้านรายจ่ายครัวเรือน	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
1. ท่านวิเคราะห์การจ่ายเงินอย่างถูกต้องเพื่อช่วยให้สามารถวางแผนการใช้จ่ายเงินได้ดี	4.42	0.93	มากที่สุด	1
2. ท่านสามารถคำนวณรายจ่ายในแต่ละเดือนจะช่วยให้จัดสรรค่าใช้จ่าย ทรัพยากรที่ท่านมีอยู่อย่างเหมาะสมและคุ้มค่า	4.36	0.95	มากที่สุด	2

ตารางที่ 4.17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจ ด้านรายจ่ายครัวเรือน (ต่อ)

ด้านรายจ่ายครัวเรือน	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
3. ท่านมีการสรุปผลการใช้จ่ายเงินแต่ละเดือน เพื่อควบคุมค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นได้เป็นอย่างดี	4.27	0.81	มากที่สุด	3
รวม	4.35	0.85	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.17 ผลการศึกษา ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจ ด้านรายจ่ายครัวเรือน พบว่า โดยภาพรวมของเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลางที่ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.35$)

เมื่อพิจารณาในรายประเด็น พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 ประเด็น คือ สามารถวิเคราะห์การจ่ายเงินอย่างถูกต้องเพื่อช่วยให้สามารถวางแผนการใช้จ่ายได้ดี ($\bar{X} = 4.42$) รองลงมาคือ สามารถคำนวณรายจ่ายในแต่ละเดือนจะช่วยจัดสรรค่าใช้จ่าย ทรัพยากรที่ท่านมีอยู่ อย่างเหมาะสมและคุ้มค่า ($\bar{X} = 4.36$) และมีการสรุปผลการใช้จ่ายเงินแต่ละเดือน เพื่อควบคุม ค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นได้เป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.27$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจ ด้านภาระหนี้สิน

ด้านภาระหนี้สิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
1. ท่านสามารถจัดการแผนการใช้จ่ายเงินได้โดย ไม่พยายามก่อหนี้สิน	4.35	0.96	มากที่สุด	1
2. ท่านมีภาระหนี้สินน้อยกว่ารายรับต่อเดือน	4.29	0.91	มากที่สุด	2
3. ท่านมีเงินเพียงพอกับความต้องการในปัจจุบัน จึงไม่มีความจำเป็นในการกู้ยืมเงินเพิ่ม (การเป็น หนี้ชั่วคราว)	4.24	0.87	มากที่สุด	3
รวม	4.29	0.91	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.18 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจ ด้านภาระหนี้สิน พบว่า โดยภาพรวมของเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลางที่ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.29$)

เมื่อพิจารณาในรายประเด็น พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 ประเด็น คือ สามารถจัดการแผนการใช้จ่ายเงินได้โดยไม่พยายามก่อหนี้สิน ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมาคือ มีภาระหนี้สินน้อยกว่ารายรับต่อเดือน ($\bar{X} = 4.29$) และมีเงินเพียงพอกับความต้องการในปัจจุบัน จึงไม่มีความจำเป็นในการกู้ยืมเงินเพิ่ม (การเป็นหนี้ซ้าลดลง) ($\bar{X} = 4.24$) ตามลำดับ

4.4 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นต่อการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง

จากผลการศึกษาระดับความคิดเห็นต่อการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง ประกอบด้วย ด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง ด้านการออมเงิน ด้านความสามารถในการชำระหนี้ และด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย แสดงผลการศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 4.19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร

การทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
1. ด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง	4.40	0.60	มากที่สุด	3
2. ด้านการออมเงิน	4.41	0.58	มากที่สุด	2
3. ด้านความสามารถในการชำระหนี้	4.41	0.60	มากที่สุด	1
4. ด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย	4.27	0.60	มากที่สุด	4
รวม	4.37	0.54	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.19 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นต่อการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง พบว่า โดยภาพรวมของเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง ที่ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.37$)

เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านความสามารถในการชำระหนี้ ($\bar{X} = 4.41$) รองลงมาคือ ด้านการออมเงิน ($\bar{X} = 4.41$) ด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง ($\bar{X} = 4.40$) ด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย ($\bar{X} = 4.27$) ตามลำดับ

แสดงรายละเอียดรายด้านของปัจจัยด้านการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง ดังนี้

ตารางที่ 4.20 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง

ด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
1. ทราบถึงที่มาของรายได้ และรายจ่ายมาจากแหล่งใด	4.45	0.71	มากที่สุด	1
2. ทราบรายละเอียดของรายรับ และรายจ่ายของครัวเรือน	4.39	0.63	มากที่สุด	2
3. สามารถแยกรายรับรายจ่ายของครัวเรือนได้	4.38	0.72	มากที่สุด	3
4. รับรู้ และเข้าใจเกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือน	4.38	0.67	มากที่สุด	4
รวม	4.40	0.60	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.20 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง ด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง พบว่าโดยภาพรวมของเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลางที่ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.40$)

เมื่อพิจารณาในรายประเด็น พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ประเด็น คือ ทราบถึงที่มาของรายได้ และรายจ่ายมาจากแหล่งใด ($\bar{X} = 4.45$) รองลงมาคือ ทราบรายละเอียดของรายรับ และรายจ่ายของครัวเรือน ($\bar{X} = 4.39$) สามารถแยกรายรับรายจ่ายของครัวเรือนได้ ($\bar{X} = 4.38$) และรับรู้ และเข้าใจเกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{X} = 4.38$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.21 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการออมเงิน

ด้านการออมเงิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
1. การทำบัญชี ทำให้ครัวเรือนมีเงินเหลือเพื่อการเก็บออมไว้ใช้ในอนาคต	4.41	0.70	มากที่สุด	2

ตารางที่ 4.21 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการออมเงิน (ต่อ)

ด้านการออมเงิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
2. การทำบัญชีทำให้มีการใช้จ่ายได้อย่างรอบคอบและไม่ฟุ่มเฟือย	4.40	0.66	มากที่สุด	3
3. การทำบัญชีทำให้สามารถวางแผนการเพื่อเพิ่มรายรับหรือลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นได้	4.44	0.62	มากที่สุด	1
4. การทำบัญชีทำให้มีชีวิตและความเป็นอยู่ของครอบครัวดีขึ้น และมีความสุข	4.39	0.63	มากที่สุด	4
รวม	4.41	0.58	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.21 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง ด้านการออมเงิน พบว่า โดยภาพรวมของเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลางที่ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.41$)

เมื่อพิจารณาในรายประเด็น พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ประเด็น คือ การทำบัญชีทำให้สามารถวางแผนการเพื่อเพิ่มรายรับหรือลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นได้ ($\bar{X} = 4.44$) รองลงมาคือ การทำบัญชี ทำให้ครัวเรือนมีเงินเหลือเพื่อการเก็บออมไว้ใช้ในอนาคต ($\bar{X} = 4.41$) การทำบัญชีทำให้มีการใช้จ่ายได้อย่างรอบคอบและไม่ฟุ่มเฟือย ($\bar{X} = 4.40$) และการทำบัญชีทำให้มีชีวิตและความเป็นอยู่ของครอบครัวดีขึ้น และมีความสุข ($\bar{X} = 4.39$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านความสามารถในการชำระหนี้

ด้านความสามารถในการชำระหนี้	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
1. การทำบัญชีช่วยสร้างความน่าเชื่อถือและรักษาเครดิตของท่านได้ ทำให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่าย	4.43	0.69	มากที่สุด	2
2. การทำบัญชีช่วยให้ท่านสามารถวางแผนชำระหนี้ได้ตรงตามเวลาที่กำหนด	4.33	0.66	มากที่สุด	4

ตารางที่ 4.22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านความสามารถในการชำระหนี้ (ต่อ)

ด้านความสามารถในการชำระหนี้	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
3. บัญชีช่วยบริหารจัดการหนี้สินที่จัดหามา เพื่อใช้จ่ายให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และให้คุ้มค่ากับภาระดอกเบี้ยที่เกิดขึ้น	4.43	0.70	มากที่สุด	1
4. สามารถนำสมุดบัญชี ไปเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาสินเชื่อ	4.39	0.66	มากที่สุด	3
รวม	4.41	0.60	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.22 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง ด้านความสามารถในการชำระหนี้ พบว่า โดยภาพรวมของเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลางที่ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.41$)

เมื่อพิจารณาในรายประเด็น พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ประเด็น คือ บัญชีช่วยบริหารจัดการหนี้สินที่จัดหามา เพื่อใช้จ่ายให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และให้คุ้มค่ากับภาระดอกเบี้ยที่เกิดขึ้น ($\bar{X} = 4.43$) รองลงมาคือ การทำบัญชีช่วยสร้างความน่าเชื่อถือและรักษาเครดิตของท่านได้ ทำให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่าย ($\bar{X} = 4.43$) สามารถนำสมุดบัญชี ไปเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาสินเชื่อ ($\bar{X} = 4.39$) และการทำบัญชีช่วยให้ท่านสามารถวางแผนชำระหนี้ได้ตรงตามเวลาที่กำหนด ($\bar{X} = 4.33$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.23 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย

ด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
1. ท่านทราบรายละเอียดค่าใช้จ่าย ต้นทุนการผลิตที่ใช้ในการทำเกษตรกรรมในครัวเรือน	4.34	0.66	มากที่สุด	1
2. ท่านทราบถึงสัดส่วนของต้นทุนผลิตต่อกำไรในการทำเกษตรกรรมในครัวเรือน	4.26	0.67	มากที่สุด	2

ตารางที่ 4.23 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย (ต่อ)

ด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
3. สามารถวิเคราะห์ต้นทุนทำเกษตรกรรมและกำไร โดยนำมาจากรายละเอียดการจัดทำบัญชี และนำไปใช้วางแผนทรัพยากรที่มีให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับครัวเรือน	4.24	0.69	มากที่สุด	3
4. การทำบัญชีเป็นสิ่งที่มีความประโยชน์ในการควบคุม ค่าใช้จ่าย ต้นทุนทำเกษตรกรรม ของครัวเรือน	4.23	0.70	มากที่สุด	4
รวม	4.27	0.60	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.23 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง ด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย พบว่า โดยภาพรวมของเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลางที่ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.27$)

เมื่อพิจารณาในรายประเด็น พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ประเด็น คือ ทราบรายละเอียดค่าใช้จ่าย ต้นทุนการผลิตที่ใช้ในการทำเกษตรกรรมในครัวเรือน ($\bar{X} = 4.34$) รองลงมา คือ ทราบถึงสัดส่วนของต้นทุนผลิตต่อกำไรในการทำเกษตรกรรมในครัวเรือน ($\bar{X} = 4.26$) สามารถวิเคราะห์ต้นทุนทำเกษตรกรรมและกำไร โดยนำมาจากรายละเอียดการจัดทำบัญชี และนำไปใช้วางแผนทรัพยากรที่มีให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับครัวเรือน ($\bar{X} = 4.24$) และการทำบัญชีเป็นสิ่งที่มีความประโยชน์ในการควบคุม ค่าใช้จ่าย ต้นทุนทำเกษตรกรรม ของครัวเรือน ($\bar{X} = 4.23$) ตามลำดับ

4.5 ผลการทดสอบสมมติฐาน

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Regression Analysis) แสดงผลการทดสอบสมมติฐานดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านลักษณะการทำบัญชีที่ส่งผลเชิงบวกต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง

ตารางที่ 4.24 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านลักษณะการทำบัญชีที่ส่งผลเชิงบวกต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง

ด้านลักษณะการทำบัญชี	B	SE	β	t	p
ค่าคงที่ (Constant)	0.87	0.16		5.36	0.000*
1. ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทำบัญชี (X_1)	0.18	0.06	0.19	2.96	0.003**
2. ด้านทักษะการคิดหลักบัญชี (X_2)	0.50	0.08	0.05	0.58	0.561
3. ด้านการปฏิบัติในการจดบันทึกบัญชี (X_3)	0.50	0.08	0.05	0.71	0.478
4. ด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (X_4)	0.50	0.08	0.49	6.14	0.000**

Multiple R = 0.74^a R Square = 0.55 Adjusted R Square = 0.55 Std. Error = 0.40

** มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.24 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านลักษณะการทำบัญชีที่ส่งผลเชิงบวกต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R) เท่ากับ 0.74 ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R Square) เท่ากับ 0.55 ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ 0.55 และค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐานในการตัดสินใจ (Standard Error) เท่ากับ 0.40 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (X_4) ส่งผลเชิงบวกต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง มากที่สุด โดยมีค่า p-value เท่ากับ 0.000 มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 มีค่า Beta เท่ากับ 0.49 รองลงมาคือ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทำบัญชี (X_1) โดยมีค่า p-value เท่ากับ 0.003 มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 มีค่า Beta เท่ากับ 0.19 ตามลำดับ

ผู้ศึกษาจึงได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวทำนายมาเขียนเป็นสมการทำนายแนวโน้มการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง (Y_1) เขียนเป็นสมการ ดังนี้

$$Y_1 = 0.87 + 0.18 X_1 + 0.50 X_4$$

สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง (Y_1) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทำบัญชี (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.18 และด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (X_4) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.50 ซึ่งจากค่าสัมประสิทธิ์ดังกล่าว สามารถอธิบายผลได้ดังนี้

หากความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านลักษณะการทำบัญชี ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทำบัญชี (X_1) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะพบว่า การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง (Y_1) เพิ่มขึ้น 0.18 หน่วย

หากความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านลักษณะการทำบัญชี ด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (X_4) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะพบว่า การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง (Y_1) เพิ่มขึ้น 0.50 หน่วย

ส่วนตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง (Y_1) มี 2 ตัวแปร ได้แก่ 2. ด้านทักษะการคิดหลักบัญชี (X_2) และด้านการปฏิบัติในการจดบันทึกบัญชี (X_3)

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านลักษณะการทำบัญชีที่ส่งผลเชิงบวกต่อจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการออมเงิน

ตารางที่ 4.25 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านลักษณะการทำบัญชีที่ส่งผลเชิงบวกต่อจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการออมเงิน

ด้านลักษณะการทำบัญชี	B	SE	β	t	p
ค่าคงที่ (Constant)	0.88	0.15		5.81	0.000*
1. ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทำบัญชี (X_1)	0.21	0.06	0.23	3.70	0.000**
2. ด้านทักษะการคิดหลักบัญชี (X_2)	0.15	0.08	0.15	1.87	0.063
3. ด้านการปฏิบัติในการจดบันทึกบัญชี (X_3)	-0.00	0.07	-0.00	-0.02	0.985
4. ด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (X_4)	0.43	0.08	0.43	5.72	0.000**

Multiple R = 0.77^a R Square = 0.59 Adjusted R Square = 0.58 Std. Error = 0.38

** มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.25 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านลักษณะการทำบัญชีที่ส่งผลเชิงบวกต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการออมเงิน พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R) เท่ากับ 0.77 ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R Square) เท่ากับ 0.59 ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ 0.58 และค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐานในการตัดสินใจ (Standard Error) เท่ากับ 0.38 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (X_4) ส่งผลเชิงบวกต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการออมเงินมากที่สุด โดยมีค่า p-value เท่ากับ 0.000 มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 มีค่า Beta เท่ากับ 0.43

รองลงมาคือ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทำบัญชี (X_1) โดยมีค่า p-value เท่ากับ 0.000 มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 มีค่า Beta เท่ากับ 0.23 ตามลำดับ

ผู้ศึกษาจึงได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวทำนายมาเขียนเป็นสมการทำนายแนวโน้มการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการออมเงิน (Y_2) เขียนเป็นสมการ ดังนี้

$$Y_2 = 0.88 + 0.21 X_1 + 0.43 X_4$$

สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการออมเงิน (Y_2) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทำบัญชี (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.21 และด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (X_4) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.43 ซึ่งจากค่าสัมประสิทธิ์ดังกล่าว สามารถอธิบายผลได้ดังนี้

หากความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านลักษณะการทำบัญชี ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทำบัญชี (X_1) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะพบว่า การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการออมเงิน (Y_2) เพิ่มขึ้น 0.21 หน่วย

หากความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านลักษณะการทำบัญชี ด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (X_4) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะพบว่า การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการออมเงิน (Y_2) เพิ่มขึ้น 0.43 หน่วย

ส่วนตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการออมเงิน (Y_2) มี 2 ตัวแปร ได้แก่ 2. ด้านทักษะการคิดหลักบัญชี (X_2) และด้านการปฏิบัติในการจดบันทึกบัญชี (X_3)

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านลักษณะการทำบัญชีที่ส่งผลเชิงบวกต่อจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านความสามารถในการชำระหนี้

ตารางที่ 4.26 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านลักษณะการทำบัญชีที่ส่งผลเชิงบวกต่อจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านความสามารถในการชำระหนี้

ด้านลักษณะการทำบัญชี	B	SE	β	t	p
ค่าคงที่ (Constant)	0.90	0.16		5.62	0.000*
1. ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทำบัญชี (X_1)	0.29	0.06	0.31	4.82	0.000**
2. ด้านทักษะการคิดหลักบัญชี (X_2)	0.08	0.08	0.07	0.91	0.364
3. ด้านการปฏิบัติในการจดบันทึกบัญชี (X_3)	0.01	0.07	0.01	0.15	0.884

ตารางที่ 4.26 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านลักษณะการทำบัญชีที่ส่งผลเชิงบวกต่อจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านความสามารถในการชำระหนี้ (ต่อ)

ด้านลักษณะการทำบัญชี	B	SE	β	t	p
4. ด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (X_4)	0.41	0.08	0.40	5.10	0.000**

Multiple R = 0.75^a R Square = 0.56 Adjusted R Square = 0.56 Std. Error = 0.40

** มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.26 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านลักษณะการทำบัญชีที่ส่งผลเชิงบวกต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านความสามารถในการชำระหนี้ พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R) เท่ากับ 0.75 ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R Square) เท่ากับ 0.56 ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ 0.56 และค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐานในการตัดสินใจ (Standard Error) เท่ากับ 0.40 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (X_4) ส่งผลเชิงบวกต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านความสามารถในการชำระหนี้ มากที่สุด โดยมีค่า p-value เท่ากับ 0.000 มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 มีค่า Beta เท่ากับ 0.40 รองลงมาคือ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทำบัญชี (X_1) โดยมีค่า p-value เท่ากับ 0.000 มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 มีค่า Beta เท่ากับ 0.31 ตามลำดับ

ผู้ศึกษาจึงได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวทำนายมาเขียนเป็นสมการทำนายแนวโน้มการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านความสามารถในการชำระหนี้ (Y_3) เขียนเป็นสมการ ดังนี้

$$Y_3 = 0.90 + 0.29 X_1 + 0.41 X_4$$

สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านความสามารถในการชำระหนี้ (Y_3) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทำบัญชี (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.29 และด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (X_4) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.41 ซึ่งจากค่าสัมประสิทธิ์ดังกล่าว สามารถอธิบายผลได้ดังนี้

หากความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านลักษณะการทำบัญชี ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทำบัญชี (X_1) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะพบว่า การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของด้านความสามารถในการชำระหนี้ (Y_3) เพิ่มขึ้น 0.29 หน่วย

หากความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านลักษณะการทำบัญชี ด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (X_4) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะพบว่า การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านความสามารถในการชำระหนี้ (Y_3) เพิ่มขึ้น 0.41 หน่วย

ส่วนตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านความสามารถในการชำระหนี้ (Y_3) มี 2 ตัวแปร ได้แก่ 2. ด้านทักษะการคิดหลักบัญชี (X_2) และด้านการปฏิบัติในการจดบันทึกบัญชี (X_3)

สมมติฐานที่ 4 ปัจจัยด้านลักษณะการทำบัญชีที่ส่งผลเชิงบวกต่อจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย

ตารางที่ 4.27 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านลักษณะการทำบัญชีที่ส่งผลเชิงบวกต่อจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย

ด้านลักษณะการทำบัญชี	B	SE	β	t	p
ค่าคงที่ (Constant)	1.22	0.18		6.61	0.000*
1. ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทำบัญชี (X_1)	0.15	0.07	0.16	2.25	0.025*
2. ด้านทักษะการคิดหลักบัญชี (X_2)	0.17	0.10	0.17	1.83	0.069
3. ด้านการปฏิบัติในการจดบันทึกบัญชี (X_3)	0.02	0.09	0.02	0.18	0.855
4. ด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (X_4)	0.34	0.09	0.33	3.63	0.000**

Multiple R = 0.64^a R Square = 0.41 Adjusted R Square = 0.41 Std. Error = 0.46

* มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.27 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านลักษณะการทำบัญชีที่ส่งผลเชิงบวกต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R) เท่ากับ 0.64 ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R Square) เท่ากับ 0.41 ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ 0.41 และค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐานในการตัดสินใจ (Standard Error) เท่ากับ 0.46 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (X_4) ส่งผลเชิงบวกต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย มากที่สุด โดยมีค่า p-value เท่ากับ 0.000 มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 มีค่า Beta เท่ากับ 0.33 รองลงมาคือ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทำบัญชี (X_1) โดยมีค่า p-value เท่ากับ 0.025 มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 มีค่า Beta เท่ากับ 0.16 ตามลำดับ

ผู้ศึกษาจึงได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวทำนายมาเขียนเป็นสมการทำนายแนวโน้มการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย (Y_4) เขียนเป็นสมการ ดังนี้

$$Y_4 = 1.22 + 0.15 X_1 + 0.34X_4$$

สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย (Y_4) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทำบัญชี (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.15 และด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (X_4) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.34 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งจากค่าสัมประสิทธิ์ดังกล่าวสามารถอธิบายผลได้ดังนี้

หากความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านลักษณะการทำบัญชี ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทำบัญชี (X_1) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะพบว่า การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ของด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย (Y_4) เพิ่มขึ้น 0.15 หน่วย

หากความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านลักษณะการทำบัญชี ด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (X_4) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะพบว่า การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย (Y_4) เพิ่มขึ้น 0.34 หน่วย

ส่วนตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย (Y_4) มี 2 ตัวแปร ได้แก่ 2. ด้านทักษะการคิดหลักบัญชี (X_2) และด้านการปฏิบัติในการจดบันทึกบัญชี (X_3)

สมมติฐานที่ 5 ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลเชิงบวกต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง

ตารางที่ 4.28 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลเชิงบวกต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง

ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจ	B	SE	β	t	p
ค่าคงที่ (Constant)	4.13	0.21		19.49	0.000*
1. ด้านรายจ่ายครัวเรือน (X_1)	0.37	0.13	0.32	5.21	0.003**
2. ด้านภาระหนี้สิน (X_2)	0.29	0.12	0.21	4.72	0.021*

Multiple R = 0.07^a R Square = 0.00 Adjusted R Square = 0.00 Std. Error = 0.60

* มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05, ** มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.28 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลเชิงบวกต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R) เท่ากับ 0.07 ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R Square) เท่ากับ 0.00 ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ 0.00 และค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐานในการตัดสินใจ (Standard Error) เท่ากับ 0.60 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านรายจ่ายครัวเรือน (X_1) ส่งผลเชิงบวกต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง มากที่สุด โดยมีค่า p-value เท่ากับ 0.003 มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 มีค่า Beta เท่ากับ 0.32 รองลงมาคือ ด้านภาระหนี้สิน (X_2) โดยมีค่า p-value เท่ากับ 0.021 มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 มีค่า Beta เท่ากับ 0.21 ตามลำดับ

ผู้ศึกษาจึงได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวทำนายมาเขียนเป็นสมการทำนายแนวโน้มการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย (Y_1) เขียนเป็นสมการ ดังนี้

$$Y_1 = 4.13 + 0.32 X_1 + 0.21 X_2$$

สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง (Y_1) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ด้านรายจ่ายครัวเรือน (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.32 และด้านภาระหนี้สิน (X_2) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.21 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งจากค่าสัมประสิทธิ์ดังกล่าว สามารถอธิบายผลได้ดังนี้

หากความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจ ด้านรายจ่ายครัวเรือน (X_1) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะพบว่า การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ของด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง (Y_1) เพิ่มขึ้น 0.32 หน่วย

หากความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจ ด้านภาระหนี้สิน (X_2) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะพบว่า การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ของด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง (Y_1) เพิ่มขึ้น 0.21 หน่วย

สมมติฐานที่ 6 ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลบวกต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรด้านการออมเงิน

ตารางที่ 4.29 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลเชิงบวกต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรด้านการออมเงิน

ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจ	B	SE	β	t	p
ค่าคงที่ (Constant)	4.20	0.21		20.49	0.000*
1. ด้านรายจ่ายครัวเรือน (X_1)	0.26	0.12	0.22	4.53	0.021*
2. ด้านภาระหนี้สิน (X_2)	0.23	0.11	0.19	3.02	0.037*

Multiple R = 0.06^a R Square = 0.00 Adjusted R Square = 0.00 Std. Error = 0.58

* มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.29 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลเชิงบวกต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการออมเงิน พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R) เท่ากับ 0.06 ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R Square) เท่ากับ 0.00 ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ 0.00 และค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐานในการตัดสินใจ (Standard Error) เท่ากับ 0.58 เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า ด้านรายจ่ายครัวเรือน (X_1) ส่งผลเชิงบวกต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริงมากที่สุด โดยมีค่า p-value เท่ากับ 0.021 มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 มีค่า Beta เท่ากับ 0.22 รองลงมาคือ ด้านภาระหนี้สิน (X_2) โดยมีค่า p-value เท่ากับ 0.037 มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 มีค่า Beta เท่ากับ 0.19 ตามลำดับ

ผู้ศึกษาจึงได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวทำนายมาเขียนเป็นสมการทำนายแนวโน้มการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการออมเงิน (Y_2) เขียนเป็นสมการ ดังนี้

$$Y_2 = 4.20 + 0.22 X_1 + 0.19 X_2$$

สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการออมเงิน (Y_2) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ด้านรายจ่ายครัวเรือน (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.22 และด้านภาระหนี้สิน (X_2) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.19 ซึ่งจากค่าสัมประสิทธิ์ดังกล่าวสามารถอธิบายผลได้ดังนี้

หากความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจ ด้านรายจ่ายครัวเรือน (X_1) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะพบว่า การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ของด้านการออมเงิน (Y_2) เพิ่มขึ้น 0.22 หน่วย

หากความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจ ด้านภาระหนี้สิน (X_2) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะพบว่า การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ของด้านการออมเงิน (Y_2) เพิ่มขึ้น 0.19 หน่วย

สมมติฐานที่ 7 ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลเชิงบวกต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรด้านความสามารถในการชำระหนี้

ตารางที่ 4.30 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลเชิงบวกต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรด้านความสามารถในการชำระหนี้

ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจ	B	SE	β	t	p
ค่าคงที่ (Constant)	4.29	0.21		20.42	0.000*
1. ด้านรายจ่ายครัวเรือน (X_1)	0.31	0.13	0.26	5.23	0.003**
2. ด้านภาระหนี้สิน (X_2)	0.25	0.12	0.17	4.16	0.011*

Multiple R = 0.05^a R Square = 0.00 Adjusted R Square = 0.00 Std. Error = 0.60

* มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.30 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลเชิงบวกต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านความสามารถในการชำระหนี้ พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R) เท่ากับ 0.05 ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R Square) เท่ากับ 0.00 ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ 0.00 และค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐานในการตัดสินใจ (Standard Error) เท่ากับ 0.60 เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า ด้านรายจ่ายครัวเรือน (X_1) ส่งผลเชิงบวกต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านความสามารถในการชำระหนี้ มากที่สุด โดยมีค่า p-value เท่ากับ 0.003 มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 มีค่า Beta เท่ากับ 0.26 รองลงมาคือ ด้านภาระหนี้สิน (X_2) โดยมีค่า p-value เท่ากับ 0.011 มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 มีค่า Beta เท่ากับ 0.17 ตามลำดับ

ผู้ศึกษาจึงได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวทำนายมาเขียนเป็นสมการทำนายแนวโน้มการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านความสามารถในการชำระหนี้ (Y_3) เขียนเป็นสมการ ดังนี้

$$Y_3 = 4.29 + 0.26 X_1 + 0.17 X_2$$

สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านความสามารถในการชำระหนี้ (Y_3) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ด้านรายจ่ายครัวเรือน (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.26 และด้านภาระหนี้สิน (X_2) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.17 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งจากค่าสัมประสิทธิ์ดังกล่าว สามารถอธิบายผลได้ดังนี้

หากความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจ ด้านรายจ่ายครัวเรือน (X_1) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะพบว่า การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ของด้านความสามารถในการชำระหนี้ (Y_3) เพิ่มขึ้น 0.26 หน่วย

หากความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจ ด้านภาระหนี้สิน (X_2) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะพบว่า การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ของด้านความสามารถในการชำระหนี้ (Y_3) เพิ่มขึ้น 0.17 หน่วย

สมมติฐานที่ 8 ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลเชิงบวกต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย

ตารางที่ 4.31 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลเชิงบวกต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย

ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจ	B	SE	β	t	p
ค่าคงที่ (Constant)	4.28	0.21		20.37	0.000*
1. ด้านรายจ่ายครัวเรือน (X_1)	0.35	0.13	0.31	4.09	0.019*
2. ด้านภาระหนี้สิน (X_2)	0.31	0.12	0.28	3.32	0.027*

Multiple R = 0.05^a R Square = 0.00 Adjusted R Square = 0.00 Std. Error = 0.60

* มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.30 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลเชิงบวกต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R) เท่ากับ 0.05 ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R Square) เท่ากับ 0.00 ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ 0.00 และค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐานในการตัดสินใจ (Standard Error) เท่ากับ 0.60 เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า ด้านรายจ่ายครัวเรือน (X_1) ส่งผลเชิงบวกต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านความสามารถในการชำระหนี้ มากที่สุด โดยมีค่า p-value เท่ากับ 0.019 มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 มีค่า Beta เท่ากับ

0.31 รองลงมาคือ ด้านภาระหนี้สิน (X_2) โดยมีค่า p-value เท่ากับ 0.027 มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 มีค่า Beta เท่ากับ 0.28 ตามลำดับ

ผู้ศึกษาจึงได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวทำนายมาเขียนเป็นสมการทำนายแนวโน้มการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย (Y_4) เขียนเป็นสมการ ดังนี้

$$Y_4 = 4.28 + 0.31 X_1 + 0.28 X_2$$

สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย (Y_4) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ด้านรายจ่ายครัวเรือน (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.31 และด้านภาระหนี้สิน (X_2) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.28 ซึ่งจากค่าสัมประสิทธิ์ดังกล่าว สามารถอธิบายผลได้ดังนี้

หากความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจ ด้านรายจ่ายครัวเรือน (X_1) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะพบว่า การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ของด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย (Y_4) เพิ่มขึ้น 0.31 หน่วย

หากความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจ ด้านภาระหนี้สิน (X_2) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะพบว่า การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ของด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย (Y_4) เพิ่มขึ้น 0.28 หน่วย

จากผลการวิเคราะห์สมมติฐานปัจจัยด้านคุณลักษณะการทำบัญชีและปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร แสดงดังตารางที่ 4.32

ตารางที่ 4.32 ผลการวิเคราะห์สมมติฐาน

สมมติฐาน	ตัวแปร	อิทธิพล		ทิศทาง
		มีอิทธิพล	ไม่มีอิทธิพล	
สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านลักษณะการทำบัญชีที่ส่งผลเชิงบวกต่อจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง	1. ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทำบัญชี	✓		+
	2. ด้านทักษะการคิดหลักบัญชี		✓	
	3. ด้านการปฏิบัติในการจดบันทึกบัญชี		✓	
	4. ด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	✓		+

ตารางที่ 4.32 ผลการวิเคราะห์สมมติฐาน (ต่อ)

สมมติฐาน	ตัวแปร	อิทธิพล		ทิศทาง
		มีอิทธิพล	ไม่มีอิทธิพล	
สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้าน ลักษณะการทำบัญชีที่ส่งผล เชิงบวกต่อจัดทำบัญชี รายรับ-รายจ่ายของ เกษตรกร ด้านการออมเงิน	1. ด้านความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับทำบัญชี	✓		+
	2. ด้านทักษะการคิดหลัก บัญชี		✓	
	3. ด้านการปฏิบัติในการจด บันทึกบัญชี		✓	
	4. ด้านการประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน	✓		+
สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยด้าน ลักษณะการทำบัญชีที่ส่งผล เชิงบวกต่อจัดทำบัญชี รายรับ-รายจ่ายของ เกษตรกร ด้านความสามารถ ในการชำระหนี้	1. ด้านความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับทำบัญชี	✓		+
	2. ด้านทักษะการคิดหลัก บัญชี		✓	
	3. ด้านการปฏิบัติในการจด บันทึกบัญชี		✓	
	4. ด้านการประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน	✓		+
สมมติฐานที่ 4 ปัจจัยด้าน ลักษณะการทำบัญชีที่ส่งผล เชิงบวกต่อจัดทำบัญชี รายรับ-รายจ่ายของ เกษตรกร ด้านการควบคุม ค่าใช้จ่าย	1. ด้านความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับทำบัญชี	✓		+
	2. ด้านทักษะการคิดหลักบัญชี		✓	
	3. ด้านการปฏิบัติในการจด บันทึกบัญชี		✓	
	4. ด้านการประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน	✓		+

ตารางที่ 4.32 ผลการวิเคราะห์สมมติฐาน (ต่อ)

สมมติฐาน	ตัวแปร	อิทธิพล		ทิศทาง
		มีอิทธิพล	ไม่มีอิทธิพล	
สมมติฐานที่ 5 ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลเชิงบวกต่อจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง	1. ด้านรายจ่ายครัวเรือน	✓		+
	2. ด้านภาระหนี้สิน	✓		+
สมมติฐานที่ 6 ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลเชิงบวกต่อจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรด้านการออมเงิน	1. ด้านรายจ่ายครัวเรือน	✓		+
	2. ด้านภาระหนี้สิน	✓		+
สมมติฐานที่ 7 ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลเชิงบวกต่อจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรด้านความสามารถในการชำระหนี้	1. ด้านรายจ่ายครัวเรือน	✓		+
	2. ด้านภาระหนี้สิน	✓		+
สมมติฐานที่ 8 ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลเชิงบวกต่อจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย	1. ด้านรายจ่ายครัวเรือน	✓		+
	2. ด้านภาระหนี้สิน	✓		+

จากตารางที่ 4.32 แสดงผลการวิเคราะห์สมมติฐานปัจจัยด้านคุณลักษณะการทำบัญชีและปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร สามารถอธิบายได้ ดังนี้

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านลักษณะการทำบัญชีที่ส่งผลเชิงบวกต่อจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่าย

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 8 ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลเชิงบวกต่อจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ด้านรายจ่ายครัวเรือน และด้านภาระหนี้สิน

บทที่ 5

สรุป อธิปไตยผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยด้านคุณลักษณะการทำบัญชีที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร 2) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร เก็บรวบรวมข้อมูลจากเกษตรกรในภาคกลางจำนวน 8 จังหวัด ได้แก่ นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง ลพบุรี สระบุรี สุพรรณบุรี และนครปฐม ซึ่งเป็นผู้ที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตร จำนวน 400 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือ แบบสอบถาม (Questionnaire) จากนั้นนำมาวิเคราะห์ค่าทางสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมุติฐาน สามารถสรุปผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะการจัดทำบัญชีของเกษตรกรในพื้นที่ภาคกลาง

ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะการจัดทำบัญชีของเกษตรกรในพื้นที่ภาคกลาง ประกอบด้วย ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทำบัญชี ทักษะการคิดหลักบัญชี การปฏิบัติในการจดบันทึกบัญชี และการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน พบว่า โดยภาพรวมของเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง ที่ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.46$) เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทำบัญชี ($\bar{X} = 4.48$) รองลงมาคือ ด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 4.47$) ด้านการปฏิบัติในการจดบันทึกบัญชี ($\bar{X} = 4.45$) และด้านทักษะการคิดหลักบัญชี ($\bar{X} = 4.45$) ตามลำดับ

5.1.2 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นต่อการจัดทำบัญชีด้านเศรษฐกิจของเกษตรกรในพื้นที่ภาคกลาง

จากผลการศึกษาระดับความคิดเห็นต่อการจัดทำบัญชีด้านเศรษฐกิจของเกษตรกรในพื้นที่ภาคกลาง ประกอบด้วย รายจ่ายครัวเรือน และภาระหนี้สิน พบว่า โดยภาพรวมของเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง ที่ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.32$) เมื่อพิจารณา

ในรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านรายจ่ายครัวเรือน ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมาคือ ด้านภาระหนี้สิน ($\bar{X} = 4.29$) ตามลำดับ

5.1.3 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นต่อการทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ของเกษตรกรในพื้นที่ภาคกลาง

จากผลการศึกษาระดับความคิดเห็นต่อการทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ของเกษตรกรในพื้นที่ภาคกลาง ประกอบด้วย การรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง การออมเงิน ความสามารถในการชำระหนี้ และการควบคุมค่าใช้จ่าย พบว่า โดยภาพรวมของเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง ที่ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.37$) เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านความสามารถในการชำระหนี้ ($\bar{X} = 4.41$) รองลงมาคือ ด้านการออมเงิน ($\bar{X} = 4.41$) ด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง ($\bar{X} = 4.40$) ด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย ($\bar{X} = 4.27$) ตามลำดับ

5.1.4 ผลการศึกษาปัจจัยด้านคุณลักษณะการทำบัญชีที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร

จากผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านคุณลักษณะการทำบัญชีที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร โดยการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านลักษณะการทำบัญชีที่ส่งผลเชิงบวกต่อจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทำบัญชี และด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านลักษณะการทำบัญชีที่ส่งผลเชิงบวกต่อจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการออมเงิน พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการออมเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทำบัญชี และด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านลักษณะการทำบัญชีที่ส่งผลเชิงบวกต่อจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านความสามารถในการชำระหนี้ พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านความสามารถในการชำระหนี้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทำบัญชี และด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 4 ปัจจัยด้านลักษณะการทำบัญชีที่ส่งผลเชิงบวกต่อจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวก

กับ การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทำบัญชี มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

5.1.5 ผลการศึกษาปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร

จากผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร โดยการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 5 ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลเชิงบวกต่อจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง ได้แก่ ด้านรายจ่ายครัวเรือน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และด้านภาระหนี้สิน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 6 ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลเชิงบวกต่อจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการออมเงิน พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านความสามารถในการชำระหนี้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ด้านรายจ่ายครัวเรือน และด้านภาระหนี้สิน

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 7 ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลเชิงบวกต่อจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านความสามารถในการชำระหนี้ พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านความสามารถในการชำระหนี้ ได้แก่ ด้านรายจ่ายครัวเรือน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และด้านภาระหนี้สิน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 8 ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลเชิงบวกต่อจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ด้านรายจ่ายครัวเรือน และด้านภาระหนี้สิน

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 ปัจจัยด้านคุณลักษณะการทำบัญชีที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร

จากผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านคุณลักษณะการทำบัญชีที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร พบว่า ปัจจัยด้านคุณลักษณะการทำบัญชี ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ

ทำบัญชี และด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ส่งผลเชิงบวกต่อจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง ด้านการออมเงิน ด้านความสามารถในการชำระหนี้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และปัจจัยด้านลักษณะการทำบัญชีที่ส่งผลเชิงบวกต่อจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทำบัญชี มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้ เนื่องจาก การจัดบันทึกรายรับและจ่ายประจำวันของครัวเรือนเกษตรกรในพื้นที่ภาคกลางที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการรับและการจ่ายเงินสดในครัวเรือน โดยเกษตรกรในพื้นที่ภาคกลางนำเอาข้อมูลบัญชีครัวเรือนมาใช้ประโยชน์ในการช่วยวางแผนการเงินของครอบครัวในอนาคต และสามารถนำไปใช้แก้ไขปัญหาหนี้สิน เพื่อความเป็นอยู่ของครอบครัวที่ดีขึ้นของครอบครัว ด้วยการตัดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นออก ทำให้ทราบเงินสดคงเหลือ นำมาซึ่งการสร้างควมสามัคคีภายในครอบครัว เนื่องจากการทำบัญชีครัวเรือนทำให้สามารถสร้างสมดุลรายได้และค่าใช้จ่าย และช่วยให้สมาชิกในครอบครัวรู้จักสถานะภาพทางการเงินที่แท้จริงของเกษตรกร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กิตติชัย นวลทอง (2557) กล่าวว่า สิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน จำเป็นต้องบันทึก จัดทำ เพื่อเป็นแนวทางในการนำมาประเมินและวิเคราะห์ถึงฐานะของครอบครัว เพราะการจัดบันทึกจะทำให้ทราบถึงที่มาของเงิน และรายการที่ทำให้เงินรั่วไหลออก เมื่อเอารายการเหล่านั้นมาประเมินและแยกแยะออกเป็นหมวดหมู่ นำแต่ละหมวดมาวิเคราะห์ก็จะทำให้พบเงินในส่วนที่เก็บได้ คือการออมไว้ใช้จ่าย ยามฉุกเฉิน การจัดบันทึกรายการต่างๆ ในครัวเรือน จึงมีความจำเป็นสำหรับการจัดทำแผนหรือเป้าหมายทางการเงินในครอบครัวเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น แผนหรือเป้าหมายการเงินในครัวเรือนจึงต้องควบคู่กับระบบบัญชีในครัวเรือน ซึ่งต้องกำหนดรูปแบบให้มีความสอดคล้องกัน มีการกำหนดรายการแยกเป็นหมวดหมู่ ด้านรายรับ - รายจ่าย ที่ง่ายต่อการจัดบันทึก อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์รัก พุ่มเจริญ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร และแนวทางในการส่งเสริมให้เกษตรกรมีการจัดทำบัญชีรายรับและรายจ่ายที่เหมาะสม ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่งผลให้เกษตรกรจัดทำบัญชีรายรับและรายจ่าย ได้แก่ การมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนและเป้าหมายที่จัดทำอย่างชัดเจน และสอดคล้องกับการศึกษาของ พิมพ์พิศา วรณวิจิตร และ ปวีณา กองจันทร์ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในจังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านความรู้ทางด้านบัญชีของผู้จัดทำบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์ ตลอดจนสอดคล้องกับการศึกษาของ Rubin (2000) ได้ศึกษา “อุปนิสัยของนักบัญชีที่มีประสิทธิภาพ” ผลการศึกษาพบว่า นักบัญชีที่มีประสิทธิภาพจะเป็นผู้ที่มีการวางแผนในการทำงานสิ่งต่าง ๆ ล่วงหน้า ก่อนที่จะสั่งให้ทำ เป็นผู้แสวงหาทางเลือกใหม่ ๆ ไม่หยุดนิ่ง เป็นผู้ที่มีเป้าหมายอยู่ในใจจัดลำดับ

ความสำคัญของงาน เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายนั้นได้ และเป็นผู้ที่เข้าใจและจัดลำดับงานได้อย่างเป็นระบบ

และผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านคุณลักษณะการทำบัญชี ด้านทักษะการคิดหลักบัญชี และด้านการปฏิบัติในการจัดบันทึกบัญชี ไม่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง ด้านการออมเงิน ด้านความสามารถในการชำระหนี้ และด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ เนื่องจากในการวิเคราะห์ความแตกต่างระดับความรู้และความสามารถของนักบัญชีในสถานประกอบการที่มีสภาพทั่วไปแตกต่างกัน มีระดับความรู้และความสามารถแตกต่างกันออกไปนั้น ย่อมมีความต้องการนักบัญชีที่มีความรู้ความสามารถที่แตกต่างกัน เพื่อให้สามารถบริหารจัดการงานด้านบัญชีที่ตรงกับประเภทของธุรกิจนั้น ๆ ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ แสงเดือน อยู่เกิด (2562) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของกลุ่มศิลปินหัตถกรรมในเขตจังหวัดภาคกลาง พบว่า ปัจจัยด้านทัศนคติการทำบัญชี และปัจจัยด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดบันทึกบัญชี มีอิทธิพลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน ด้านรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง และด้านการเก็บออมเงิน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

5.2.2 ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ของเกษตรกร

จากผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจ ได้แก่ ด้านรายจ่ายครัวเรือน และด้านภาระหนี้สิน ส่งผลเชิงบวกต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการออมเงิน และด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อีกทั้งปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจ ได้แก่ ด้านรายจ่ายครัวเรือน และด้านภาระหนี้สิน ส่งผลเชิงบวกต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง และด้านความสามารถในการชำระหนี้ ได้แก่ ด้านรายจ่ายครัวเรือน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และด้านภาระหนี้สิน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ เนื่องจาก การบันทึกรายได้และรายจ่าย แม้จะถือเป็นประโยชน์ที่ผู้ทำบัญชีครัวเรือน โดยการมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น มีค่าใช้จ่ายที่ลดลง ก็ส่งผลต่อการมีระดับเงินออมเพิ่มขึ้นหนี้สินลดลงตามมา และสามารถแก้ไขปัญหาหนี้สินของครัวเรือนได้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ให้มันให้เกิดความพอเพียง ความพอประมาณกับตัวเอง ดำรงอยู่อย่างพอมีพอใช้ไม่เดือดร้อน ด้วยเหตุนี้ ปัจจัยทางด้านสภาพเศรษฐกิจจึงส่งผลต่อการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรในพื้นที่ภาคกลาง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชนเขตที่ 7 (2560) ได้อธิบายไว้ว่า ครัวเรือนจะพึ่งตนเองได้ต้องจะต้องมีการลดและควบคุมรายจ่ายเพื่อให้ครัวเรือนเกิดการออมอย่างน้อย 1 ใน 4 ส่วนของรายจ่ายในครัวเรือน จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ครัวเรือนต้องเรียนรู้และจัดทำบัญชีรับจ่ายของครัวเรือนตนเอง ได้แก่ (1) เรียนรู้บันทึก หนี้สิน รายได้ รายจ่ายของครัวเรือน (2) สามารถวางแผนควบคุมรายจ่ายของครัวเรือน (3) สร้างวินัยการใช้เงินของครัวเรือนและสมาชิกในครัวเรือน และ (4) ครัวเรือนมีเงินออมไว้ใช้ในยามฉุกเฉินและในอนาคต นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ

ปภาพิต ศรีสว่างวงศ์ (2562) ศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดทำบัญชีครัวเรือนสู่การสร้างภูมิปัญญาทางบัญชีภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของวิสาหกิจชุมชนจังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า ด้านเกณฑ์รายรับ ด้านเกณฑ์รายจ่าย ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของวิสาหกิจชุมชนจังหวัดมหาสารคาม และสอดคล้องกับงานวิจัยของวาริพิน มงคลสมัย (2559) ศึกษาเรื่อง การจัดการความรู้ทางบัญชีตามแนวคิด เศรษฐกิจพอเพียง พบว่า การนำแนวพระราชดำริ เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางในการใช้จ่ายเงิน ทำให้ชุมชนลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นและมีเงินออมมากขึ้น ตลอดจนสอดคล้องกับการศึกษาของ Veeken & Woulers (2002) ได้ศึกษาการใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีในการบริหารการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทก่อสร้าง พบว่า บริษัทก่อสร้างจะมีการวางแผนการดำเนินงานก่อนที่จะเริ่มโครงการ และมีการนำข้อมูลทางการบัญชีมาใช้ในการตัดสินใจในเรื่องของการตั้งราคา ราคาที่คาดหวัง และต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดในแต่ละโครงการ การใช้ข้อมูลทางการบัญชีนั้นผู้บริหารระดับสูงนำข้อมูลทางการบัญชีเกี่ยวกับต้นทุนของโครงการที่เกิดขึ้นจริงมาใช้ เพื่อประเมินผลประกอบการของโครงการว่ามีกำไรหรือขาดทุนและการใช้พยากรณ์เหตุการณ์ในอนาคตเพื่อใช้ในการวางแผนกลยุทธ์ และเปรียบเทียบข้อมูลเพื่อใช้สำหรับการวางแผนการดำเนินงาน

5.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษา

5.3.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

1. จากผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านคุณลักษณะการทำบัญชี ด้านทักษะการคิดหลักบัญชี ไม่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ดังนั้น หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการคิดหลักการทำบัญชี เพื่อเป็นการกระตุ้นให้กลุ่มเกษตรกรในเขตภาคกลางเกิดความสนใจการทำบัญชีบัญชีรายรับ-รายจ่ายมากขึ้น

2. จากผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านคุณลักษณะการทำบัญชี ด้านการปฏิบัติในการจดบันทึกบัญชี ไม่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ดังนั้น หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้เกษตรกรการฝึกปฏิบัติจดบันทึกบัญชีครัวเรือนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเพิ่มทักษะความชำนาญด้านการปฏิบัติในการบันทึกบัญชีมากยิ่งขึ้น ให้สามารถนำข้อมูลทางการบัญชีมาจดบันทึกบัญชีครัวเรือนมาวิเคราะห์แก้ปัญหาได้

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร องค์การบริหารส่วนตำบล สถาบันเกษตรกร เป็นต้น ควรเข้าไปจัดทำแผนการอบรมและสร้างอาสาสมัครในชุมชนเพื่อให้คำแนะนำ ติดตาม และคอยดูแลส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ภาคกลางเห็นถึงความสำคัญของการทำบัญชีครัวเรือน เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการทำบัญชีครัวเรือนที่ถูกต้อง และเห็นถึงผลประโยชน์ของการทำบัญชีครัวเรือนของกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ภาคกลางอย่างแท้จริง ซึ่ง

จะช่วยส่งเสริมให้ผู้จัดทำบัญชีครัวเรือนของกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ภาคกลางมีวินัยทางการเงิน และสามารถลดภาระหนี้สินที่มีอยู่ได้เร็วขึ้น

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร องค์การบริหารส่วนตำบล สถาบันเกษตรกร เป็นต้น ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนเพื่อกระตุ้นความสนใจและเสริมสร้างองค์ความรู้เรื่องการทำบัญชีครัวเรือนให้กับกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ภาคกลางเพื่อให้เข้าใจวิธีการควบคุมค่าใช้จ่าย รู้จักการวางแผนการใช้จ่ายเงินเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็ง และช่วยให้สถานการณ์การเงินของกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ภาคกลางดีขึ้น ตลอดจนวางแนวทางส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้การจัดทำบัญชีครัวเรือนของกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ภาคกลางเกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีที่สุด ควรมีการนำเสนอขั้นตอน การปฏิบัติและวิธีการที่ชัดเจนเกี่ยวกับกระบวนการใช้บัญชีครัวเรือนเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ง่ายขึ้น สามารถรู้รายรับรายจ่าย รู้ต้นทุนอาชีพได้ทันเวลา และจะได้ช่วยกำหนดรูปแบบการบันทึกบัญชีที่เหมาะสมตรงตามความต้องการ ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นให้กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ภาคกลางเกิดความสนใจการทำบัญชีครัวเรือนมากขึ้น

5.3.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะให้มีการต่อยอดการทำการศึกษาในเชิงคุณภาพ โดยวิธีการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึก เพราะจะทำให้งานวิจัยมีหลากหลายมุมมองและหลากหลายรูปแบบมากขึ้น ทั้งนี้ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการส่งเสริมให้ครัวเรือนกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ภาคกลางเกิดความสนใจและตระหนักถึงความสำคัญของการจัดทำบัญชีครัวเรือนมากยิ่งขึ้น

2) ควรมีการศึกษาองค์ประกอบ ปัจจัยที่ส่งเสริมการจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่ายในครัวเรือน ในมุมมองด้านอื่น ๆ ที่ไม่ได้นำมาศึกษาในครั้งนี้ เพื่อศึกษาเพิ่มเติมว่า มีองค์ประกอบด้านใดอีก ที่อาจจะส่งผลต่อการจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่ายในครัวเรือน

บรรณานุกรม

- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. (2553). **ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ปี 2553.** (ออนไลน์). จาก https://www.cad.go.th/ewtadmin/ewt/cadweb_org/coopEconomically/coop2553/alltype_stt53.html.
- กิตติชัย นวลทอง. (2557). **คู่มือความรู้ทางการเงินฉบับสมบูรณ์.** (ออนไลน์) จาก <http://www.pandinthong.com/knowledgebase-preview/372891791792>.
- กิติพัฒน์ ล้อมฉิมพลี. (2557). **ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนชุมชนบ้านคลองบางโพธิ์เหนือ จังหวัดปทุมธานี.** สารนิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- เกรียงไกร ศิลปะรัมย์. (2558). **การศึกษาองค์ประกอบการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนกรณีศึกษาเกษตรกรชาวสวนยางพารา ตำบลบางขัน อำเภอบางขัน จังหวัดนครศรีธรรมราช.** สารนิพนธ์ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- เขาวลัย พงศ์ผาติโรจน์ และวรศักดิ์ ทุมมานนท์. (2552). **หลักการบัญชี 1.** กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไชยา ทองด้อย. (2555). **ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกร ในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์.** (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ณัฐภัทร คาสิ่งห้วงษ์. (2558). **การวางแผนชำระหนี้ของเกษตรกรรายย่อยด้วยบัญชีครัวเรือนกรณีศึกษาลูกค้าเกษตรกรธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาปางหล่อง อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู.** วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์, 10(15), 13-23.
- دنุพล วิเชียร. (2559). **ประสิทธิผลในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี.** วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา, 10(1), 295-311.
- ต่อศักดิ์ จิตต์วัฒนา. (2555). **การศึกษาการรับรู้และการปฏิบัติในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของกลุ่มเกษตรกรในตำบลบ้านนา อำเภอแกลง จังหวัดระยอง.** วิทยาลัยเฉลิมกาญจนา.
- ถนอมพรรณ ดิษฐ์สันเทียะ. (2544). **ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกรณีศึกษา กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในเขตตำบลสีมูม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา.** เครือข่ายความร่วมมือห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม (การศึกษาปัญหาพิเศษปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, คณะบริหารธุรกิจ.

- ทิจากร สารานุกรมราชภัฏ. (2555). การบันทึกบัญชีรายรับ - รายจ่าย. (ออนไลน์) จาก <https://sites.google.com/site/kruticha/bth-reiyn/ngan-thurkic/hnwy-thi-4-kin-xyu-xyang-chlad/kar-banthuk-baychi-rayrab-ray-cay>.
- ธรรมชูนก นิลมณี. (2558). การศึกษาพฤติกรรมและสภาพปัญหาการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อลดปัญหาหนี้สินของเกษตรกรจังหวัดปราจีนบุรี. สารนิพนธ์ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ธานินทร์ อุดมศรี. (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือนในตำบลหารแก้ว อำเภอหางตงจังหวัด เชียงใหม่. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นภาพร ลิขิตวงศ์ขจร. (2550). บัญชีครัวเรือน : เครื่องมือสู่เศรษฐกิจพอเพียง. วารสารศูนย์บริการวิชาการมหาวิทยาลัยขอนแก่น. 3(15), 25 – 29.
- นัฐกานต์ ทิพย์โสทธิ. (2559). ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติ ของประชาชนในการทำบัญชีครัวเรือนของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ. วารสารวิชาการ, 1(1), 941-952.
- ปภาพิต ศรีสว่างวงศ์. (2562). แนวทางการจัดทำบัญชีครัวเรือนสู่การสร้างภูมิปัญญาทางบัญชีภายใต้ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของวิสาหกิจชุมชนจังหวัดมหาสารคาม. (รายงานผลการวิจัย). มหาสารคาม:มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ประเวศ วะสี. (2550). เศรษฐกิจพอเพียงและประชาสังคม แนวทางพลิกฟื้นเศรษฐกิจสังคม. กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน.
- ผกามาศ มูลวันดี. (2559). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อของพฤติกรรมในการจัดทำบัญชีครัวเรือนที่มีต่อคุณภาพชีวิตในครอบครัวของเกษตรกรบ้านหนองตาไก่ ตำบลลุมพิก อำเภอเมืองจังหวัดบุรีรัมย์. วารสารวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 11(2), 26-40.
- พิมพ์รัก พุ่มเจริญ. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรและแนวทางในการส่งเสริมให้เกษตรกรมีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายที่เหมาะสม. สารนิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ภัทรณรินทร์ นิลวดีพิพัฒน์. (2554). ประโยชน์ของการทำบัญชีครัวเรือน. (ออนไลน์) จาก <http://research.psru.ac.th>.
- ภัทรา เรื่องสินปัญญา. (2555). บัญชีครัวเรือน เรื่องใกล้ตัวที่ถูกลืมข้าม. วารสารวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. 7(1) : 20-28.
- ภาวินีย์ ธนาอนวัช. (2556). บัญชีครัวเรือนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อชีวิตที่พอเพียง. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- รงค์ ประพันธ์พงศ์. (2550). เศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่. กรุงเทพฯ : เอลโล่การพิมพ์.

- รัฐนันท์ พงศ์วิทธิธอร์ และ นิศรา จันท์เจริญสุข. (2556). การจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วม เพื่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น*, 7 (1).
วันเพ็ญ เพ็ญสมพงษ์. (2551). *สิ่งที่ได้เรียนรู้ การเรียนรู้*. (ออนไลน์) จาก <https://www.gotoknow.org/posts/166314>.
- วิจัยธุรกิจธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์. (2565). *บทวิเคราะห์เศรษฐกิจ ปี 2566*. (ออนไลน์). จาก <https://www.lhbank.co.th/th/economic-analysis/>.
- สนธิญา สุวรรณราช. (2552). ผลกระทบของความรู้ความเข้าใจทัศนคติการส่งเสริมสนับสนุนและ ปัญหาอุปสรรคที่มีต่อพฤติกรรมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของสมาชิก การศึกษาเชิงประจักษ์ สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนทิพย์ช้าง ตำบลปงยางคก อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง. *วารสารทางวิชาการ*, 15(2), 151-159.
- สารสมร สังข์เมฆ. (2559). การจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนในชุมชนเกาะยาวใหญ่จังหวัดพังงา. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์*. 1(3), 26-35.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2565). *หนี้สินของครัวเรือนเกษตร พ.ศ. 2562*. (ออนไลน์). จาก http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/pubs/e-book/Agri_Household_Deb62/18/index.html.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2565). *หนี้สินของครัวเรือนเกษตร พ.ศ. 2562*. (ออนไลน์). จาก http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/pubs/e-book/Agri_Household_Deb62/18/index.html.
- สุกัญญา ชัยวิชู. (2551). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมในการจัดทำบัญชีประชากร*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์วาสุกรี.
- สุภัทรพร ทวีจันทร์. (2556). การบูรณาการบัญชีครัวเรือนเพื่อเสริมสร้างภูมิปัญญาทางบัญชีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษาชุมชนบ้านกลางตำบลชะยูง อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ. *วารสารบัณฑิตศึกษา*, 10 (48).
- สุเมธ ตันติเวชกุล. 2550. *ข้าแผ่นดินสอนลูก*. กรุงเทพฯ: มติชน.
- แสงเดือน อยู่เกิด. (2562). *ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของกลุ่มศิลปหัตถกรรมในเขตจังหวัดภาคกลาง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาบัญชี. มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- อรทัย ดุษฎีคำเกิง. (2557). *ทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรกรลูกค่านาการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่*. มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

อารยา อิงไฟบุลย์กิจ. (2559). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรจังหวัดสุรินทร์.**
สารนิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
วิทยาเขตสุรินทร์.

BIBLIOGRAPHY

- Carnegie & Edwards (2001). **The construction of professional accountant: the case of the Incorporated Institute of Accountants, Victoria (1886)**. Accounting, Organizations and Society
- Carnegie, Garry and Stephen, P.Walker. (2007). **Household Accounting in Australia**, from http://www.researchgate.net/publication/227428824_Household_accounting_in_Australia_Prescription.
- Kavanagh, & Drennan. (2008). What skills and attributes does an accounting graduate need? evidence from student perceptions and employer expectations. **Accounting & Finance**, 48(2), 279-300.
- Lembke & Smith.(2001). **Financial accounting**. New York: John Willey Sons.
- Okoro, J. (2013) Assessment of accounting competencies possessed by Postgraduate University Business Education Students to Handle Entrepreneurship Business Challenges in Nigeria. **World Journal of Education**, 4(1),1-10.
- Pongwiritthon, R., & Janjaroensuk, N. (2013). Preparation of Household Accounting for Sustainable Community Development. **FEU Academic Review**, 7(1), 23-36.
- Rahmah, Ismail. (2012). **The relationship between income, expenditure and household savings in Peninsular Malaysia**. from <http://www.majcafe.com/wp-content/uploads/2018/04/artikel-11-2012>.
- Rubin D.C. (Ed.). (1996). **Remembering our past: Studies in autobiographical memory**. Cambridge, England: Cambridge University Press.
- Swangnate, S. (2004). **The level of expectation of listed company's financial and accounting executive toward the characteristics of accountants**. Master's thesis, Business Administration, Kasetsart University.
- Veeken, Henk J.M. & Mare J.F. Wouters. (2002). **Using Accounting Information Systems by Operations Managers in a Project Company**. Management Accounting.

Vidisha, Gunesh Ramlugun. (2012). **An Evaluation of Household Accounting in Mauritius.** from

<http://www.macrothink.org/journal/index.php/ijafjr/article/view/9840>.

Woodcock, M. (1983). **What is Team work. Hecturetics 1-9 in team Deveioption Manual.** London: Government.

Yamane, Taro. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis.** (3rd ed.). New York: Harperand Row Publications.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้ เป็นแบบสอบถามเพื่อการทำวิจัย การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง โดยแบบสอบถามประกอบด้วย

ตอนที่ 1: ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2: ปัจจัยด้านคุณลักษณะการจัดทำบัญชีที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง

ตอนที่ 3: ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง

ตอนที่ 4: การทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร

ตอนที่ 5: ข้อเสนอแนะ

เพื่อการดำเนินการเก็บข้อมูลที่เป็นจริงผู้ศึกษาใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านผู้ตอบแบบสอบถามดำเนินการตอบแบบสอบถามตามความจริง คำตอบนี้จะไม่มีการเปิดเผยต่อผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ศึกษาจะเก็บคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นความลับและนำเสนอผลการวิเคราะห์ในภาพรวมเท่านั้น ขอขอบพระคุณอย่างสูง

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามนี้

ชวนชื่น อ้นจิ้น

นักศึกษาหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ตอนที่ 1: ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] ที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

[] ชาย

[] หญิง

2. อายุ

[] 15-30 ปี

[] 31-40 ปี

[] 41-50 ปี

[] มากกว่า 50 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม

[] ประถมศึกษา

[] มัธยมศึกษา

[] ปวช./ปวส./อนุปริญญา

[] ปริญญาตรี

[] สูงกว่าปริญญาตรี

4. จำนวนสมาชิกในครอบครัว

[] มีสมาชิกในครอบครัว 1-3 คน

[] มีสมาชิกในครอบครัว 4-6 คน

[] มีสมาชิกในครอบครัว 7 คนขึ้นไป

5. รายได้รวมของครัวเรือน (เฉลี่ยต่อเดือน)

[] ไม่เกิน 5,000 บาท

[] 5,001 – 10,000 บาท

[] 10,001 – 20,000 บาท

[] 20,001 – 30,000 บาท

[] มากกว่า 30,000 บาท

6. ท่านทำบัญชีครัวเรือนสม่ำเสมอเพียงใด

[] ทุกวัน

[] 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์

[] 3-4 ครั้งต่อสัปดาห์

[] 5 ครั้งต่อสัปดาห์

[] มากกว่า 5 ครั้งต่อสัปดาห์

[] ไม่เคย

7. รายจ่ายรวม (เฉลี่ยต่อเดือน)

[] ต่ำกว่า 4,000 บาท

[] 4,001 – 10,000 บาท

[] 10,001 – 20,000 บาท

[] มากกว่า 20,000 บาท

8. ปัจจุบันท่านมีหนี้สินหรือไม่

มีหนี้สิน

ไม่มีหนี้สิน

9. ภาระหนี้สินของครัวเรือนรวมในปัจจุบัน

ต่ำกว่า 50,000 บาท

50,001 – 100,000 บาท

100,001 – 200,000 บาท

มากกว่า 200,000 บาท

10. แหล่งที่มาของหนี้สิน

สินค้าอุปโภค บริโภค

อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้

ยานพาหนะ

บ้าน ที่ดิน

อื่น ๆ (ระบุ)

ส่วนที่ 2: ปัจจัยด้านคุณลักษณะการจัดการทำบัญชีที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

โดยกำหนดค่าคะแนนระดับความคิดเห็น แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับความสำคัญมากที่สุด ระดับคะแนน 5 คะแนน

ระดับความสำคัญมาก ระดับคะแนน 4 คะแนน

ระดับความสำคัญปานกลาง ระดับคะแนน 3 คะแนน

ระดับความสำคัญน้อย ระดับคะแนน 2 คะแนน

ระดับความสำคัญน้อยที่สุด ระดับคะแนน 1 คะแนน

ด้านคุณลักษณะการจัดการทำบัญชี	ระดับความคิดเห็น					
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
	5	4	3	2	1	
ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทำบัญชี						
1.	การทำบัญชีสามารถวางแผน บริหารการเงิน เป็นส่วนช่วยใน การพัฒนาตนเอง ได้ฝึกความมี เหตุมีผล รู้จักความพอประมาณ					

ด้านคุณลักษณะการจัดทำบัญชี		ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
2.	การบันทึกรายรับรายจ่ายประจำวัน ประจำเดือน ได้เห็นภาพรวมว่าตนเองและครอบครัวมีรายรับและรายจ่ายเท่าไร และจากแหล่งใด					
3.	การทำบัญชีทำให้ท่านลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นเพื่อให้มีเงินออมสูงขึ้น					
4.	การทำบัญชีจะต้องมีการเก็บข้อมูล รายรับและรายจ่าย ที่ถูกต้อง					
ทักษะการคิดหลักบัญชี						
5.	ท่านมีความรู้ความเข้าใจในการคิดหลักการบัญชีได้ดี					
6.	ท่านเชื่อว่าทักษะการคิดตามหลักการบัญชีจะช่วยในการทำงานเป็นระบบมากยิ่งขึ้น					
7.	การทำบัญชีของท่าน ทำให้ท่านสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน					
8.	การทำบัญชี ทำให้ครัวเรือนมีวินัยทางการเงิน สามารถลดภาระหนี้สินที่มีอยู่ได้เร็วขึ้น					
การปฏิบัติในการจดบันทึกบัญชี						
9.	ท่านมีความรู้ความเข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติในการจดบันทึกบัญชีครัวเรือนเป็นอย่างดี					

ด้านคุณลักษณะการจัดทำบัญชี		ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
10.	ท่านมีการจดบันทึกรายการที่เกิดขึ้นทุกครั้งที่มีรายรับ-รายจ่ายเกิดขึ้นเป็นกิจวัตร					
11.	ท่านมีการจดบันทึกบัญชีครัวเรือนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเพิ่มทักษะความชำนาญด้านการปฏิบัติในการบันทึกบัญชีมากยิ่งขึ้น					
12.	สามารถนำข้อมูลทางการบัญชีมาจดบันทึกบัญชีครัวเรือนมาวิเคราะห์แก้ปัญหาได้					
การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน						
13.	สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ด้านการจัดทำบัญชีครัวเรือนไปบูรณาการในการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม					
14.	มีความเข้าใจในหลักการจัดทำบัญชีครัวเรือนเป็นอย่างดี จึงสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจของการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
15.	ท่านนำความรู้ที่ได้รับจากการจัดทำบัญชีครัวเรือนไปปรับใช้ในการประกอบการวางแผนการดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดี					
16.	ท่านสามารถสรุปเทคนิคหรือวิธีการจัดทำบัญชีครัวเรือนที่					

ด้านคุณลักษณะการจัดทำบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
เข้าใจได้ง่ายๆ จึงทำให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน					

ตอนที่ 3: ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

โดยกำหนดค่าคะแนนระดับความคิดเห็น แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับความสำคัญมากที่สุด ระดับคะแนน 5 คะแนน

ระดับความสำคัญมาก ระดับคะแนน 4 คะแนน

ระดับความสำคัญปานกลาง ระดับคะแนน 3 คะแนน

ระดับความสำคัญน้อย ระดับคะแนน 2 คะแนน

ระดับความสำคัญน้อยที่สุด ระดับคะแนน 1 คะแนน

ด้านสภาพเศรษฐกิจ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
รายจ่ายครัวเรือน					
1.	ท่านวิเคราะห์การจ่ายเงินอย่างถูกต้องเพื่อช่วยให้สามารถวางแผนการใช้จ่ายได้ดี				
2.	ท่านสามารถคำนวณรายจ่ายในแต่ละเดือนจะช่วยจัดสรรค่าใช้จ่าย ทรัพยากรที่ท่านมีอยู่อย่างเหมาะสมและคุ้มค่า				

ด้านสภาพเศรษฐกิจ		ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
3.	ท่านมีการสรุปผลการใช้จ่ายเงินแต่ละเดือน เพื่อควบคุมค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นได้เป็นอย่างดี					
ภาระหนี้สิน						
4.	ท่านสามารถจัดการแผนการใช้จ่ายเงินได้โดยไม่พยายามก่อหนี้สิน					
5.	ท่านมีภาระหนี้สินน้อยกว่ารายรับต่อเดือน					
6.	ท่านมีเงินเพียงพอกับความ ต้องการในปัจจุบัน จึงไม่มีความจำเป็นในการกู้ยืมเงินเพิ่ม (การเป็นหนี้ซ้าลดลง)					

ตอนที่ 4 : การทำบัญชีรายรับรายจ่ายของเกษตรกร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

โดยกำหนดค่าคะแนนระดับความคิดเห็น แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับความสำคัญมากที่สุด	ระดับคะแนน	5 คะแนน
ระดับความสำคัญมาก	ระดับคะแนน	4 คะแนน
ระดับความสำคัญปานกลาง	ระดับคะแนน	3 คะแนน
ระดับความสำคัญน้อย	ระดับคะแนน	2 คะแนน
ระดับความสำคัญน้อยที่สุด	ระดับคะแนน	1 คะแนน

ข้อมูลเกี่ยวกับการทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย		ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
การรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง						
1.	ท่านทราบถึงที่มาของรายได้ และรายจ่ายมาจากแหล่งใด					
2.	ท่านทราบรายละเอียดของรายรับ และรายจ่ายของครัวเรือน					
3.	สามารถแยกรายรับ และรายจ่ายของครัวเรือนได้					
4.	รับรู้ และเข้าใจเกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือน					
การออมเงิน						
5.	การทำบัญชี ทำให้ครัวเรือนมีเงินเหลือเพื่อการเก็บออมไว้ใช้ในอนาคต					
6.	การทำบัญชีทำให้มีการใช้จ่ายได้อย่างรอบคอบและไม่ฟุ่มเฟือย					

ข้อมูลเกี่ยวกับการทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย		ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
7.	การทำบัญชีทำให้สามารถวางแผนการเพื่อเพิ่มรายรับหรือลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นได้					
8.	การทำบัญชีทำให้มีชีวิตและความเป็นอยู่ของครอบครัวดีขึ้น และมีความสุข					
ความสามารถในการชำระหนี้						
9.	การทำบัญชีช่วยสร้างความน่าเชื่อถือและรักษาเครดิตของท่านได้ ทำให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่าย					
10.	การทำบัญชีช่วยให้ท่านสามารถวางแผนชำระหนี้ได้ตรงตามเวลาที่กำหนด					
11.	บัญชีช่วยบริหารจัดการหนี้สินที่จัดหามา เพื่อใช้จ่ายให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และให้คุ้มค่างับภาระดอกเบี้ยที่เกิดขึ้น					
12.	สามารถนำเสนอสมุดบัญชี ไปเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาสินเชื่อ					
การควบคุมค่าใช้จ่าย						
13.	ท่านทราบรายละเอียดค่าใช้จ่าย ต้นทุนการผลิตที่ใช้ในการทำเกษตรกรรมในครัวเรือน					

ข้อมูลเกี่ยวกับการทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย		ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
14.	ท่านทราบถึงสัดส่วนของต้นทุนผลิตต่อกำไรในทำเกษตรกรในครัวเรือน					
15.	สามารถวิเคราะห์ต้นทุนทำเกษตรกรและกำไร โดยนำมาจากรายละเอียดการจัดทำบัญชี และนำไปใช้วางแผนทรัพยากรที่มีให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับครัวเรือน					
16.	การทำบัญชีเป็นสิ่งที่มีความประโยชน์ในการควบคุมค่าใช้จ่าย ต้นทุนทำเกษตรกรของครัวเรือนท่าน					

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข
แบบตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ
โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือการวิจัย (IOC)

เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง

คำชี้แจง: 1. แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือการวิจัยฉบับนี้ อยู่ในขั้นตอนการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง” จัดทำขึ้นเพื่อตรวจสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ของแบบสอบถามและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

2. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัจจัยด้านคุณลักษณะการจัดทำบัญชีที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง

ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง

ตอนที่ 4 การทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาแบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือการวิจัย (IOC) ฉบับนี้ ว่ามีความสอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ของการวิจัยเรื่องนี้หรือไม่โดยการให้คะแนนในแต่ละข้อคำถามตามเกณฑ์การให้คะแนนในระบบ IOC โดยการทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ซึ่งเกณฑ์การให้คะแนนในระบบ IOC มีดังนี้

1) ให้ +1 คะแนน เมื่อ**แน่ใจ**ว่าข้อนี้มีเนื้อหา**สอดคล้อง**กับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

2) ให้ 0 คะแนน เมื่อ**ไม่แน่ใจ**ว่าข้อนี้มีเนื้อหา**สอดคล้อง**กับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

3) ให้ -1 คะแนน เมื่อ**แน่ใจ**ว่าข้อนี้มีเนื้อหา**ไม่สอดคล้อง**กับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ: โปรดพิจารณาว่าข้อความเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร โดยการทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญหรือให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	สอดคล้อง (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่สอดคล้อง (-1)	
1 เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง				
2 อายุ ☐ 15-30 ปี ☐ 31-40 ปี ☐ 41-50 ปี ☐ อายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป				
3 ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม ☐ ประถมศึกษา ☐ มัธยมศึกษา/ปวช. ☐ ปริญญาตรี/เทียบเท่า/สูงกว่า				
4 จำนวนสมาชิกในครอบครัว ☐ มีสมาชิกในครอบครัว 1-3 คน ☐ มีสมาชิกในครอบครัว 4-6 คน ☐ มีสมาชิกในครอบครัว 7 คนขึ้นไป				

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	สอดคล้อง (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่สอดคล้อง (-1)	
5 รายได้รวมของครัวเรือน (เฉลี่ยต่อเดือน) ☐ ต่ำกว่า 5,000 บาท ☐ 5,001 – 10,000 บาท ☐ 10,001 – 20,000 บาท ☐ 20,001 – 30,000 บาท ☐ มากกว่า 30,001 บาท				
6 ท่านทำบัญชีครัวเรือนสม่ำเสมอเพียงใด ☐ ทุกวัน ☐ 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์ ☐ 3-4 ครั้งต่อสัปดาห์ ☐ 5 ครั้งต่อสัปดาห์ ☐ มากกว่า 5 ครั้งต่อสัปดาห์				

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านคุณลักษณะการจัดทำบัญชี

คำชี้แจงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ: โปรดพิจารณาว่าข้อความด้านคุณลักษณะการจัดทำบัญชี สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่จะวัดหรือไม่ โดยการทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หรือให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คุณลักษณะการจัดทำบัญชี	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	สอดคล้อง (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่สอดคล้อง (-1)	
1. ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทำบัญชี				
1.1 การทำบัญชีสามารถวางแผน บริหารการเงิน เป็นส่วนช่วยในการพัฒนาตนเอง ได้ฝึกความมีเหตุมีผล รู้จักความพอประมาณ				

คุณลักษณะการจัดทำบัญชี		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่สอดคล้อง (-1)	
1.2	การบันทึกรายรับรายจ่ายประจำวัน ประจำเดือน ได้เห็นภาพรวมว่าตนเอง และครอบครัวมีรายรับและรายจ่าย เท่าไร และจากแหล่งใด				
1.3	การทำบัญชีทำให้ท่านลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นเพื่อให้มีเงินออมสูงขึ้น				
1.4	การทำบัญชีจะต้องมีการเก็บข้อมูล รายรับและรายจ่าย ที่ถูกต้อง				
2. ทักษะการคิดหลักบัญชี					
2.1	ท่านมีความรู้ความเข้าใจในการคิด หลักการบัญชีได้ดี				
2.2	ท่านเชื่อว่าทักษะการคิดตามหลักการ บัญชีจะช่วยในการทำงานเป็นระบบมากยิ่งขึ้น				
2.3	การทำบัญชีของท่าน ทำให้ท่าน สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมั่นคงและ ยั่งยืน				
2.4	การทำบัญชี ทำให้ครัวเรือนมีวินัยทาง การเงิน สามารถลดภาระหนี้สินที่มีอยู่ได้ เร็วขึ้น				

คุณลักษณะการจัดทำบัญชี	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ	
	สอดคล้อง (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่สอดคล้อง (-1)		
3. การปฏิบัติในการจัดบันทึกบัญชี					
3.1	ท่านมีความรู้ความเข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติในการจัดบันทึกบัญชีครัวเรือนเป็นอย่างดี				
3.2	ท่านมีการจัดบันทึกรายการที่เกิดขึ้นทุกครั้งที่มีรายรับ-รายจ่ายเกิดขึ้นเป็นกิจวัตร				
3.3	การฝึกปฏิบัติจัดบันทึกบัญชีครัวเรือนอย่างสม่ำเสมอ จะเพิ่มทักษะความชำนาญด้านการปฏิบัติในการบันทึกบัญชีมากยิ่งขึ้น				
3.4	สามารถนำข้อมูลทางการบัญชีมาจัดบันทึกบัญชีครัวเรือนมาวิเคราะห์แก้ปัญหาได้				
4. การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน					
4.1	สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ด้านการจัดทำบัญชีครัวเรือนไปบูรณาการในการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม				
4.2	มีความเข้าใจในหลักการจัดทำบัญชีครัวเรือนเป็นอย่างดี จึงสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจของการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ				
4.3	ท่านนำความรู้ที่ได้รับจากการจัดทำบัญชีครัวเรือนไปปรับใช้ในการ				

คุณลักษณะการจัดทำบัญชี	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	สอดคล้อง (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่สอดคล้อง (-1)	
ประกอบกรวางแผนการดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดี				
4.4 ท่านสามารถสรุปเทคนิคหรือวิธีการจัดทำบัญชีครัวเรือนที่เข้าใจได้ง่ายๆ จึงทำให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน				

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านสภาพเศรษฐกิจ

คำชี้แจงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ: โปรดพิจารณาว่าข้อความด้านสภาพเศรษฐกิจ สอดคล้องกับตัวแปร และวัตถุประสงค์ที่จะวัดหรือไม่ โดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หรือให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ด้านสภาพเศรษฐกิจ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	สอดคล้อง (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่สอดคล้อง (-1)	
1.ด้านรายจ่ายครัวเรือน				
1.1 รายจ่ายรวม (เฉลี่ยต่อเดือน)				
○ ต่ำกว่า 4,000 บาท				
○ 4,001 – 10,000 บาท				
○ 10,001 – 20,000 บาท				
○ มากกว่า 20,000 บาท				

ด้านสภาพเศรษฐกิจ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ	
	สอดคล้อง (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่สอดคล้อง (-1)		
2. ด้านภาระหนี้สิน					
2.1	ด้านภาระหนี้สิน ☐ มีหนี้สิน ☐ ไม่มีหนี้สิน				
2.2	แหล่งที่มาของการขอสินเชื่อ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) ☐ สถาบันการเงินของรัฐ ☐ ธนาคารพาณิชย์ ☐ ธุรกิจทางการเงิน ☐ โรงรับจำนำ ☐ แหล่งเงินทุนนอกระบบ ☐ อื่น ๆ (ระบุ)				
2.3	ภาระหนี้สินของครัวเรือนรวมในปัจจุบัน ☐ ต่ำกว่า 50,000 บาท ☐ 50,001 – 100,000 บาท ☐ 100,001 – 200,000 บาท ☐ มากกว่า 200,000 บาท				
2.4	แหล่งที่มาของหนี้สิน ☐ สินค้าอุปโภค บริโภค ☐ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ☐ ยานพาหนะ ☐ บ้าน ที่ดิน				

ด้านสภาพเศรษฐกิจ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	สอดคล้อง (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่สอดคล้อง (-1)	
☐ อื่น ๆ (ระบุ)				

ตอนที่ 4 ความเห็นเกี่ยวกับการทำบัญชีรายรับรายจ่ายของเกษตรกร

คำชี้แจงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ: โปรดพิจารณาว่าข้อความด้านความคิดเห็นการทำบัญชีรายรับรายจ่ายของเกษตรกร สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่จะวัดหรือไม่ โดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หรือให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การทำบัญชีรายรับรายจ่ายของเกษตรกร	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	สอดคล้อง (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่สอดคล้อง (-1)	
1. การรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง				
1.1	ท่านทราบถึงที่มาของรายได้ และรายจ่ายมาจากแหล่งใด			
1.2	ท่านทราบรายละเอียดของรายรับ และรายจ่ายของครัวเรือน			
1.3	สามารถแยกรายรับ และรายจ่ายของครัวเรือนได้			
1.4	รับรู้ และเข้าใจเกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือน			

การทำบัญชีรายรับรายจ่ายของเกษตรกร		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่สอดคล้อง (-1)	
2. การออมเงิน					
2.1	การทำบัญชี ทำให้ครัวเรือนมีเงินเหลือเพื่อการเก็บออมไว้ในอนาคต				
2.2	การทำบัญชีทำให้มีการใช้จ่ายได้อย่างรอบคอบและไม่ฟุ่มเฟือย				
2.3	การทำบัญชีทำให้สามารถวางแผนการเพื่อเพิ่มรายรับหรือลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นได้				
2.4	การทำบัญชีทำให้มีชีวิตและความเป็นอยู่ของครอบครัวดีขึ้น และมีความสุข				
3. ความสามารถในการชำระหนี้					
3.1	การทำบัญชีช่วยสร้างความน่าเชื่อถือและรักษาเครดิตของท่านได้ ทำให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่าย				
3.2	การทำบัญชีช่วยให้ท่านสามารถวางแผนชำระหนี้ได้ตรงตามเวลาที่กำหนด				
3.3	บัญชีช่วยบริหารจัดการหนี้สินที่จัดหามาแบ่งสันปันส่วน ใช้จ่ายให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และให้คุ้มค่างับภาระดอกเบี้ยที่เกิดขึ้น				
3.4	สามารถนำสมุดบัญชี ไปเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาสินเชื่อ				

การทำบัญชีรายรับรายจ่ายของเกษตรกร		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่สอดคล้อง (-1)	
4. การควบคุมค่าใช้จ่าย					
4.1	ท่านทราบรายละเอียดค่าใช้จ่าย ต้นทุนการผลิตที่ใช้ในการทำเกษตรกรในครัวเรือน				
4.2	ท่านทราบถึงสัดส่วนของต้นทุนผลิตต่อกำไรในการทำเกษตรกรในครัวเรือน				
4.3	สามารถวิเคราะห์ต้นทุนทำเกษตรกรและกำไร โดยนำมาจากรายละเอียดการจัดทำบัญชี และนำไปใช้วางแผนทรัพยากรที่มีให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับครัวเรือน				
4.4	การทำบัญชีเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นในการควบคุม ค่าใช้จ่าย ต้นทุนทำเกษตรกรของครัวเรือนท่าน				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ทรงคุณวุฒิ

วันที่/...../.....

ภาคผนวก ค

ผลการทดสอบหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัย

8 พฤษภาคม 2566

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.พรทิวา แสงเขียว

ด้วยนักศึกษา นางชวนชื่น อันจีน รหัสนักศึกษา 65502309 หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม กำลังจัดทำค้นคว้าอิสระเรื่อง "ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง" โดยมี ดร.มัทธิดา กรงเด็น เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในกรณีนี้หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต ใ้ขอความอนุเคราะห์จาก ดร.พรทิวา แสงเขียว อาจารย์ประจำวิชาคณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาความถูกต้องของคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้เพื่อเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

คณะบัญชี หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุตาคารณ์ สินจรรยาศักดิ์)
คณบดีคณะบัญชี

ผู้ประสานงาน : ดร.เบญจพร โมกขเวส (ผู้ช่วยผู้อำนวยการหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต)
นางสาววันทนา โฆษกกิจจาวุฒิ (เจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตร)
โทรศัพท์ 0-2579-1111 ต่อ 2374

BANGKOK

24302
PHANGKOPHON RD.
JATIJARA, BANGKOK
10000
TEL. 0 2519 1771
FAX. 0 2511 1721
www.spu.ac.th

CHONBURI CAMPUS

79 SAMKHA-TRAO RD.
KLONGTAMRI, MUEANG,
CHONBURI 20000
TEL. 0 3674 3090-5
FAX. 0 3674 3100
www.kas1.spu.ac.th

KHON KAEN

162/12 R00 4,
SICHUAN RD.,
NONGBUANG DISTRICT,
AMPHAI MUANG,
KHONKAEN 40000
TEL. 0 4122 4111
FAX. 0 4122 4119
www.khonkaen.spu.ac.th

8 พฤษภาคม 2566

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณพิรภรณ์ สุขสว่าง

ด้วยนักศึกษา นางสาวชนชื่น อันจีน รหัสนักศึกษา 65502309 หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม กำลังจัดทำค้นคว้าอิสระเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง” โดยมี ดร.มัทธิดา กรงเด็น เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต ขอขอบความอนุเคราะห์จาก คุณพิรภรณ์ สุขสว่าง นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการ เลขานุการคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาความถูกต้องของคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้เพื่อเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

คณะบัญชี หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตาภรณ์ สินจรรย์ศักดิ์)

คณบดีคณะบัญชี

ผู้ประสานงาน : ดร.เบญจพร โมกขเวส (ผู้ช่วยผู้อำนวยการหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต)

นางสาววันทนา โสภกิจจาวุฒิ (เจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตร)

โทรศัพท์ 0-2579-1111 ต่อ 2374

BANGKOK

 241012
 PHAHOLYOTHIN RD.,
 JATUJAK, BANGKOK
 10000
 TEL. 0 2579 1111
 FAX. 0 2561 1721
 www.spu.ac.th

CHONBURI CAMPUS

 79 SAMKOA TRAD RD.,
 KLONGTAMBU, MUANG,
 CHONBURI 28000
 TEL. 0 3874 3999-9
 FAX. 0 3874 3700
 www.mcu.spu.ac.th

KHON KHAEN

 182/12 8000 4,
 SICHAN RD.,
 NONGMAENG DISTRICT,
 AMPHAI MUANG,
 KHONKHAEN 40000
 TEL. 0 4322 4111
 FAX. 0 4322 4119
 www.khonkaen.spu.ac.th

8 พฤษภาคม 2566

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณจันทร์จิรา ชันพันธ์

ด้วยนักศึกษา นางสาวชนชื่น อันจีน รหัสนักศึกษา 65502309 หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม กำลังจัดทำค้นคว้าอิสระเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง” โดยมี ดร.มัทธิดา กรงเด็น เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต ขอขอบความอนุเคราะห์จาก คุณจันทร์จิรา ชันพันธ์ นักวิชาการเงินและบัญชี รักษาการในตำแหน่งเลขานุการวิทยาลัยโลกคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาความถูกต้องของคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้เพื่อเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

คณะบัญชี หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัฐาภรณ์ สินจรูญศักดิ์)

คณบดีคณะบัญชี

ผู้ประสานงาน : ดร.เบญจพร โมกษะเวส (ผู้ช่วยผู้อำนวยการหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต)

นางสาววันทนา โฆษกกิจจาวุฒิ (เจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตร)

โทรศัพท์ 0-2579-1111 ต่อ 2374

สรุปผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือการวิจัย (IOC)

เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริง

ข้อ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่าดัชนี IOC	แปลผล
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
1	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	อายุ ☐ 15-30 ปี ☐ 31-40 ปี ☐ 41-50 ปี ☐ อายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม ☐ ประถมศึกษา ☐ มัธยมศึกษา/ปวช. ☐ ปริญญาตรี/เทียบเท่า/สูงกว่า	-1	+1	+1	1	0.33	แก้ไข
4	จำนวนสมาชิกในครอบครัว ☐ มีสมาชิกในครอบครัว 1-3 คน ☐ มีสมาชิกในครอบครัว 4-6 คน ☐ มีสมาชิกในครอบครัว 7 คนขึ้นไป	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า ดัชนี IOC	แปล ผล
		ท่านที่	ท่านที่	ท่านที่			
		1	2	3			
5	รายได้รวมของครัวเรือน (เฉลี่ยต่อเดือน) ☐ ต่ำกว่า 5,000 บาท ☐ 5,001 – 10,000 บาท ☐ 10,001 – 20,000 บาท ☐ 20,001 – 30,000 บาท ☐ มากกว่า 30,001 บาท	0	+1	+1	2	0.67	แก้ไข
6	ท่านทำบัญชีครัวเรือนสม่ำเสมอเพียงใด ☐ ทุกวัน ☐ 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์ ☐ 3 -4 ครั้งต่อสัปดาห์ ☐ 5 ครั้งต่อสัปดาห์ ☐ มากกว่า 5 ครั้งต่อสัปดาห์	0	+1	+1	2	0.67	แก้ไข

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านคุณลักษณะการจัดทำบัญชี

คำชี้แจง: กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า ดัชนี IOC	แปล ผล
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
1. ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบัญชี							
1.1	การทำบัญชีสามารถวางแผน บริหารการเงิน เป็นส่วนช่วยในการพัฒนาตนเอง ได้ฝึกความมีเหตุมีผล รู้จักความพอประมาณ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
1.2	การบันทึกรายรับรายจ่ายประจำวัน ประจำเดือน ได้เห็นภาพรวมว่าตนเองและครอบครัวมีรายรับและรายจ่ายเท่าไร และจากแหล่งใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
1.3	การทำบัญชีทำให้ท่านลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นเพื่อให้มีเงินออมสูงขึ้น	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
1.4	การทำบัญชีจะต้องมีการเก็บข้อมูลรายรับและรายจ่าย ที่ถูกต้อง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2. ทักษะการคิดหลักบัญชี							
2.1	ท่านมีความรู้ความเข้าใจในการคิดหลักการบัญชีได้ดี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.2	ท่านเชื่อว่าทักษะการคิดตามหลักการบัญชีจะช่วยในการทำงานเป็นระบบมากยิ่งขึ้น	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า ดัชนี IOC	แปล ผล
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
2.3	การทำบัญชีของท่าน ทำให้ท่าน สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมั่นคง และยั่งยืน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.4	การทำบัญชี ทำให้ครัวเรือนมีวินัยทาง การเงิน สามารถลดภาระหนี้สินที่มีอยู่ ได้เร็วขึ้น	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3. การปฏิบัติในการจดบันทึกบัญชี							
3.1	ท่านมีความรู้ความเข้าใจขั้นตอนการ ปฏิบัติในการจดบันทึกบัญชีครัวเรือน เป็นอย่างดี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3.2	ท่านมีการจดบันทึกรายการที่เกิดขึ้น ทุกครั้งที่มีรายรับรายจ่ายเกิดขึ้นเป็น- กิจวัตร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3.3	การฝึกปฏิบัติจดบันทึกบัญชีครัวเรือน อย่างสม่ำเสมอ จะเพิ่มทักษะความ ชำนาญด้านการปฏิบัติในการบันทึก บัญชีมากยิ่งขึ้น	0	+1	+1	2	0.67	แก้ไข
3.4	สามารถนำข้อมูลทางการบัญชีมาจด บันทึกบัญชีครัวเรือนมาวิเคราะห์ แก้ปัญหาได้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า ดัชนี IOC	แปล ผล
		ท่านที่	ท่านที่	ท่านที่			
		1	2	3			
4. การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน							
4.1	สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ด้านการจัดทำบัญชีครัวเรือนไปบูรณาการในการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4.2	มีความเข้าใจในหลักการจัดทำบัญชีครัวเรือนเป็นอย่างดี จึงสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจของการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4.3	ท่านนำความรู้ที่ได้รับจากการจัดทำบัญชีครัวเรือนไปปรับใช้ในการประกอบการวางแผนการดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4.4	ท่านสามารถสรุปเทคนิคหรือวิธีการจัดทำบัญชีครัวเรือนที่เข้าใจได้ง่ายๆ จึงทำให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านสภาพเศรษฐกิจ

คำชี้แจง: กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า ดัชนี IOC	แปล ผล
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
1. ด้านรายจ่ายครัวเรือน							
1.1	รายจ่ายรวม (เฉลี่ยต่อเดือน) ☐ ต่ำกว่า 4,000 บาท ☐ 4,001 – 10,000 บาท ☐ 10,001 – 20,000 บาท ☐ มากกว่า 20,000 บาท	0	+1	+1	2	0.67	แก้ไข
2. ด้านภาระหนี้สิน							
2.1	ด้านภาระหนี้สิน ☐ มีหนี้สิน ☐ ไม่มีหนี้สิน	0	+1	+1	2	0.67	แก้ไข
2.2	แหล่งที่มาของการขอสินเชื่อ (ตอบ ได้มากกว่า 1 ข้อ) ☐ สถาบันการเงินของรัฐ ☐ ธนาคารพาณิชย์ ☐ ธุรกิจทางการเงิน ☐ โรงรับจำนำ ☐ แหล่งเงินทุนนอกระบบ ☐ อื่น ๆ (ระบุ)	0	+1	+1	2	0.67	แก้ไข

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า ดัชนี IOC	แปล ผล
		ท่านที่	ท่านที่	ท่านที่			
		1	2	3			
2.3	ภาระหนี้สินของครัวเรือนรวมใน ปัจจุบัน ☐ ต่ำกว่า 50,000 บาท ☐ 50,001 –100,000 บาท ☐ 100,001 –200,000 บาท ☐ มากกว่า 200,000 บาท	0	+1	+1	2	0.67	แก้ไข
2.4	แหล่งที่มาของหนี้สิน ☐ สินค้าอุปโภค บริโภค ☐ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ☐ ยานพาหนะ ☐ บ้าน ที่ดิน ☐ อื่น ๆ (ระบุ).....	0	+1	+1	2	0.67	แก้ไข

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายของเกษตรกร

คำชี้แจง: กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า ดัชนี IOC	แปล ผล
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
1. การรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง							
1.1	ท่านทราบถึงที่มาของรายได้ และรายจ่าย มาจากแหล่งใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
1.2	ท่านทราบรายละเอียดของรายรับ และรายจ่ายของครัวเรือน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
1.3	สามารถแยกรายรับ และรายจ่ายของ ครัวเรือนได้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
1.4	รับรู้ และเข้าใจเกี่ยวกับการทำบัญชี ครัวเรือน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2. การออมเงิน							
2.1	การทำบัญชี ทำให้ครัวเรือนมีเงินเหลือ เพื่อการเก็บออมไว้ใช้ในอนาคต	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.2	การทำบัญชีทำให้มีการใช้จ่ายได้อย่าง รอบคอบและไม่ฟุ่มเฟือย	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.3	การทำบัญชีทำให้สามารถวางแผนการ เพื่อเพิ่มรายรับหรือลดรายจ่ายที่ไม่ จำเป็นได้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.4	การทำบัญชีทำให้มีชีวิตและความ เป็นอยู่ของครอบครัวดีขึ้น และมี ความสุข	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า ดัชนี IOC	แปล ผล
		ท่านที่	ท่านที่	ท่านที่			
		1	2	3			
3. ความสามารถในการชำระหนี้							
3.1	การทำบัญชีช่วยสร้างความน่าเชื่อถือ และรักษาเครดิตของท่านได้ ทำให้ สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่าย	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
3.2	การทำบัญชีช่วยให้ท่านสามารถ วางแผนชำระหนี้ได้ตรงตามเวลาที่ กำหนด	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
3.3	บัญชีช่วยบริหารจัดการหนี้สินที่จัดหามา แบ่งสันปันส่วน ใช้จ่ายให้เป็นไปตาม วัตถุประสงค์ และให้คุ้มค่ากับภาระ ดอกเบี้ยที่เกิดขึ้น	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3.4	สามารถนำสมุดบัญชี ไปเป็นส่วนหนึ่ง ในการพิจารณาสินเชื่อ	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
4. การควบคุมค่าใช้จ่าย							
4.1	ท่านทราบรายละเอียดค่าใช้จ่าย ต้นทุนการผลิตที่ใช้ในการทำเกษตรกร ในครัวเรือน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4.2	ท่านทราบถึงสัดส่วนของต้นทุนผลิต ต่อกำไรในการทำเกษตรกรในครัวเรือน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4.3	สามารถวิเคราะห์ต้นทุนทำเกษตรกร และกำไร โดยนำมาจากรายละเอียด การจัดทำบัญชี และนำไปใช้วางแผน ทรัพยากรที่มีให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับ ครัวเรือน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4.4	การทำบัญชีเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นในการ ควบคุม ค่าใช้จ่าย ต้นทุนทำเกษตรกร ของครัวเรือนท่าน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ภาคผนวก ง
ผลการทดสอบคุณภาพความเที่ยงตรงของเครื่องมือวิจัย

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของผลการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตัวแปร	Cronbach's Alpha	N of Items
attribute	.915	16
economic	.965	6
accounting	.954	16

คำถาม	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
attribute_1_1	63.80	87.545	.784	.904
attribute_1_2	64.00	84.207	.767	.904
attribute_1_3	63.77	91.082	.663	.908
attribute_1_4	63.60	93.421	.540	.912
attribute_2_1	64.00	87.793	.671	.908
attribute_2_2	63.97	94.378	.307	.921
attribute_2_3	64.10	90.783	.751	.906
attribute_2_4	63.83	92.006	.648	.909
attribute_3_1	63.93	88.271	.803	.904
attribute_3_2	63.97	91.551	.552	.911
attribute_3_3	64.00	90.483	.651	.908
attribute_3_4	63.77	92.806	.666	.909
attribute_4_1	64.03	90.723	.490	.914
attribute_4_2	63.87	91.499	.651	.909
attribute_4_3	64.10	91.266	.446	.916
attribute_4_4	63.77	93.564	.568	.911
economic_1_1	20.07	26.823	.919	.956
economic_1_2	20.23	26.875	.891	.958
economic_1_3	20.47	25.223	.889	.958
economic_2_1	20.33	26.575	.898	.957

คำถาม	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
economic_2_2	20.37	25.482	.846	.963
economic_2_3	20.37	25.137	.908	.956
accounting_1_1	61.83	124.282	.804	.949
accounting_1_2	61.87	124.602	.864	.948
accounting_1_3	61.97	121.137	.857	.948
accounting_1_4	61.93	123.582	.764	.950
accounting_2_1	61.93	127.720	.630	.953
accounting_2_2	61.73	127.444	.779	.950
accounting_2_3	61.67	129.333	.779	.950
accounting_2_4	61.80	131.545	.585	.954
accounting_3_1	61.87	129.430	.579	.954
accounting_3_2	61.90	125.955	.778	.950
accounting_3_3	61.93	128.064	.689	.952
accounting_3_4	61.73	133.168	.664	.953
accounting_4_1	61.77	129.220	.732	.951
accounting_4_2	61.77	129.289	.692	.952
accounting_4_3	61.97	121.757	.830	.949
accounting_4_4	61.83	125.178	.762	.950

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางชวนชื่น อ้นจิ้น
วัน เดือน ปี เกิด	วันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ. 2512
สถานที่เกิด	จังหวัดสุพรรณบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	58/617 ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
สถานที่ทำงาน	กองบริหารการคลังกลุ่มภารกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ตำแหน่งงาน	ผู้อำนวยการกองบริหารการคลังกลุ่มภารกิจ
วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี	บริหารธุรกิจบัณฑิต (การบัญชี)
สถานที่สำเร็จการศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ปีที่สำเร็จการศึกษา	พ.ศ. 2548